

Nr. 17 – 2015
Side 2707-2800

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 17 – 2015
Utgitt 12. februar 2016

Dette er siste hefte i 2015-årgangen.

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2015	
Des. 21. Deleg. av departementets myndighet etter finansforetaksloven til Finanstilsynet (Nr. 1803).....	2715
Des. 22. Deleg. av myndighet etter tolloven § 9–5 første ledd (Nr. 1835).....	2757
Des. 22. Deleg. av myndighet etter Stortingets årlige avgiftsvedtak, særavgiftsloven § 4 tredje punktum og motorkjøretøy- og båtavgiftsloven § 3 (Nr. 1836)	2757
Forskrifter	
2015	
Des. 21. Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften (Nr. 1807)	2721
Des. 21. Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2016 (Nr. 1810).....	2722
Des. 21. Forskrift om regulering av norske fartøys fiske i EU-sonen i 2016 (Nr. 1811).....	2724
Des. 21. Forskrift om regulering av fisket etter uer i ICES' statistikkområder Va, XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon, og i Grønlands økonomiske sone i 2016 (Nr. 1812).....	2724
Des. 21. Forskrift om dødsdefinisjon ved donasjon av organer, celler og vev (Nr. 1813)	2725
Des. 21. Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2016 (Nr. 1821)	2728
Des. 21. Forskrift om behandlingstilbud for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser (Nr. 1822).....	2731
Des. 18. Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper (Nr. 1824).....	2732
Des. 22. Forskrift om beregning av likvide eiendeler, utbetalinger og innbetalinger i likviditetsreserven (LCR) (Nr. 1841)	2759
Des. 21. Forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken (Nr. 1851).....	2785
Des. 17. Forskrift om opptak til studier ved Høgskolen i Østfold (Nr. 1861)	2794
Endringsforskrifter	
2015	
Des. 18. Endr. i forskrift om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften) (Nr. 1797).....	2707
Des. 18. Endr. i forskrift om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften) (Nr. 1798)	2708
Des. 18. Endr. i forskrift om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten med mer (teknisk og operasjonell forskrift) (Nr. 1799)	2709
Des. 18. Endr. i forskrift om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet (Nr. 1800).....	2710
Des. 19. Endr. i forskrift om hold av storfe (Nr. 1801)	2714
Des. 21. Endr. i forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip (Nr. 1802)	2714
Des. 21. Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1804).....	2717
Des. 21. Endr. i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (Nr. 1805).....	2718
Des. 21. Endr. i forskrift om råvareprisutjevning for bearbejdede jordbruksvarer (Nr. 1806)	2720
Des. 21. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 (Nr. 1808).....	2721
Des. 21. Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 1809).....	2722
Des. 21. Endr. i delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet (Nr. 1814).....	2726
Des. 21. Endr. i forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS (Nr. 1815)	2726
Des. 21. Endr. i forskrift om bruk av utenlandsk motorvogn i riket og om særskilt registrering av motorvogn for midlertidig bruk (Nr. 1816)	2726
Des. 21. Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 1817).....	2727
Des. 21. Endr. i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (Nr. 1818).....	2727
Des. 21. Endr. i forskrift om førerkort m.m. (Nr. 1819).....	2727
Des. 21. Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 1820).....	2728

Des.	15.	Endr. i forskrift om eksamen ved Atlantis Medisinske Høgskole (Nr. 1823)	2731
Des.	20.	Endr. i forskrift om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner (Nr. 1825)	2751
Des.	21.	Endr. i forskrift om stønader til dekning av utgifter knyttet til å komme i eller å beholde arbeid (Nr. 1826)	2751
Des.	21.	Endr. i forskrift om stønad til arbeids- og utdanningsreiser (Nr. 1827)	2751
Des.	21.	Endr. i forskrift om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenstepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør (Nr. 1828)	2752
Des.	21.	Endr. i forskrift om tiltakspenger mv. (tiltakspengeforskriften) (Nr. 1829)	2752
Des.	21.	Endr. i blåreseptforskriften (Nr. 1830)	2753
Des.	21.	Endr. i tollforskriften (Nr. 1831)	2753
Des.	22.	Endr. i forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område (forskrift om administrative ordninger) (Nr. 1832)	2755
Des.	22.	Endr. i forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe (Nr. 1833).....	2756
Des.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016 (Nr. 1834).....	2756
Des.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører færøysk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2016 (Nr. 1837).....	2757
Des.	22.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1838)	2757
Des.	22.	Endr. i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (Nr. 1839).....	2758
Des.	22.	Endr. i forskrift om godkjenning og registrering av amatørbygde kjøretøy (Nr. 1840)	2758
Des.	22.	Endr. i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1842)	2762
Des.	22.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) (Nr. 1843)	2762
Des.	23.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1844)	2763
Des.	28.	Endr. i forskrifter om gebyr i matforvaltningen (Nr. 1845).....	2763
Des.	29.	Endr. i forskrift om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr (Nr. 1846)	2767
Des.	15.	Endr. i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere (Nr. 1847)	2769
Des.	15.	Endr. i forskrift om forsterkning av gaver til forskning (gaveforsterkningsforskriften) (Nr. 1848).....	2776
Des.	18.	Endr. i forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften) (Nr. 1849)	2776
Des.	21.	Endr. i forskrift om restriktive tiltak mot Republikken Guinea (Nr. 1850).....	2782
Des.	21.	Endr. i forskrift om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften) (Nr. 1852).....	2788
Okt.	16.	Endr. i forskrift om opptak, studier og eksamen på bachelor- og masternivå ved Høgskolen Campus Kristiania (Nr. 1860)	2788

Rettelser

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 12. februar 2016

Nr. 17 – 2015

18. des. Nr. 1797 2015

Forskrift om endring i forskrift om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Petroleurstilsynet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3, § 3–1, § 5–2 og § 18–5, lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5, § 6, § 8, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 28 og § 43, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 2, § 10 og § 12 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 29 og § 68 første ledd bokstav a. Fastsatt av Miljødirektoratet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 39 tredje ledd, § 40 og § 52b, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 8 siste ledd og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd bokstav a. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 29. april 2010 nr. 611 om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 9 Akseptkriterier for storulykkesrisiko og miljørisiko

Første ledd skal lyde:

Operatøren skal sette akseptkriterier for storulykkesrisiko og for miljørisiko knyttet til akutt forurensning.

§ 16 Generelle krav til analyser

Fjerde ledd skal lyde:

Den ansvarlige skal sette kriterier for utføring av nye analyser og/eller oppdatering av eksisterende analyser i forhold til endringer i betingelsene, forutsetningene, kunnskap og avgrensningene som enkeltvis eller samlet påvirker risikoen forbundet med virksomheten.

§ 17 Risikoanalyser og beredskapsanalyser

Første ledd, tredje punktum skal lyde:

Risikoanalyser skal utføres for å identifisere og vurdere hva som kan bidra til blant annet storulykkesrisiko og til miljørisiko knyttet til akutt forurensning, samt vise hvilken effekt ulike prosesser, operasjoner og modifikasjoner har på storulykkes- og miljørisikoen.

Tredje ledd, bokstav d skal lyde:

identifisere og analysere risikoreducerende tiltak, jf. rammeforskriften § 11 og denne forskriften § 4 og § 5.

Nytt femte ledd skal lyde:

For større utslipp av olje eller kondensat, skal det gjennomføres drifts- og spredningssimuleringer.

Femte ledd blir sjettede ledd.

Nytt siste ledd skal lyde:

De miljørettede risiko- og beredskapsanalysene skal oppdateres ved vesentlige endringer som påvirker miljørisikoen eller beredskapssituasjonen. Behov for oppdatering skal uansett vurderes hvert femte år. Vurderingen skal dokumenteres og kunne fremlegges på forespørsel fra Miljødirektoratet.

§ 30 Informasjon om oppfølging av fare- og ulykkesituasjoner

Fjerde ledd skal lyde:

Ved aksjoner mot akutt forurensning fra innretninger og fartøy til havs skal operatøren sikre at aksjonsplanen som nevnt i aktivitetsforskriften § 79 sendes til Kystverket så snart som mulig.

Nytt siste ledd skal lyde:

Rapporter fra miljøundersøkelser ved akutt forurensning, jf. aktivitetsforskriften § 58, skal sendes Miljødirektoratet og Kystverket så snart de foreligger.

§ 34 Opplysninger om overvåking, utslipp og risiko for forurensning

Paragrafen skal lyde:

Operatøren skal sende følgende materiale og opplysninger til Miljødirektoratet:

- a) resultater fra overvåking av det ytre miljøet, jf. aktivitetsforskriften kapittel X. Resultatene skal sendes inn i henhold til retningslinjer for overvåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300). Frist for å sende inn kvalitetssikrede utkast til rapporter fra overvåking av bunnhabitater (sediment og fauna), grunnlagsundersøkelser, og vannsøyleovervåking er 1. april året etter at undersøkelsene ble gjennomført. Frist for levering av endelig rapporter er 1. oktober. Betydelige avvik fra den forventete tilstand eller utviklingen, skal rapporteres til Miljødirektoratet så snart som mulig. Øvrige resultater fra overvåking skal sendes inn så snart de foreligger,
- b) opplysninger om endringer i risikoen for forurensning. Opplysningene skal omfatte årsakene til endringen og iverksatte korrigerende tiltak,
- c) årlig rapport i henhold til Miljødirektoratets retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomhet til havs (M-107). Fristen for rapportering er 15. mars påfølgende år. Rapporteringen skal skje ved bruk av Environment Hub (EEH). Ferdig kvalitetssikrede rapporter og underliggende data skal være tilgjengelige for Miljødirektoratet innen rapporteringsfristen,
- d) planer for miljøovervåking av bunnhabitater, som nevnt i aktivitetsforskriften § 54, skal sendes Miljødirektoratet innen 1. februar det året overvåkingen skal gjennomføres. Planer for miljøovervåking av vannsøylen, som nevnt i aktivitetsforskriften § 55, skal sendes innen 1. april det året overvåkingen skal gjennomføres.

§ 40 Materiale og opplysninger som skal sendes til andre institusjoner

Bokstav i oppheves.

§ 42 Oppbevaring av materiale og opplysninger

Første ledd, bokstav g skal lyde:

operatøren oppbevare materiale og opplysninger om avfall, utslipp til ytre miljø og forbruk av kjemikalier,

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

18. des. Nr. 1798 2015

Forskrift om endring i forskrift om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Petroleurstilsynet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3 og § 4–4 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd bokstav b. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 29. april 2010 nr. 634 om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 Virkeområde

Tredje ledd, bokstav b skal lyde:

innretningen må brukes på en måte som gjør det mulig å bruke en flagg- og klassepraksis som innebærer en kalenderbasert resertifisering, deriblant femårig hovedbesiktigelse,

§ 7 Hovedsikkerhetsfunksjoner

Andre ledd, bokstav b og e: «opprettholdelse av» slettes.

§ 18 Systemer for intern og ekstern kommunikasjon

Første ledd, første punktum skal lyde:

Midlertidig og permanent bemannede innretninger skal utstyres med kommunikasjonssystemer som til enhver tid gjør det mulig å kommunisere internt på innretningen, og mellom innretningen og skip, luftfartøy og land.

§ 39 Ballastsystem

Paragrafen skal lyde:

Flytende innretninger skal være utstyrt med robuste ballast-, lense- og dreneringssystemer for å opprettholde nødvendig dypgående, stabilitet og skrogstyrke under normal bruk. I tillegg skal ballastsystemet kunne bringe innretningen til en sikker tilstand etter utilsiktet dypgående, trim eller krenkning. Systemene skal kunne tømme og fylle alle tanker og tømme vannrette rom på en effektiv måte.

§ 49 Brønnkontrollutstyr

Første ledd skal lyde:

Brønnkontrollutstyr skal utformes og skal kunne aktiveres slik at det ivaretar både barriereintegritet og brønnkontroll. Ved boring med retur av borevæske tilbake til innretningen uten at brønnsikringsventil er installert, skal det installeres utstyr med nødvendig kapasitet til å lede gass og formasjonsvæsker bort fra innretningen inntil personellet er evakuert. Utstyret skal være installert ved boring gjennom stigerør når brønnsikringsventil er installert på havbunnen.

§ 62 Stabilitet

Første og nye andre og tredje ledd skal lyde:

Flytende innretninger skal ha oppdrift og stabilitet i intakt og skadet tilstand.

Innretningene skal tåle fylling av minst ett vannrett rom mot sjøen som er helt eller delvis under vannlinjen, eller rom som inneholder rørsystemer forbundet med sjøen. I tillegg skal innretningen tåle kollisjonsskader på minst ett vannrett skott i eksponerte områder. Halvt nedsenkbare innretninger skal ha reserveoppdrift i dekket.

Rørsystemer innenfor kollisjonsområdet skal anses som skadet.

Andre ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 63 Forankring og posisjonering

Andre og tredje ledd oppheves. Fjerde ledd blir nytt andre ledd.

§ 77 EMC

Andre ledd skal lyde:

Apparater og faste installasjoner som omfattes av Nasjonal kommunikasjonsmyndighets forskrift om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for elektronisk kommunikasjon, skal være i samsvar med kravene i den forskriften, også når slikt utstyr brukes i petroleumsvirksomheten.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

18. des. Nr. 1799 2015

Forskrift om endring i forskrift om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten med mer (teknisk og operasjonell forskrift)

Hjemmel: Fastsatt av Petroleumstilsynet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 2, § 10 og § 12 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd bokstav d. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 29. april 2010 nr. 612 om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten med mer (teknisk og operasjonell forskrift) gjøres følgende endring:

§ 60 Arbeid i og drift av elektriske anlegg

Nytt tredje ledd skal lyde:

Krav om registrering av foretak, bruk av kvalifisert personell, kvalifikasjoner, kontroll av kvalifikasjoner og godkjenning som nevnt i forskrift om elektroforetak mv. kapittel 2, 3, 4, 5 og 7 og vedlegg I, gjelder tilsvarende ved arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr omfattet av denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

18. des. Nr. 1800 2015

Forskrift om endring i forskrift om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen § 13, jf. Stortingets budsjettvedtak. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 13. februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet gjøres følgende endring:

Vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1

Kapittel I. Gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet, jf. § 4

<i>Særskilte ytelser:</i>	<i>Gebyr</i>	<i>Gebyrklasse</i>
<i>Behandling av søknad om autorisasjon/godkjenning av transportenheter, fartøy, anlegg, virksomheter og områder:</i>		
Godkjenning av økologisk produksjon/foredling/import – innmelding i kontrollordning ¹	1 470	b
Godkjenning av virksomhet som produserer treemballasje eller leverer trevirke til slik produksjon for bruk av ISPM 15-merket	1 470	b
Endring/godkjenning av dyrebutikker/dyrepensjonat/hestesenter	1 470	b
Godkjenning av import, levende dyr	735	a
Godkjenning av isolat/karantenestasjon for import, levende dyr	1 470	b
Godkjenning av endring av dyreforsøk	1 470	b
Godkjenning av ATP-materiell	1 470	b
<i>Behandling av søknad om godkjenning av produkter:</i>		
Godkjenning av desinfeksjonsmidler, rengjøringsmidler og lignende	1 470	b
Godkjenning av berikning – tilsvarende produkter godkjent tidligere	1 470	b
<i>Utstedelse av sertifikater/attester/erklæringer:²</i>		
Utstedelse av hygiesertifikat	735	a
Utstedelse av sunnhetsattest, fisk (inkl. tilhørende erklæringer)	315	–
Utstedelse av erklæringer, fisk (der denne blir gitt alene)	315	–
Utstedelse av transportdokument for levende akvatiske dyr	415	–
Utstedelse av bransjestandardattest/inspeksjonsattest, fisk	1 470	b
Utstedelse av helsesertifikat for eksport av fiskeavfall/animalske biprodukter	415	–
Utstedelse av re-/eksportsertifikat for planteprodukter/planter og smittebærende emner	415	–
Utstedelse av eksportsertifikat for levende dyr	415	–
Utstedelse av eksportsertifikat for ull	415	–
Sertifisering av settepoteter	1 470	b
Sertifisering av såvarer	735	a
Sertifisering av bigård (bigård under 20 kuber)	415	–
Sertifisering av bigård (bigård 20 kuber og mer)	735	a
Utstedelse av attest for brønnbåter ved spesielle oppdrag	1 470	b
Utstedelse av verifikasjon for beskyttede betegnelser	1 470	b
Tilleggsgebyr ved reise ved utstedelse av attester og sertifikater, ekskl. reise ved stikkprøvekontroll	735	a
<i>Andre særskilte ytelser:</i>		
Avvikling av eksamen/utstedelse av autorisasjonsbevis for kjøp og bruk av plantevernmidler ³ Kurs i regi av Fylkesmann/kommune	180	–
Gjennomføring av nettbasert autorisasjonskurs, nettbasert eksamen og utstedelse av autorisasjonsbevis for kjøp og bruk av plantevernmidler	735	a
Utstedelse av duplikater	735	a
Brukstillatelse for vaksiner	1 470	b
Godkjenning av plantesorter uten verdiprøving	1 470	b

- 1 Ytelsen utføres av DEBIO etter fullmakt fra Mattilsynet. DEBIO krever også inn gebyret.
- 2 Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Mattilsynet adgang til å benytte inntil dobbel timeverksats (kr 1470,-) for ytelser av hastekarakter som bruker ønsker gjennomført utenom normal arbeidstid, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen § 13 tredje ledd.
- 3 Gebyret kreves inn av Fylkesmannen.

Kapittel II. Gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet, jf. § 5

<i>Særskilte ytelser:</i>	<i>Gebyr</i>	<i>Gebyrklasse</i>
<i>Behandling av søknad om autorisasjon/godkjenning av transportenheter, fartøy, anlegg, virksomheter og områder:</i>		
Godkjenning av anlegg førproduksjon	11 750	e
Godkjenning av avlsorganisasjoner	5 875	d
Godkjenning av virksomhet som varmebehandler treemballasje eller trevirke for bruk av ISPM 15-merket	5 875	d
Godkjenning av virksomhet som varmebehandler trevirke med ovnstørking for bruk av Mattilsynets KD 56/30-merke	11 750	e
Godkjenning av dyrebutikker/dyrepensjonat/hestesenter	5 875	d
Godkjenning av eksportvirksomheter, levende dyr	5 875	d
Godkjenning av avlssstasjoner	5 875	d
Godkjenning av dyreforsøk	5 875	d
Godkjenning av pilotforsøk (dyreforsøk)	3 675	c
Godkjenning av oppdrettere, formidlere, brukere, lokaler i forbindelse med dyreforsøk	5 875	d
Godkjenning av anlegg som behandler animalske biprodukter	11 750	e
Godkjenning av slakteri/tilvirkningsanlegg for akvatiske dyr fra akvakulturanlegg	11 750	e
Godkjenning av akvakulturanlegg i ikke-godkjent sone	58 750	g
Godkjenning av transportenheter, akvakulturdyr og fangstbasert havbruk	3 675	c
Godkjenning av fabrikkskip	5 875	d
Godkjenning av gjenutleggingsområder for skjell	5 875	d
Godkjenning av produksjonsområder	5 875	d
Godkjenning av ekspedisjonssentraler for skjell	29 380	f
Godkjenning av rensesentraler skjell	11 750	e
Godkjenning av fangstfartøy – sjøpattedyr	3 675	c
Godkjenning av virksomhet som mottakssted for kjøtt fra sjøpattedyr	5 875	d
Godkjenning av kontrollsted for selkjøtt	3 675	c
Godkjenning av lokaler på land hvor fiskevarer tilvirkes	11 750	e
Autorisasjon/godkjenning, slaktning landdyr – moderat	11 750	e
Autorisasjon/godkjenning, slaktning landdyr – omfattende	29 380	f
Autorisasjon/godkjenning, produksjon/pakking/omsetning	11 750	e
Godkjenning av frittstående lager	5 875	d
Godkjenning av vannforsyningsystem – enkel	11 750	e
Godkjenning av vannforsyningsystem – omfattende	58 750	g
Endringsgodkjenning av vannforsyningsystem – enkel	11 750	e
Endringsgodkjenning av vannforsyningsystem – omfattende	29 380	f
Godkjenning av vannkilde/utvinning av vann/tapping av vann på flaske	29 380	f
<i>Behandling av søknad om godkjenning av produkter:</i>		
Godkjenning av vannbehandlingsprodukter	11 750	e
Godkjenning av berikning – tilsvarende produkter ikke godkjent tidligere	11 750	e
Godkjenning av ny mat – forenklet søknad	11 750	e
Godkjenning av ny mat – full risikovurdering	29 380	f
Godkjenning av ny mat – full risikovurdering med stort omfang	58 750	g
Godkjenning av GM – mat og fôr som ikke er godkjenningspliktig etter genteknologiloven – forenklet søknad	11 750	e
Godkjenning av GM – mat og fôr som ikke er godkjenningspliktig etter genteknologiloven – full risikovurdering	29 380	f
Godkjenning av GM – mat og fôr som ikke er godkjenningspliktig etter genteknologiloven – full risikovurdering med stort omfang	58 750	g
<i>Utstedelse av sertifikater/attester/erklæringer:¹</i>		
Utstedelse av sertifikat/helseattest for flytting av levende akvatiske dyr	3 825	c
<i>Andre særskilte ytelser:</i>		
Prøving og godkjenning av plantesorter, pr. år ²	13 570	g
Kopi av DUS-test bestilt fra utenlandsk prøveinstitusjon ³	3 075	–
DUS-test gjennomført i utlandet	58 750	g

- 1 Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Mattilsynet adgang til å benytte inntil dobbel timeverksats (kr 1470,-) for ytelser av hastekarakter som bruker ønsker gjennomført utenom normal arbeidstid, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen § 13 tredje ledd.
- 2 Landbruks- og matdepartementet har fastsatt timesats på kr 165,- jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen § 13 tredje ledd.
- 3 Gebyret er fastsatt iht. internasjonale avtaler og etter forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen § 18.

<i>Gebyrklasser:</i>	<i>Gebyr</i>
a: 1 timeverk opp til 2 timeverk	735
b: 2 timeverk opp til 5 timeverk	1 470
c: 5 timeverk opp til 1 dagsverk	3 675
d: 1 dagsverk opp til 2 dagsverk	5 875
e: 2 dagsverk opp til 1 ukeverk	11 750
f: 1 ukeverk opp til 2 ukeverk	29 380
g: 2 ukeverk opp til 5 ukeverk	58 750
h: 5 ukeverk og oppover	146 885

Kapittel III. Gebyrer for godkjenning av aktive stoffer og plantevernmidler, jf. § 5a

Del A: Aktive stoffer

<i>Tjeneste</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Gebyr</i>
Godkjenning av aktivt stoff	Søknad er sendt inn av flere søkere som samarbeider om nødvendig dokumentasjon	6 878 250
	Søknad er sendt inn av én søker	4 585 500
	Søknad om endring i godkjenning	203 800
Medrapportør aktivt stoff	Søknad er sendt inn av flere søkere som samarbeider om nødvendig dokumentasjon	3 439 125
	(Maksimalt satser, må avregnes ift. arbeidsfordeling mellom rapportør og medrapportør)	Søknad er sendt inn av én søker
	Medrapportering som påbegynnes etter at rapporterende lands vurdering er oversendt EFSA	713 300

Del B: Preparater

<i>Tjeneste</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Gebyr</i>
Godkjenning av preparater (Førstegangsvurderinger og revurderinger)	Norge er saksbehandlende land i sonen	397 410
		tillegg for flere aktive stoffer: 50 950 tillegg for ekvivalensbedømming: 12 230 tillegg for preparat som inneholder GM-mikroorganismer 61 140
	Nasjonal godkjenning (Norge er berørt land i sonen – saken behandles av annet land)	183 420
	Norge er saksbehandlende land for preparat som vurderes for hele EØS-området (preparater for bruk i veksthus, beisemiddel m.m.)	448 360
		tillegg for preparat som inneholder GM-mikroorganismer 61 140
		tillegg for flere aktive stoffer: 50 950 tillegg for

<i>Tjeneste</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Gebyr</i>
	Norge er saksbehandlende land for lavrisikopreparat	59 100
		tillegg for flere aktive stoffer: 50 950
		tillegg for ekvivalensbedømming: 12 230
	Nasjonal godkjenning klebemiddel	59 100
	Nasjonal godkjenning av lavrisikopreparat (Norge er berørt land)	8 660
	Norge er saksbehandlende land når dyrkingsareal er under 30 000 dekar i sonen	59 100
	Nasjonal godkjenning når dyrkingsareal er under 30 000 dekar i sonen (Norge er berørt land)	8 660
	Gjensidig godkjenning – preparatet er godkjent i samme sone og aktivt stoff er tidligere godkjent i Norge	183 420
	Gjensidig godkjenning – preparatet er godkjent i annen sone og aktivt stoff er tidligere godkjent i Norge	203 800
	Gjensidig godkjenning – preparatet er kun vurdert etter direktiv 91/414/EØF og aktivt stoff er tidligere godkjent i Norge	203 800
	Gjensidig godkjenning – tilleggsgebyr når aktivt stoff ikke tidligere er godkjent i Norge	50 950
	Gjensidig godkjenning – lavrisikopreparat	8 660
	Gjensidig godkjenning – preparat til små arealer (mindre enn 10 000 dekar dyrkingsareal i Norge)	8 660
Endring av preparat-godkjenning	Norge er saksbehandlende land – endringen dekkes ikke av tidligere risikovurdering	173 230
	Nasjonal godkjenning (Norge er berørt land i sonen – endringen gjøres etter saksbehandlende lands konklusjon) – endringen dekkes ikke av tidligere risikovurdering	112 090
	Endringen dekkes av tidligere risikovurdering og medfører merarbeid for Norge	91 710
	Endringer for lavrisikopreparat som medfører merarbeid for Norge	8 660
	Endringer for preparat til dyrkingsareal under 30 000 dekar i sonen som medfører merarbeid for Norge.	8 660
	Endring av tilvirkningsprosess eller plass o.l. (ekvivalensbedømming) som medfører merarbeid for Norge.	20 380
	Endring av preparatsammensetning som medfører merarbeid for Norge	20 380
	Andre endringer av administrativ art (f.eks. produktnavn) som medfører merarbeid for Norge	8 150

<i>Tjeneste</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Gebyr</i>
Dispensasjoner	Nødssituasjon som gjelder plantehelset	2 040
	Forskning og utvikling	2 040
Godkjenning av parallellhandel	Preparatet er godkjent i et annet land i EØS-området og er identisk med et som alt er på markedet i Norge	20 380
Utvidet preparatgodkjenning	Utvidelse av allerede godkjent preparat til bruk på vekst som dyrkes på lite areal eller til bruk ved et eksepsjonelt behov i vekst som dyrkes i større omfang.	8 660
Endring av pågående søknad	Tillegg for endring av en pågående søknad, når endringen krever ny vurdering av de ensartede prinsippene (f.eks. bruksutvidelse, endret dose eller påføringsmetode).	50 950
Godkjenning av makro-organisme	Nasjonal godkjenning etter nasjonale regler	5 665

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

19. des. Nr. 1801 2015

Forskrift om endring i forskrift om hold av storfe

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19 desember 2015 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 23, jf. delegeringsvedtak 11. juni 2010 nr. 814. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 22. april 2004 nr. 665 om hold av storfe gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd annet punktum skal oppheves.

§ 10 fjerde ledd skal lyde:

Dersom egnet beite ikke er tilgjengelig for fjøs som sto ferdig bygget før 1. januar 2014, skal dyrene i stedet ha tilgang til egnet luftegård eller annet utendørs område der dyrene sikres mulighet til fri bevegelse og mosjon.

§ 10 femte ledd skal oppheves.

§ 10 nytt femte ledd skal lyde:

Annet, tredje og fjerde ledd gjelder ikke for ukastrerte hanndyr eldre enn seks måneder.

§ 32 første ledd skal oppheves.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1802 2015

Forskrift om endring i forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven) § 22 og § 40.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56k (direktiv 2001/96/EF). Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 29. august 2003 nr. 1114 om sikker lasting og lossing av bulkskip gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) skipsføreren skal melde om anløp i tråd med forskrift 21. desember 2015 nr. 1790 om fartøys meldeplikter etter havne- og farvannsloven,

Vedlegg 3 bortfaller.

Vedlegg 4–6 blir vedlegg 3–5.

I § 7 bokstav d skal «vedlegg 4» erstattes med «vedlegg 3».

I § 8 bokstav a skal «vedlegg 5» erstattes med «vedlegg 4».

I § 8 bokstav d skal «vedlegg 6» erstattes med «vedlegg 5».

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1803 2015

Delegering av departementets myndighet etter finansforetaksloven til Finanstilsynet

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven). Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

Stortinget vedtok 7. april 2015 ny lov om finansforetak og finanskonsern, som ble sanksjonert 10. april 2015. Loven trer i kraft 1. januar 2016.

Finansdepartementet delegerer herved til Finanstilsynet departementets myndighet til å treffe enkeltvedtak etter de bestemmelser som er angitt nedenfor.

Delegasjon av myndighet gjelder ikke for saker av viktighet og/eller prinsipiell karakter, herunder også dersom saken reiser enkeltspørsmål av viktighet og/eller prinsipiell karakter. Ved tvil om saken er av viktighet og/eller prinsipiell karakter skal Finanstilsynet forelegge saken for Finansdepartementet. Det presiseres at saker av viktighet og/eller prinsipiell karakter skal oversendes departementet for avgjørelse etter saksforberedelse. Delegasjon av myndighet gjelder heller ikke myndighet til å fatte vedtak som gjelder institusjoner av særlig betydning.

Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)

- § 2–5 tredje ledd annet punktum: Kompetanse til å gjøre unntak fra første og annet ledd om at valutavirksomhet bare kan drives av foretak som nevnt, og hva som regnes som valutavirksomhet
- § 2–10 tredje ledd bokstav c: Fastsette et annet maksimalbeløp ved enkeltvedtak
- § 2–10 fjerde ledd annet punktum: Gjøre unntak for virksomhet som omfattes av tredje ledd
- § 3–2 første ledd: Gi tillatelse, godkjenning og samtykke etter loven og å sette vilkår for slik tillatelse, herunder:
 - gi konsesjoner som nevnt i § 2–7 til § 2–18,
 - gi tillatelse til at norsk finansforetak etablerer eller erverver finansforetak som datterforetak i annen EØS-stat etter § 4–1 første ledd,
 - gi tillatelse til at finansieringsforetak etablerer filial i annen EØS-stat etter § 4–2 femte ledd,
 - gi tillatelse til at norsk finansforetak etablerer eller erverver finansforetak som datterforetak i stat som ikke omfattes av EØS-avtalen etter § 4–4 første ledd,
 - gi tillatelse til at finansforetak etablerer filial i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen etter § 4–4 annet ledd,
 - gi tillatelse til at finansforetak erverver eierandel på ti prosent eller mer i et finansforetak i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen etter § 4–4 tredje ledd første punktum,
 - gi tillatelse til at finanskonsern hjemmehørende utenfor Norge etablerer datterforetak her i riket etter § 5–1 første ledd første punktum,
 - at finansforetak som har hovedsete i fremmed stat, etablerer og driver virksomhet gjennom filial her i riket etter § 5–6 første ledd
- § 3–3 tredje ledd første punktum: Gjøre unntak fra kravet om offentlig tegning av aksjekapitalen ved kapitalforhøyelse
- § 3–3 tredje ledd annet punktum: Samtykke til at hele aksjekapitalen blir tegnet av foretak i et finanskonsern som banken eller forsikringssekskapet skal inngå i
- § 3–4 femte ledd annet punktum: Samtykke til lavere samlet startkapital
- § 3–4 femte ledd tredje punktum: Gi tillatelse selv om kravene i første til femte ledd ikke er oppfylt, dersom den inneholder vilkår om at tillatelsen ikke trer i kraft før kapital lik minstekravet er registrert innbetalt
- § 3–7 første ledd: Endre, tilbakekalle eller sette nye vilkår for tillatelser som er gitt av Finanstilsynet
- § 3–7 annet ledd: Gjøre unntak fra plikten til å avvikle foretaket slik at deler av virksomheten kan videreføres
- § 4–3 første ledd tredje punktum: Grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat. Fastsette at meldeplikt skal gjelde
- § 5–4 fjerde ledd annet punktum: Gjøre unntak fra § 5–4 når virksomheten er underlagt regler i hjemstaten som regulerer samme forhold
- § 5–5 femte ledd annet punktum: Gjøre unntak fra tredje og fjerde ledd når virksomheten er underlagt regler i hjemstaten som regulerer samme forhold

- § 5–7 fjerde ledd annet punktum: Gjøre unntak fra § 5–7 dersom det etter lovgivningen i hjemstaten gjelder tilsvarende regler for virksomheten
- § 6–1 annet ledd jf. § 6–3 og § 6–4: Tillate erverv av eierandeler i finansforetak som omfattes av § 6–1 første ledd
- § 7–3 første ledd første punktum: Samtykke til annen organisering enn aksjeselskap og allmennaksjeselskap
- § 7–3 første ledd annet punktum: Fastsette vilkår for organisering av foretak
- § 7–10 første ledd: Godkjenne vedtekter og vedtektsendringer
- § 8–4 sjette ledd: Gjøre unntak fra kravet til sammensetning av styret
- § 9–2 tredje ledd: Gjøre unntak fra forbudet mot å inneha verv eller stilling i foretak med forretningsforbindelse med finansforetaket
- § 9–3 tredje ledd: Gjøre unntak fra forbudet mot å delta i næringsvirksomhet
- § 10–3 første ledd: Gjøre unntak fra kravet om innbetaling i penger ved kapitalforhøyelse
- § 10–9 første ledd: Samtykke til å utstede egenkapitalbevis
- § 11–2 tredje ledd annet punktum: Samtykke til konvertering av fremmedkapital til egenkapital
- § 12–1 første ledd: Samtykke til sammenslåing og deling, samt overtakelse og avhendelse av virksomhet, jf. annet ledd første punktum
- § 12–1 annet ledd annet punktum: Avgjøre om avhendelsen eller overdragelsen omfatter en stor del av virksomheten
- § 12–1 tredje ledd: Godkjenne vedtektsendringer ved sammenslåing eller deling
- § 12–8 annet ledd: Gi tillatelse til avvikling av finansforetak og opprettelse av finansstiftelse i forbindelse med avvikling
- § 12–10 første ledd tredje punktum: Gjøre unntak fra reglene om avviklingsstyre
- § 12–19 tredje ledd: Vedta at en stiftelse ikke skal være underlagt finansstiftelsesreglene og ikke være under Finanstilsynets tilsyn
- § 12–19 fjerde ledd: Samtykke til omdanning av stiftelse opprettet før 1. juli 2009 til finansstiftelse
- § 12–20 annet ledd: Godkjenne vedtekter og vedtektsendringer
- § 12–23 første ledd: Godkjenne vedtak om avvikling og sammenslåing
- § 12–27 første ledd: Godkjenne overdragelse av forsikrings- og låneporteføljer
- § 13–2 første ledd: Avgjøre i tvilstilfelle om virksomhet har naturlig tilknytning til den virksomhet tillatelsen omfatter
- § 13–6 fjerde ledd fjerde punktum: Gjøre unntak fra plikten til å ha risikoutvalg
- § 13–6 syvende ledd annet punktum: Fastsette høyere kapitalkrav eller andre virksomhetsbegrensninger for å sikre at ansvarlig kapital er i samsvar med institusjonens risikoeksponering
- § 13–9 tredje ledd annet punktum: Gjøre unntak og sette vilkår for unntak, fra reglene om eierandeler i foretak som driver annen virksomhet
- § 17–1 første ledd første punktum: Tillate etablering av finanskonsern og utvidelse av finanskonsern ved at det etableres konsernforhold, herunder
 - tillate at norsk finansforetak etablerer eller erverver finansforetak som datterforetak i annen EØS-stat etter § 4–1 første ledd
 - at norsk finansforetak etablerer eller erverver finansforetak som datterforetak i stat som ikke omfattes av EØS-avtalen etter § 4–4 første ledd og
 - tillate erverv som medfører at finansforetak etablert her i riket blir datterforetak av finansforetak hjemmehørende utenfor Norge etter § 5–1 første ledd annet punktum
- § 17–3 første ledd: Tillate etablering av holdingforetak i finanskonsern
- § 17–4 første ledd: Tillate inngåelse av samarbeidsavtale om å opprette konserngruppe mellom gjensidige forsikringsforetak, eller en sparebank og et gjensidig forsikringsforetak
 - § 17–7 annet ledd: Tillate at andre foretak enn nevnt i første ledd kan inngå i finanskonsern
 - § 17–8 annet ledd første punktum: Godkjenne organisering av finanskonsern
 - § 17–8 tredje ledd annet punktum: Gjøre unntak fra kravet i første punktum om at morselskapet skal være et holdingforetak dersom et finanskonsern omfatter både bank og forsikringsforetak
 - § 17–9 første ledd: Samtykke til endring av organiseringen av et finanskonsern
 - § 17–11 første ledd: Tillate samarbeid mellom finansforetak og sette vilkår
 - § 17–11 fjerde ledd annet punktum: Avgjøre om en samarbeidsavtale omfattes av første eller annet ledd
 - § 17–12 første ledd: Gi tillatelse til etablering av samarbeidende gruppe
 - § 17–13 annet ledd annet punktum: Gjøre unntak fra kravet om forholdsmessig konsolidering av eierandeler på mindre enn 10 prosent i andre foretak enn kredittforetak
 - § 18–1 åttende ledd: Fastsette at paragrafen skal gjelde for eierforetak som nevnt i § 17–6 første ledd bokstav c
 - § 18–3 tredje ledd: Tillate høyere konsernbidrag
 - § 18–4 annet ledd: Samtykke til at forsikringsforetak yter lån til eller stiller garanti for annet foretak i samme konsern
 - § 19–3 tredje ledd tredje punktum: Godkjenne vedtekter for sikringsfondet

- § 22–2 første ledd: Gi pålegg om opphør av forhold som er i strid med loven og sette frist for å bringe forholdet i samsvar med pålegget
- § 22–2 annet ledd første punktum: Ilegge tvangsmulkt dersom pålegg ikke blir etterkommet
- § 22–2 tredje ledd: Treffe vedtak om pålegg eller forbud ved brudd eller forventet brudd på reglene om forsvarlig og betryggende forvaltning av finansforetaket.

Finansdepartementet ber Finanstilsynet om å opprettholde den konsesjonspraksis som departementet har etablert, og herunder særlig ta hensyn til departementets bruk av vilkår.

Finanstilsynet skal på halvårlig basis oversende Finansdepartementet en rapport om utøvelse av delegert myndighet innenfor de ulike områdene, inkludert en redegjørelse for innholdet i den enkelte sak, herunder begrunnelsen for hvorfor saken ikke er viktig og/eller prinsipiell og ikke gjelder en institusjon av særlig betydning.

21. des. Nr. 1804 2015

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 11–21 første ledd bokstav c. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 11–21–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ved overføring av eiendeler og forpliktelser som nevnt i skatteloven § 11–21 første ledd bokstav c gjelder § 11–21–11.

§ 11–21–2 annet ledd oppheves.

Nåværende § 11–21–2 tredje ledd blir annet ledd.

§ 11–21–2 annet ledd skal lyde:

(2) Skattefritaket etter første ledd er betinget av at det mottakende selskapet forblir en del av konsernet slik dette er definert i § 11–21–1, også etter at overføringen av eiendeler er gjennomført. Ved brudd på vilkåret i år etter overføringsåret gjelder § 11–21–10.

Overskriften til § 11–21–11 skal lyde:

§ 11–21–11. Overføring etter § 11–21–1 fjerde ledd

§ 11–21–11 første ledd skal lyde:

(1) Overføring som nevnt i § 11–21–1 fjerde ledd skattlegges som om det var foretatt et uttak fra norsk beskatningsområde skattepliktig etter skatteloven § 9–14. Ved overføring etter denne paragraf gjelder vilkårene i skatteloven § 9–14 så langt de passer. Det overførende og mottakende selskap er solidarisk ansvarlige for betaling av skatt etter første punktum, og begge selskap er ansvarlige for å oppfylle øvrige plikter som følger av skatteloven § 9–14. Det mottakende selskap skal innen to uker etter overføringen sende en erklæring til det skattekontor hvor det overførende selskap lignes om at det vedtar skattebetalingsplikt og øvrige plikter som nevnt i denne paragraf. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder tilsvarende så langt de passer ved overføring fra selskap som nevnt i skatteloven § 11–21 første ledd bokstav b til tilsvarende utenlandsk selskap.

§ 11–21–11 annet ledd skal lyde:

(2) Retten til utsettelse med innbetaling av den utlignede skatten etter første ledd opphører når ett av selskapene ikke lenger er en del av konsernet, slik dette er definert i § 11–21–1.

§ 11–21–11 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Retten til utsettelse med innbetaling av den utlignede skatten etter første ledd opphører ikke når et selskap hjemmehørende i Norge etter skatteloven § 2–2, blir begrenset skattepliktig etter skatteloven § 2–3 og denne plikten ikke opphører som følge av skatteavtale med annen stat. Ved overføring fra selskap som nevnt i skatteloven § 11–21 første ledd bokstav e opphører retten til utsettelse med innbetaling av den utlignede skatten etter første ledd, når skatteplikt for dette selskapet opphører etter skatteloven § 2–3 eller etter skatteavtale med fremmed stat. Det gjelder likevel ikke hvis skattyter blir hjemmehørende i riket etter skatteloven § 2–2 eller anses skattemessig hjemmehørende i en annen EØS-stat.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2015.

21. des. Nr. 1805 2015**Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone og landinger til eller annen bruk av norsk havn § 14 og forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 98. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres følgende endringer:

§ 16 ny bokstav f) skal lyde:

- f) Forbud mot å fiske polartorsk
Det er forbudt å fiske polartorsk med pelagisk trål.

Ny § 19a skal lyde:

§ 19a. *Forbud mot å fiske polartorsk med not*
Det er forbudt å fiske polartorsk med not.

§ 34 tredje ledd skal lyde:

Det er forbudt å fiske uer med konvensjonelle redskaper nord for 62° N. Forbudet gjelder ikke for fartøy med største lengde under 15 meter som fisker med juksa i tidsrommet fra og med 1. juni til og med 31. august.

§ 36 første ledd skal lyde:

Ved fiske med trål er det uten hinder av forbudet i § 15 bokstav d tillatt å ha inntil 10 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Ved fiske med trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å ha inntil 20 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

§ 39 første ledd skal lyde:

Ved fiske med konvensjonelle redskap er det uten hinder av forbudet i § 34 tillatt å ha inntil 10 % bifangst av uer. Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskaper kan likevel ha inntil 30 % bifangst av uer i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember. Bifangsten av uer regnes i rund vekt pr. uke basert på summen av alle sluttsedler/landingssedler undertegnet i tidsrommet fra mandag kl. 00.00 til søndag klokken 24.00. For fartøy som ikke lander flere ganger pr. uke regnes bifangsten i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

§ 39 andre ledd oppheves. Gjeldende tredje og fjerde ledd blir andre og tredje ledd.

§ 43 nr. 27 skal lyde:

Det er forbudt å fiske fisk mindre enn:

27. Reke	
a) nord for 62° N	6 cm
b) sør for 62° N	7 cm

§ 45 første ledd skal lyde:

Minstemål fastsatt i § 43 nr. 16 gjelder ikke for sei til bruk i egen husholdning eller for sei som fiskes til eget agnforbruk. Fiskeridirektoratets regionkontor kan i særlige tilfeller gi dispensasjon for agnfiske av sei som ikke er til eget agnforbruk. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 47 overskriften skal lyde:

Stenging av områder for å begrense fangst av fisk under minstemål og bifangst

§ 47 nytt tredje ledd skal lyde:

For å begrense fisket av reker under minstemål kan Fiskeridirektoratet forby fiske etter reker i visse områder sør for 62° N dersom det ved fiske etter reker er større innblanding enn 15 % reke under minstemål i antall i de enkelte fangster. Området kan stenges i inntil 14 dager, hvoretter området gjenåpnes automatisk. Sør for 62° N og vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr kan størrelsen på område tilsvare inntil 500 kvadrantnautiske mil, mens det kan tilsvare inntil 250 kvadrantnautiske mil i området beskrevet i § 3 nr. 4 (Skagerrak). Fiskeridirektoratet kan tillate fiske innenfor det stengte området dersom det er innmontert seleksjonssystemer for utsortering av reker under minstemål.

§ 47 nytt fjerde ledd skal lyde:

For å begrense bifangst av hyse, uer og sei kan Fiskeridirektoratet forby fisket etter vassild i visse områder nord for 62° N for en periode på inntil 14 dager, dersom bifangst av disse artene til sammen overstiger 1000 kg i de enkelte fangster. Deretter gjenåpnes området automatisk.

§ 48 første ledd nr. 3 skal lyde:

All fangst av fisk utenom området beskrevet i § 3 nr. 4 (Skagerrak) skal føres i land. Dette gjelder likevel ikke for:

3. Død eller døende fisk av andre arter enn:

- Akkar
- Ansjos
- Blåkveite
- Blålange
- Blåsteinbit
- Breiflabb
- Brisling
- Brosme
- Brudefisk (beryx)
- Dolkfisk
- Flekkpagell
- Flekksteinbit
- Glatthodefisk
- Gråsteinbit
- Hai, herunder
 - blåhai
 - pigghå
- Havabbor
- Hestmakrell
- Hyse
- Hvitting
- Isgalt
- Kolmule
- Lange
- Lodde
- Lyr
- Lysing
- Makrell
- Makrellstørje
- Morider
- Orange Roughy
- Polartorsk
- Reke (*Pandalus borealis*)
- Rognkjeks
- Rødspette og andre flyndrearter
- Sardin
- Sei
- Sil, herunder tobis
- Sild
- Skate
- Skjellbrosme
- Skolest
- Slirefisk
- Strømsild
- Torsk
- Tunger
- Uer
- Var, herunder
 - piggvar
 - slettvar
 - glassvar
- Vassild
- Vrakfisk
- Øyepål
- Ål.

§ 48 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved fiske med reketrål sør for 62° N gjelder ikke ilandføringsplikten som nevnt i første ledd nr. 3 og annet ledd nr. 3 for kolmule og øyepål.

Gjeldende § 48 fjerde ledd blir femte ledd.

I vedlegg 4 på side 2 gjøres følgende endring:

«Fra 68° 11.89' 013° 28.81' Taaen» endres til «Fra 68° 11.95' 013° 29.13' Tåsanden»

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1806 2015

Forskrift om endring i forskrift om råvareprisutjevning for bearbeidede jordbruksvarer

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 10. juni 2009 nr. 636 om råvareprisutjevning for bearbeidede jordbruksvarer gjøres følgende endring:

Vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1: Råvarer omfattet av forskriften

Kolonnen «XR-sats når utbetalt PNS» benyttes når det utbetales både XR og PNS for ferdigvaren. Kolonnen «XR-sats når ikke utbetalt PNS» benyttes når det ikke utbetales PNS for ferdigvaren.

<i>Jordbruks- råvare:</i>	<i>Råvarenr.:</i>	<i>Råvarenavn:</i>	<i>PNS-sats (kr/kg):</i>	<i>XR-sats når utbetalt PNS (kr/kg)</i>	<i>XR-sats når ikke utbetalt PNS (kr/kg)</i>
Melk	1100	Helmelk flytende	2,20	1,51	1,84
	1200	Skummet melk flytende	1,70	1,19	1,37
	1300	Yoghurt	4,50	0,00	2,97
	1500	Kondensert melk fet	2,80	5,14	6,41
	1550	Kondensert melk mager	3,00	4,93	6,09
	1600	Helmelkpulver 28 %	8,90	11,93	17,66
	1601	Helmelkpulver 28 % til iskrem	0,00	17,66	17,66
	1650	Melkepulver 20 %	11,60	12,03	14,70
	1651	Melkepulver 20 % til iskrem	0,00	14,70	14,70
	1700	Skummetmelkpulver	14,70	12,92	17,75
	1701	Skummetmelkpulver til iskrem	0,00	17,75	17,75
	1750	Yoghurtpulver	0,00	17,75	17,75
	1800	Kjernemelkpulver	–	15,37	15,37
	2100	Fløte	12,50	5,10	5,78
	2101	Fløte til iskrem	0,00	5,78	5,78
	2300	Rømme	10,70	7,22	8,63
	2400	Helmelkpulver 35 %	12,70	11,43	13,87
	2440	Fløtepulver 42 %	15,40	8,89	24,29
	2450	Fløtepulver 55 %	0,00	22,14	22,14
	3200	Mysepulver	6,40	3,30	3,86
	3201	Mysepulver til iskrem	0,00	3,86	3,86
	5100	Smør ¹	4,60	12,97	16,41
	5101	Smør til iskrem	0,00	16,41	16,41
	5300	Smørolje ²	0,00	20,01	20,01
	6100	Ost ³	16,30	20,92	27,15
	6200	Ostepulver	–	15,35	15,35
	Egg	11100	Heleggmasse	7,50	12,01
11200		Heleggpulver	19,10	57,99	65,52
12100		Eggeplomme konservert	0,00	33,09	33,09
12200		Eggeplommepulver	6,20	68,82	82,03
Korn	20300	Bygg	–	0,71	0,71
	20400	Havre	–	0,42	0,42
	21100	Kli av hvete, rug, bygg og havre	–	3,04	3,04
	22300	Mel og flak av bygg	–	3,04	3,04
	22400	Mel, flak og gryn av havre	–	3,04	3,04
Potet	30100	Poteter	0,00	0,03	0,03
	31200	Mel og flak av poteter	7,00	12,35	12,38

Jordbruks- råvare:	Råvarenr.:	Råvarenavn:	PNS-sats (kr/kg):	XR-sats når utbetalt PNS (kr/kg)	XR-sats når ikke utbetalt PNS (kr/kg)
	32100	Potetstivelse	5,20	–	–
	40200	Glukose, glukosesirup (dekstrose) ⁴	3,10	–	–
Kjøtt	70750	Svinekjøttssortering 23 %	5,40	19,55	23,36
	71400	Storfekjøttssortering 14 %	24,30	27,21	31,44
	73000	Fårekjøttssortering 25 %	2,30	8,79	10,47
	74000	MUK-fjørfe ⁵	2,90	3,68	3,68
	74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	21,20	3,68	3,68

- 1 PNS gis ikke til råvaren smør med unntak for ferdigvarer tariffert på varenummer ex 19.01.9098 iskremblandinger, glutenfri diettmat, laktoseredusert diettmat, ellers andre produkter til bakeri.
- 2 PNS gis ikke til råvaren smørrolje med unntak for sjokolade som tarifferes på varenummer 18.06.2090, 18.06.3100, 18.06.3200 eller 18.06.9010.
- 3 Gjelder modnet ost til industri.
- 4 Gjelder kun våt glukose.
- 5 MUK-fjørfe: Maskinelt utbeinet kjøtt av fjørfe.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1807 2015

Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften

Hjemmel: Fastsatt av Finanstilsynet 21. desember 2015 med hjemmel i forskrift 25. august 2015 nr. 999 til finansforetaksloven om gjennomføring av Solvens II-direktivet (Solvens II-forskriften) § 53, jf. lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) § 1–7. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Utfyllende bestemmelser om forsikringsforetak

Forsikringsforetak skal følge bestemmelsene som fremgår av vedlegget, med de presiseringer som følger av annet ledd.

Eksponering mot regionale og lokale myndigheter som ikke omfattes av artikkel 85 i vedlegget og som ikke er ratet av et godkjent kredittvurderingsbyrå, skal behandles som eksponering i én risikoklasse høyere enn risikoklassen som følger av ratingen til den sentrale myndigheten i staten der myndighetene er hjemmehørende.

§ 2. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

Vedlegg

For å lese vedlegget se her:

21. des. Nr. 1808 2015

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 13, § 14, § 16 og § 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 16. desember 2015 nr. 1690 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 gjøres det følgende endringer:

§ 2 annet ledd (endret) skal lyde:

Av kvantumet nevnt i første ledd avsettes 15 tonn til forskningsformål.

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Periodisering

Den samlede kvoten på 10 377 tonn reker som kan fiskes i Nordsjøen og Skagerrak periodiseres som følger:

Periode:	Periodekvote:
1. januar–30. april	3 459 tonn
1. mai–31. august	3 459 tonn

1. september–31. desember

3 459 tonn

II

Forskriften trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1809 2015**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2015 med heimel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk gjøres det følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

a) Mjølk:	5 øre pr. liter
b) Kjøtt av storfe og kalv:	maks. 1,50 kroner pr. kg
c) Kjøtt av sau og lam:	maks. 2,00 kroner pr. kg
d) Svinekjøtt:	maks. 1,50 kroner pr. kg
e) Egg:	1,00 kroner pr. kg
f) Kjøtt av kylling:	26 øre pr. kg
g) Kjøtt av kalkun:	26 øre pr. kg
h) Korn og oljefrø:	maks. 6 øre pr. kg

§ 3 annet ledd skal lyde:

Satsen for overproduksjonsavgift for mjølk er 420 øre pr. liter kumjølk, og 420 øre pr. liter geitemjølk.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1810 2015**Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande følgende arter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2016:

1. Bairds's smoothhead (*Alepocephalus bairdii*)
2. Risso's smoothhead (*Alepocephalus rostratus*)
3. Blå antimora (*Antimora rostrata*)
4. Dølfisk (*Aphanopus carbo*)
5. Vassild (*Argentina silus*)
6. Beryx (*Beryx spp.*)
7. Brosme (*Brosme brosme*)
8. Dypvannsrødkrabbe (*Chacon (Geyron) affinis*)
9. Havmus (*Chimaera monstrosa*)
10. Havål (*Conger conger*)
11. Svart (dypvann) kardinalfisk (*Epigonus telescopus*)
12. Blåkjeft (*Helicolenus dactylopterus*)
13. Silver roughy (pink) (*Hoplostethus mediterraneus*)
14. Blåvinget havmus (*Hydrolagus mirabilis*)
15. Reimfisk (slirefisk) (*Lepidopus caudatus*)
16. Ulvefisk (*Lycodes esmarkii*)
17. Blålange (*Molva dypterygia*)

18. Lange (*Molva molva*)
19. Mora (*Mora moro*)
20. Flekkpagell (*Pagellus bogaraveo*)
21. Forkbeards/Skjellbrosme (*Phycis spp.*)
22. Vrakfisk (*Polyprion americanus*)
23. Rundskate (*Raja fyllae*)
24. Isskate (*Raja hyperborea*)
25. Svartskate (*Raja nidarosiensis*)
26. Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)
27. Straightnose rabbitfish (*Rhinochimaera atlantica*)
28. Lusuer (*Sebastes viviparus*)
29. Skolestfamilien (*Macrouridae*)
30. Spiny scorpionfish (*Trachyscorpia cristulata*)
31. Iceland catshark (*Apristurus spp.*)
32. Gulper shark (*Centrophorus granulosus*)
33. Brunhå (*Centrophorus squamosus*)
34. Islandshå (*Centroscyllium fabricii*)
35. Dypvannshå (*Centroscymnus coelolepis*)
36. Bunnhå (*Centroscymnus crepidater*)
37. Frilled shark (*Chlamydoselachus anguineus*)
38. Spansk håkjerring (*Dalatias licha*)
39. Gråhå (*Deania calceus*)
40. Stor svarthå (*Etmopterus princeps*)
41. Svarthå (*Etmopterus spinax*)
42. Hågjel (*Galeus melastomus*)
43. Mouse catshark (*Galeus murinus*)
44. Kamtann hai (*Hexanchus griseus*)
45. Orange roughy (*Hoplostethus atlanticus*)
46. Tornhå (*Oxynotus paradoxus*)
47. Knifetooth dogfish (*Scymnodon ringens*)
48. Håkjerring (*Somniosus microcephalus*.)

§ 2. Antall fiskedøgn og antall fartøy

Uten hinder av forbudet i § 1 kan 17 norske fartøy fiske i totalt 508 fiskedøgn i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) etter artene i § 1 nr. 1–30. Fisket etter skolest (*Coryphaenoides rupestris*) er i tillegg begrenset av følgende områdekvoter:

- a) I ICES' statistikkområde VIIb, VIIc1, VIIk1 og underområde Vb1a: 2 000 tonn.
- b) I ICES' statistikkområde XIIb: 796 tonn
- c) I ICES' statistikkområde Xb, XIIc og underområde XIIa1 og XIVb1: 717 tonn.

All fangst av arter i skolestfamilien (*Macrouridae*) skal avregnes kvoten av skolest etter første ledd.

§ 3. Forbud mot å fiske med bunnredskap

Det er ikke tillatt å fiske med bunnredskap (bunntrål, bunnline og bunn garn) i perioden 15. februar til 15. april innenfor et område avgrenset av følgende posisjoner:

1. 60° 58' 76 N–27° 27' 32 W
2. 60° 56' 02 N–27° 31' 16 W
3. 60° 59' 76 N–27° 43' 48 W
4. 61° 03' 00 N–27° 39' 41 W.

§ 4. Garnforbud

Det er forbudt å sette garn dypere enn 200 meter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område).

§ 5. Utkastforbud

Det er forbudt å foreta utkast av haiarter nevnt i § 1 nr. 31–48 som er døde eller døende.

§ 6. Bifangst av hai

Dersom det tas hai som bifangst i andre fiskeri, skal disse søkes levende gjenutsatt.

§ 7. Stopp i fisket

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det totalt er fisket i 508 fiskedøgn, eller når kvotene av skolest er beregnet oppfisket.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, straffes i henhold til havressurslova § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og gjelder til og med 31. desember 2016.

21. des. Nr. 1811 2015**Forskrift om regulering av norske fartøys fiske i EU-sonen i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å drive fiske i EU-sonen i ICES' statistikkområde IIa, IV, Vb, VI, VII og VIII i 2016.

§ 2. Totalkvoter

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta fiske følgende kvanta innenfor nærmere angitte områder i EU-sonen i 2016:

<i>Art</i>	<i>Tonn</i>	<i>EU-sonen (ICES' statistikkområde)</i>
Hyse	13 538 tonn	IV
Hvitting	1 068 tonn	IV
Blålange	150 tonn	IV, Vb, VI, VII og IIa
Lange	6 500 tonn	IV, Vb, VI, VII og IIa
Brosme	2 923 tonn	IV, Vb, VI, VII og IIa
Kombinert kvote	140 tonn	Vb, VI og VII (kan bare fiskes med line etter havmus, mora mora og skjellbrosme)
Annet	4 750 tonn	IV, IIa
Blåkveite	1 100 tonn	IIa og VI (kan bare fiskes med line i VI)
Sjøtunge	10 tonn	IV

Norske fartøys fangster av hyse og hvitting i Norges økonomiske sone eller territorialfarvann i ICES' statistikkområde IV kommer til fratrukk på kvotene angitt for disse artene og tilsvarende område i første ledd.

Norske fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande sjøtunge i EU-sonen i ICES' statistikkområde IV innenfor det kvantum som er angitt i første ledd. Fartøy som ikke har adgang til å drive et direkte fiske etter sjøtunge kan innenfor totalkvoten fiske og lande sjøtunge som bifangst.

§ 3. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 4. Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til havressurslova § 59 og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, straffes i henhold til havressurslova § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65 og deltakerloven § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og gjelder til og med 31. desember 2016.

21. des. Nr. 1812 2015**Forskrift om regulering av fisket etter uer i ICES' statistikkområder Va, XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon, og i Grønlands økonomiske sone i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 16, § 36 annet ledd og § 47 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder fiske etter uer i ICES' statistikkområder Va, XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon og i Grønlands økonomiske sone.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske uer i ICES' statistikkområder Va, XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon og i Grønlands økonomiske sone.

§ 3. Totalkvote

Uten hensyn til forbudet i § 2 kan fartøy med torskestråltillatelse fiske inntil 800 tonn bunnlevende uer i ICES' statistikkområder XII og Va i Grønlands økonomiske sone.

Fra 10. mai til 1. juli 2016 kan fartøy med seitrål- eller torskestråltillatelse fiske inntil 1 127 tonn pelagisk uer (*Sebastes Mentella*) innenfor et område avgrenset av følgende koordinater:

1. 64° 45' N og 28° 30' W
2. 62° 50' N og 25° 45' W
3. 61° 55' N og 26° 45' W
4. 61° 00' N og 26° 30' W
5. 59° 00' N og 30° 00' W
6. 59° 00' N og 34° 00' W
7. 61° 30' N og 34° 00' W
8. 62° 50' N og 36° 00' W og herfra til posisjon nr. 1.

Fra samme tidspunkt kan det av kvoten på 1 127 tonn pelagisk uer fiskes inntil 800 tonn pelagisk uer i Grønlands økonomiske sone eller i området som angitt i annet ledd. Ved fiske i Grønlands økonomiske sone kan fisket bare foregå i det området som ligger innenfor området som beskrevet i annet ledd.

§ 4. Redskap

Det er forbudt å bruke redskap med maskevidde mindre enn 100 mm.

§ 5. Omregningsfaktor

Ved beregning av kvantum rund vekt fra sløyd og hodekappet uer, inkludert såkalt «japankutt» skal det ved kvoteavregning og kontroll anvendes omregningsfaktor 1,70.

§ 6. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvotene er beregnet oppfisket.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til havressurslova § 61, § 62, § 64 og § 65 og deltakerloven § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og gjelder til og med 31. desember 2016.

21. des. Nr. 1813 2015**Forskrift om dødsdefinisjon ved donasjon av organer, celler og vev**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 7. mai 2015 nr. 25 om donasjon og transplantasjon av organ, celler og vev (transplantasjonslova) § 10. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder ved stadfesting av døden når det kan være aktuelt med donasjon av organer, celler og vev, jf. transplantasjonslova § 10.

§ 2. Stadfesting av døden

En person er død når det foreligger sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen med et komplett og irreversibelt opphør av alle funksjoner i storehjerne, lillehjerne og hjernestamme. Varig hjerte- og åndedrettsstans er sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen.

§ 3. Vilkår for å stille diagnosen død når åndedrett og hjertevirksomhet opprettholdes ved kunstige midler

Når åndedrett og hjertevirksomhet opprettholdes ved kunstige midler, må følgende vilkår være oppfylt for å kunne stille diagnosen død ved total ødeleggelse av hjernen:

1. erkjent intrakraniell sykdomsprosess (dvs. sykdom eller skade i skallehulen),
2. total bevisstløshet, som ikke er medikamentelt betinget, eller kan skyldes nedkjøling (kroppstemperatur lavere enn 33 grader),
3. opphør av eget åndedrett,
4. opphør av alle hjernenervereflekser og
5. objektiv påvisning av opphevet blodtilførsel til hjernen.

§ 4. Dødstidspunktet

Dødstidspunktet er tidspunktet da diagnosen total ødeleggelse av hjernen stilles.

§ 5. Dødsmelding

Når diagnosen død stilles etter § 3, skal det i tillegg til vanlig legeerklæring om dødsfall (dødsmelding), fylles ut en spesiell legeerklæring som skal signeres av to leger. En av de to legene skal være relevant spesialist, jf. transplantasjonslova § 10.

§ 6. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1814 2015**Vedtak om endring i delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 7. mai 2015 nr. 26 om obduksjon og avgjeving av lik til undervisning og forskning (obduksjonslova) og lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) § 4A–3 og § 4A–5. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I vedtak 18. mars 2010 nr. 425 om delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet gjøres følgende endringer:

I del I under «Lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven)» tilføyes:

§ 4A–3: Myndighet til å godkjenne bruk av fostervev til behandling og forskning.

§ 4A–5 første ledd andre punktum: Myndighet til å godkjenne fostervevsbanker.

I del I tilføyes:

Lov 7. mai 2015 nr. 26 om obduksjon og avgjeving av lik til undervisning og forskning (obduksjonslova)

§ 11 første ledd tredje punktum: Myndighet til å samtykke til at institusjoner som har fått utlevert lik til bruk i undervisning og forskning kan beholde liket utover to år når avdøde ikke har pårørende.

«Lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (transplantasjonsloven)» med paragrafer oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1815 2015**Forskrift om endring i forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 21. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS gjøres følgende endring:

§ 4 sjuende ledd skal lyde:

For utstedelse av fartsskriverkort betales kr 690,- i gebyr.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1816 2015**Forskrift om endring i forskrift om bruk av utenlandsk motorvogn i riket og om særskilt registrering av motorvogn for midlertidig bruk**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 20. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 28. mars 1967 nr. 9350 om bruk av utenlandsk motorvogn i riket og om særskilt registrering av motorvogn for midlertidig bruk gjøres følgende endring:

Kap. I. Midlertidig bruk av utenlandsk motorvogn, innledningen skal lyde:

Utenlandsk motorvogn som bringes med av reisende for midlertidig bruk i riket i samsvar med Finansdepartementets regler for toll- og avgiftsfri innførsel av utenlandske motorkjøretøyer til midlertidig bruk i Norge, kan brukes her i den tid og av de personer som nevnte regler gir anledning til, på følgende vilkår:

II

Endringen trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1817 2015

Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–2, § 4–5 og § 4–6. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endringer:

Ny § 1–5 skal lyde:

§ 1–5. (Feriefravær i utlandet)

Et medlem som har mottatt dagpenger i mer enn 52 uker, kan oppholde seg utenfor Norge i forbindelse med feriefravær i medhold av folketrygdloven § 4–5 fjerde ledd.

§ 6–8 første ledd bokstav b) skal lyde:

- b) når medlemmet ved utløpet av perioden deltar i arbeidsmarkedstiltak i regi av eller i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten, men ikke utover varigheten på tiltaket.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1818 2015

Forskrift om endring i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 19 jf. delegeringsvedtak 12. mars 2009 nr. 297. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 27 skal lyde:

For kontroll av kjøretøy utført etter § 26 gjelder for tiden følgende gebyrsatser, inkludert mva.:

- a) Biler med tillatt totalvekt 3 500 kg eller mindre: Kr 520,–
- b) Biler med tillatt totalvekt 7 500 kg eller mindre: Kr 880,–
- c) Biler med tillatt totalvekt over 7 500 kg: Kr 1290,–
- d) Tilhengere med tillatt totalvekt over 3 500 kg: Kr 880,–.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1819 2015

Forskrift om endring i forskrift om førerkort m.m.

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 24, jf. delegeringsvedtak 17. mars 1967 nr. 3462 og delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. gjøres følgende endring:

§ 14–2 sjette ledd skal lyde:

Gebyrsatsene er som følger:

1. Teoretisk prøve	Kr	580,–
2. Praktisk prøve, klasse B, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E	Kr	1010,–

3. Ferdighetsprøve, klasse A, A1, A2	Kr	320,-
4. Trafikal prøve, klasse A, A1, A2	Kr	710,-
5. Praktisk prøve, klasse T, BE	Kr	860,-
6. Praktisk prøve, utrykningskompetanse	Kr	1010,-
7. Produksjon av førerkort/kompetansebevis	Kr	270,-
8. Fotografering	Kr	70,-

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1820 2015

Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. januar 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 15, § 16 og § 36, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, delegeringsvedtak 1. april 1993 nr. 286 og delegeringsvedtak 30. april 2002 nr. 557. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endringer:

§ 2–22 skal lyde:

Gebyr for utstedelse av dagsprøvekjennermerke skal være kr 290,- pr. gyldighetsdag (kl. 00.00–24.00). Gebyr for ubenyttede dager refunderes ikke.

§ 2–34 første ledd skal lyde:

Når kjennermerke inndras etter vegtrafikkloven § 36, og det på forhånd foreligger begjæring om slik inndragning, skal det betales et gebyr før kjennermerke kan utleveres. Gebyret skal være kr 1 500,- ved utlevering av kjennermerke inndratt etter 1. januar 2016, kr 1 460,- ved utlevering av kjennermerke inndratt i perioden 1. januar 2015–31. desember 2015, kr 1 410,- ved utlevering av kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. januar 2014–31. desember 2014, kr 1 360,- ved utlevering av kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. januar–31. desember 2013, kr 1 320,- ved utlevering av kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. januar–31. desember 2012, kr 1 280,- ved utlevering av kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. januar–31. desember 2011, kr 1 200,- ved utlevering av inndratt kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. juli 2004–31. desember 2010, kr 1 150,- ved utlevering av inndratt kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. februar 2004–30. juni 2004, kr 1 110,- ved utlevering av inndratt kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. mars 2003–31. januar 2004, kr 900,- ved utlevering av inndratt kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. januar 1996–28. februar 2003, kr 600,- ved utlevering av inndratt kjennermerke er blitt inndratt i 1995 og kr 300,- ved utlevering av inndratt kjennermerke som er blitt inndratt i perioden 1. juli 1993–31. desember 1994.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1821 2015

Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til eller annen bruk av norsk havn § 14, forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt pkt. 4 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt å drive fiske og fangst for fartøy som fører russisk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene.

§ 2. Kvoter i Norges økonomiske sone nord for 62° N

Uten hinder er forbudet i § 1 har fartøy som fører russisk flagg adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone nord for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 200 000 tonn torsk
- b) 40 000 tonn hyse
- c) 9 225 tonn blåkveite
- d) 7 400 tonn uer (*Sebastes mentella*)

- e) 2 000 tonn uer (*Sebastes norvegicus* og *Sebastes mentella*) som bifangst
- f) 12 000 tonn sei, hvorav inntil 5 000 tonn kan fiskes i et direktefiske
- g) 4 500 tonn steinbit
- h) 15 000 tonn norsk vårgytende sild
- i) 3 000 tonn andre arter som bifangst. Kvoten gjelder bare arter som ikke er kvoteregulert og kan bare fiskes som bifangst ved fiske etter kvoteregulerte arter.

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når kvantaene som er angitt i bokstavene a til h er beregnet oppfisket.

§ 3. Fiske etter sei

Inntil 5 000 tonn av kvoten av sei som nevnt i § 2 bokstav f kan fiskes i et direktefiske. Resterende kvantum kan bare fiskes som bifangst i fisket etter torsk og hyse og maksimalt 5 % i hver enkelt fangst i fisket etter sild.

§ 4. Fredningstid i fisket etter uer

Det er forbudt å fiske uer med bunntål i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 9. mai.

§ 5. Områder for bunntål i fisket etter uer

Med de begrensninger som følger av forskrift 1. juli 2011 nr. 755 om regulering av fiske med bunnredskap i Norges økonomiske sone, fiskerisone rundt Jan Mayen og i fiskevernsonen ved Svalbard, er fiske med bunntål etter uer i tiden før 1. mars bare tillatt innenfor følgende område:

I Norges økonomiske sone nord for N 65° 20', og vest for rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 017° 30,00', og videre til
2. N 70° 40,00' Ø 017° 30,00'
3. N 68° 00,00' Ø 009° 24,00'
4. N 67° 10,00' Ø 008° 35,00'
5. N 67° 00,00' Ø 008° 18,00'
6. N 66° 50,00' Ø 008° 09,00'
7. N 66° 30,00' Ø 006° 59,00'
8. N 66° 21,00' Ø 006° 44,00'
9. N 65° 43,00' Ø 006° 00,00'
10. N 65° 20,00' Ø 006° 00,00'
11. Videre langs N 65° 20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Med de begrensninger som følger av forskrift 1. juli 2011 nr. 755 om regulering av fiske med bunnredskap i Norges økonomiske sone, fiskerisone rundt Jan Mayen og i fiskevernsonen ved Svalbard, er fiske med bunntål etter uer i tiden fra og med 10. mai bare tillatt innenfor følgende område:

I Norges økonomiske sone nord for N 65° 20', og vest for rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 024° 00,00', og videre til
2. N 73° 30,00' Ø 024° 00,00'
3. N 73° 00,00' Ø 017° 30,00'
4. N 70° 40,00' Ø 017° 30,00'
5. N 68° 00,00' Ø 009° 24,00'
6. N 67° 10,00' Ø 008° 35,00'
7. N 67° 00,00' Ø 008° 18,00'
8. N 66° 51,00' Ø 008° 09,00'
9. N 66° 30,00' Ø 006° 59,00'
10. N 66° 21,00' Ø 006° 44,00'
11. N 65° 43,00' Ø 006° 00,00'
12. N 65° 20,00' Ø 006° 00,00'
13. Videre langs N 65° 20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

§ 6. Områder for flytetål i fisket etter uer

Fiske med flytetål etter uer er bare tillatt innenfor følgende område:

I Norges økonomiske sone nord for N 65° 20', og vest for rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 014° 12,00', og videre til
2. N 71° 45,00' Ø 014° 45,00'
3. N 71° 00,00' Ø 016° 48,00'
4. N 70° 27,81' Ø 016° 53,00'
5. N 68° 00,00' Ø 009° 24,00'
6. N 66° 11,00' Ø 004° 56,00'
7. N 65° 20,00' Ø 004° 25,00'
8. Videre langs N 65° 20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Det er ikke tillatt å benytte flytetål med bunnkontakt under fiske utenfor områder som er åpnet for direkte fiske med flytetål.

§ 7. Bifangst av uer

Ved fiske etter andre arter er det adgang til å ha inntil 20 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og av landet fangst.

§ 8. Fiske etter kolmule i Norges økonomiske sone nord for 62° N og i fiskerisone ved Jan Mayen

Uten hinder av forbudet i § 1 har fartøy som fører russisk flagg adgang til å fiske 17 545 tonn kolmule i et område i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene vest av rette linjer trukket gjennom følgende posisjoner:

1. N 73° 30' Ø 15° 00'
2. N 73° 00' Ø 14° 40'
3. N 72° 30' Ø 14° 40'
4. N 71° 45' Ø 15° 10'
5. N 71° 00' Ø 16° 54'
6. N 70° 14' Ø 16° 58'
7. N 69° 33' Ø 15° 32'
8. N 69° 09' Ø 13° 37'
9. N 68° 45' Ø 11° 20'
10. N 67° 40' Ø 09° 27'
11. N 67° 20' Ø 08° 40'
12. N 67° 05' Ø 08° 00'
13. N 66° 15' Ø 05° 40'
14. N 64° 10' Ø 05° 40'
15. N 63° 15' Ø 05° 00'
16. N 62° 40' Ø 03° 00'
17. N 62° 00' Ø 02° 00'.

§ 9. Bifangst av kolmule

Fartøy som ikke har kvote av kolmule kan ved fiske etter norsk vårgytende sild ha inntil 10 % bifangst av kolmule i vekt i de enkelte fangster og inntil 5 % i vekt ved landing.

§ 10. Bifangst av makrell

Fartøy som ikke har kvote av makrell kan ved fiske etter kolmule og norsk vårgytende sild ha inntil 10 % bifangst av makrell i vekt i de enkelte fangster og inntil 5 % i vekt ved landing.

§ 11. Bifangst av norsk vårgytende sild

Fartøy som ikke har kvote av norsk vårgytende sild kan ved fiske etter kolmule ha inntil 10 % bifangst av norsk vårgytende sild i vekt i de enkelte fangster og inntil 5 % i vekt ved landing.

§ 12. Forbud mot fiske med stormasket trål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål

Det er forbudt å fiske etter kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30' N 06° 59' Ø
2. 66° 21' N 06° 44' Ø
3. 65° 43' N 06° 00' Ø
4. 65° 20' N 06° 00' Ø
5. 65° 20' N 05° 30' Ø
6. 66° 00' N 05° 30' Ø
7. 66° 30' N 06° 34,27' Ø
8. 67° 10' N 08° 00' Ø
9. 67° 10' N 08° 35' Ø
10. 67° 00' N 08° 18' Ø
11. 66° 50' N 08° 09' Ø herfra i rett linje til pkt. 1.

Det er forbudt å fiske med stormasket trål og fiske etter kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36' N 03° 00' Ø
2. 62° 10' N 01° 15' Ø (ved NØS ytre grense)
3. 62° 40' N 00° 52' Ø (ved NØS ytre grense)
4. 63° 00' N 03° 00' Ø herifra i en rett linje til pkt. 1.

§ 13. Beregning av fangstkvanta

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 14. Straff og inndragning

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i forskriften straffes etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 15. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og gjelder til og med 31. desember 2016.

21. des. Nr. 1822 2015**Forskrift om behandlingstilbud for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i Stortingets budsjettvedtak 17. desember 2015, jf. Innst. 15 S (2015–2016), rammeområde 7, romertall I. Kunngjort 4. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Innhold

Tilbudet retter seg mot personer med sammensatte og lettere psykiske lidelser som har behov for poliklinisk samtalebehandling hos psykolog eller psykiater.

Tilbudet gjelder utredning, behandling og i enkelte tilfeller vedlikeholdsbehandling. Hensikten er å redusere ventetid på behandling for å få yrkesaktive raskere tilbake i arbeid.

§ 2. Varighet

Varigheten for behandlingstilbudet er opptil 18 uker. Ved behandlingsbehov utover denne rammen, må man søke ordinære behandlingstilbud.

§ 3. Forholdet til tiltaksforskriften

Kapittel 1 i forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak gjelder så langt det passer.

§ 4. Anskaffelse

Behandlingstilbudet anskaffes etter regelverk fastsatt i eller i medhold av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser.

§ 5. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og gjelder til og med 31. desember 2016.

15. des. Nr. 1823 2015**Forskrift om endring i forskrift om eksamen ved Atlantis Medisinske Høgskole**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Atlantis Medisinske Høgskole 15. desember 2015 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 24. mai 2013 nr. 547 om eksamen ved Atlantis Medisinske Høgskole gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Eksamensrett

1. Den som oppfyller opptakskravene til et emne eller studium ved høyskolen og som har signert studiekontrakt, har rett til å gå opp til de eksamener som inngår i emnet eller studiet.

2. For å få adgang til eksamen må kandidaten ha betalt studieavgiften for gjeldende eksamenssemester innen fastsatte frister.

3. Høyskolen kan fastsette obligatoriske arbeidskrav som skal være godkjente, eller deleksamener som skal være bestått, før avsluttende eksamen i bestemte emner kan avlegges. Opplysninger om dette skal fremgå av studieplanen. Kandidater som ikke oppfyller fastsatte krav kan nektes adgang til eksamen.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Eksamensforsøk

1. Kandidaten har inntil tre eksamensforsøk i samme emne, forutsatt at alle forsøkene faller innenfor perioden for tildelt studierett. Kandidaten kan etter søknad i særlige tilfeller få innvilget et fjerde og siste eksamensforsøk.

2. Kandidater som pga. sykdom eller annen tvingende fraværsgrunn ikke kan møte til eksamen må fremlegge dokumentasjon på gyldig fravær for at dette ikke skal regnes som et eksamensforsøk. Med mindre det er umulig eller urimelig vanskelig skal gyldig dokumentasjon på fraværet være datert samme dag som eksamen gjennomføres, og være levert høyskolen senest én uke etter eksamensdato.

3. Kandidater som uten gyldig grunn unnlater å møte til eksamen, vil bli registrert som «ikke møtt». Oppmeldingen teller da som et eksamensforsøk. Tilsvarende gjelder for kandidater som møter, men som trekker seg under eksamen.

4. Kandidater som blir syke under eksamen og ikke er i stand til å fullføre, kan trekke seg fra eksamen. Det skal framlegges legeattest for at det skal være et gyldig fravær og ikke regnes som et eksamensforsøk. Med mindre det er umulig eller urimelig vanskelig skal legeattest være datert samme dag som eksamen gjennomføres, og være levert høyskolen senest én uke etter eksamensdato.

5. Ved gyldig sykefravær ved deleksamen midtveis i semesteret gis det anledning til å ta en samlet eksamen under ordinær avsluttende eksamen i emnet. Ved gyldig sykefravær ved avsluttende deleksamen vil studenten kunne ta avsluttende deleksamen separat ved tilhørende kontinuasjonseksamen. Det gis ikke anledning til å ta opp kun deleksamen påfølgende semestre.

6. Kandidater som ønsker å forbedre karakter, har adgang til å melde seg opp til ny eksamen innen den fristen som er kunngjort for slik oppmelding. Ved ny eksamen blir den beste karakteren gjeldende. Det er kun anledning til å forbedre karakter én gang per emne.

7. Kandidaten har inntil tre forsøk på å bestå bacheloroppgaven, forutsatt at alle forsøkene faller innenfor perioden for tildelt studierett. Ved ikke bestått oppgave, må kandidaten utarbeide ny besvarelse. Tilsvarende må kandidaten utarbeide ny besvarelse ved forbedring av karakter. Det gis kun anledning til å forbedre karakter på bacheloroppgave én gang. Kandidater som har brukt tre forsøk på å bestå bacheloroppgaven, vil ikke få anledning til å forbedre karakteren.

8. Kandidater som etter fullført studium ønsker å forbedre karakterer (eksamen og/eller bacheloroppgave), må gi skriftlig beskjed om dette innen én uke etter at siste karakter i grad/studium ble kunngjort. Det kan innvilges inntil ett semester forlenget studietid til forbedring av karakter, forutsatt at kandidaten er innenfor gjeldende fullføringsfrist for aktuelle studium.

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Utsatt eksamen og kontinuasjonseksamen*

1. Utsatt eksamen er en ekstraordinær eksamen som avvikles for kandidater som har dokumentert gyldig fravær ved ordinær eksamen.

2. Kontinuasjonseksamen er en ekstraordinær eksamen som avvikles for kandidater som har «ikke møtt» eller «ikke bestått» på ordinær eksamen.

3. Utsatt eksamen og kontinuasjonseksamen arrangeres samtidig og innen rimelig tid etter ordinær eksamen.

4. Kandidater som ønsker å forbedre karakter, kan melde seg opp til kontinuasjonseksamen eller ordinær eksamen.

5. Dersom antallet oppmeldt til utsatt eksamen og kontinuasjonseksamen er mindre enn syv, kan det arrangeres muntlig eksamen. Dette avgjøres av rektor.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Oppmelding og avmelding til eksamen*

1. Studenter blir automatisk oppmeldt til ordinær eksamen (inkludert deleksamen), og utsatt eksamen. Det gis ikke anledning til å melde seg av nevnte eksamener.

2. Studenter som skal ta kontinuasjonseksamen må selv melde seg opp til eksamen. Det samme gjelder studenter som er i progresjonspermisjon eller som ønsker å forbedre karakter. Studenter kan melde seg av eksamener som de selv har meldt seg opp til. Oppmelding og avmelding gjøres via Studentweb innen gjeldende frister.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. des. Nr. 1824 2015

Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 8–1 tredje ledd og § 10–1 første ledd. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1–1. *Forskriftens virkeområde*

(1) Forskriften gjelder for livsforsikringsselskaper, jf. lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven).

(2) Forskriften gjelder for filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper, med unntak av kapittel 6 om delårsregnskap.

(3) For blandede finanskonsern gjelder følgende bestemmelser så langt de passer:

- bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven,
- forskrift om årsregnskap m.m. for banker, forsikringsforetak og morselskap for slike,
- forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper,
- denne forskriften.

(4) For konsern med skadeforsikringsvirksomhet gjelder følgende bestemmelser så langt de passer:

- bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven,
- forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper,

- c) denne forskriften.
- 5) Regnskapslovens bestemmelser om små foretak får ikke anvendelse.

§ 1–2. *Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i selskapsregnskapet*

Selskapsregnskapet skal utarbeides i samsvar med forskrifter om internasjonale regnskapsstandarder gitt i medhold av regnskapsloven § 3–9 annet ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften. Regnskapsloven § 3–9 tredje ledd, fjerde ledd annet punktum, samt forskrifter gitt i medhold av regnskapsloven § 3–9 femte ledd, gjelder ikke.

§ 1–3. *Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i konsernregnskapet*

(1) Selskaper som ikke anvender adgangen etter regnskapsloven § 3–9 fjerde ledd første punktum til å utarbeide konsernregnskap etter internasjonale regnskapsstandarder, skal utarbeide konsernregnskap etter bestemmelsene i denne forskriften.

(2) For konsernregnskap som utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3–9 første ledd og fjerde ledd første punktum, gjelder kun følgende bestemmelser i denne forskriften: § 2–1, § 2–3, § 2–4, § 5–11 tredje ledd, § 5–13, § 5–30, § 5–39 første og annet ledd, § 5–44, § 5–45, § 5–53, § 6–1 og § 6–4.

§ 1–4. *Unntak fra regnskapsloven*

Regnskapsloven § 3–1 tredje ledd om unntak fra bestemmelser i regnskapsloven, gjelder ved utarbeidelse av selskapsregnskap og konsernregnskap som nevnt i denne forskriften § 1–3 første ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften.

§ 1–5. *Definisjon av store og små selskaper*

- (1) Som store selskaper regnes:
 - a) Selskaper som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3–9 og
 - b) Selskaper som har utstedt verdipapirer på regulert marked i en EØS-stat.
- (2) Som små selskaper regnes selskaper som ikke er store.

§ 1–6. *Filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper*

Filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper som regnes som store selskaper etter § 1–5 første ledd, kan anvende kravene til å gi noteopplysninger som gjelder for små selskaper.

Kapittel 2. Årsregnskap og årsberetning

§ 2–1. *Plikt til å utarbeide årsregnskap og årsberetning*

Forslag til årsregnskap og årsberetning skal vedtas av selskapets styre innen tre måneder etter regnskapsårets slutt.

§ 2–2. *Rettvisende bilde*

Hvis anvendelsen av en bestemmelse i kapittel 3 til 5 er uforenlig med plikten til å gi et rettvisende bilde av årsregnskapet, skal bestemmelsen fravikes for å gi et rettvisende bilde som fastsatt i regnskapsloven § 3–2a første ledd.

§ 2–3. *Årsberetningens innhold*

(1) Dersom selskapets kapitaldekning ikke oppfyller gjeldende minimumskrav eller for øvrig ikke er forsvarlig sett i forhold til virksomheten, skal styret redegjøre for dette og uttale seg om tiltak som er truffet eller som skal treffes for å sikre selskapets drift.

(2) Det skal gis en beskrivelse av de finansielle risikoer som selskapet er, og gjennom regnskapsåret har vært, eksponert for. Styret skal redegjøre for de mål og strategier som er fastsatt for risikostyring, og sammenhengen mellom disse og selskapets overordnede mål og strategier. Det skal gis en overordnet beskrivelse av selskapets risikostyring og organiseringen av denne.

(3) Dersom tilleggsavsetninger benyttes til å dekke renteforpliktelse på forsikringskontrakter, skal styret redegjøre for dette.

§ 2–4. *Begrensninger i unntak fra konsernregnskapsplikten*

(1) Regnskapsloven § 3–7 får kun anvendelse dersom forsikringsselskapets morselskap er underlagt denne forskriften eller forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper.

(2) Hvis forsikringsselskapets morselskap også har datterselskap som følger andre vurderingsregler etter denne forskriften eller har datterselskap som er underlagt forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, skal morselskap i underkonsern likevel utarbeide konsernregnskap.

(3) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første og annet ledd.

§ 2–5. *Horisontale konsern*

(1) Finanskonsern uten morselskap som er godkjent etter bestemmelsene i finansforetaksloven kapittel 17, skal utarbeide konsernregnskap.

(2) Konsernregnskap for horisontale konsern skal omfatte de samarbeidende selskapene, samt deres datterselskaper.

(3) Konsernregnskapet skal utarbeides etter reglene som gjelder for konsern i regnskapsloven og denne forskriften.

§ 2–6. Presentasjonsvaluta

Regnskapsloven § 3–4 annet ledd gjelder ikke. Årsregnskapet skal presenteres i norske kroner.

§ 2–7. Offentliggjøring

(1) Årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen skal, etter fastsetting av årsregnskapet, uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Selskapet skal sørge for at årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på internett. For øvrig har enhver rett til å gjøre seg kjent med innholdet av dokumentene hos Regnskapsregisteret.

(2) Første ledd gjelder ikke for filialer av utenlandske forsikringsselskaper, jf. regnskapsloven § 8–1 annet ledd.

Kapittel 3. Regnskapsprinsipper mv.**§ 3–1. Forsikringskontrakter mv.**

(1) Forsikringsmessige avsetninger skal innregnes og måles i samsvar med § 3–2 og § 3–3.

(2) Det er likevel adgang, men ikke plikt, til å måle innebygde derivater i forsikringskontrakter atskilt fra vertskontrakten i samsvar med IFRS 4.7.

(3) IFRS 4.10 bokstav b gjelder ikke.

(4) Det er adgang, men ikke plikt, til å foreta ytterligere avsetninger til forsikringsforpliktelser i samsvar med IFRS 4.14 bokstav b og IFRS 4.15–19.

(5) En forsikringsforpliktelse skal fjernes fra balansen når, og bare når, den har opphørt.

(6) Gjenforsikringsandeler skal innregnes som eiendel. Gjenforsikringsandelen av forsikringsmessige bruttoavsetninger omfatter de beløp som selskapet forventer å motta fra gjenforsikringsselskaper i henhold til inngåtte gjenforsikringsavtaler. Dersom gjenforsikringsavtalen har falt i verdi, skal gjenforsikringsandelens balanseførte verdi reduseres tilsvarende. En gjenforsikringsandel har falt i verdi dersom og bare dersom kriteriene i IFRS 4.20 er oppfylt.

(7) Adgangen etter IFRS 4.21–29 til å endre regnskapsprinsipp for forsikringskontrakter gjelder ikke.

(8) Forsikringskontrakter anskaffet ved en virksomhetssammenslutning eller porteføljeovertakelse skal innregnes og måles i samsvar med § 3–3. Differansen mellom virkelig verdi av de overtatte kontraktsmessige forsikringsrettighetene og forsikringsforpliktelsene og beløpet etter første punktum, skal innregnes som immateriell eiendel (den tillatte løsningen etter IFRS 4.31 annet punktum skal anvendes). Den etterfølgende måling av denne eiendelen skal være i samsvar med målingen av den tilknyttede forsikringsforpliktelsen.

§ 3–2. Risikoutjevningfond

(1) Risikoutjevningfond skal klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

(2) Det skal ikke beregnes utsatt skatt av risikoutjevningfond.

§ 3–3. Forsikringsforpliktelser

(1) Forsikringsmessige avsetninger, jf. bestemmelsene i og i medhold av forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3, med unntak av avsetninger til risikoutjevningfond, skal innregnes som forsikringsforpliktelse.

(2) Forsikringsforpliktelsene skal måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift. Beregningene skal hensynta alle opplysninger som foreligger på tidspunktet for avleggelse av årsregnskapet og avsetningene skal være tilstrekkelige til å dekke selskapets totale forsikringsforpliktelser i henhold til forsikringsavtalene, jf. § 3–1 fjerde ledd.

§ 3–4. Personforsikringer som ikke er livsforsikring

Personforsikringer som ikke er livsforsikring, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1–3 første ledd tredje punktum, skal innregnes og måles i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 3–5.

§ 3–5. Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IAS 39 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jf. IAS 39.2. Verdiendringer på finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi, skal, så langt det er i samsvar med IAS 39, klassifiseres slik at verdiendringene inngår i resultat før andre resultatkomponenter, jf. § 4–4 post 18.

§ 3–6. Investerings eiendommer

Investerings eiendommer skal innregnes og måles i samsvar med virkelig verdi-modellen i IAS 40.

§ 3–7. Eierbenyttet eiendom

Eierbenyttet eiendom skal innregnes og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16.

§ 3–8. Aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak

Aksjer og andeler i datterforetak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden eller i samsvar med IAS 39. Dersom et datterforetak utarbeider regnskapet etter andre prinsipper enn forsikringsselskapet, skal datterforetakets regnskap omarbeides i samsvar med de prinsipper forsikringsselskapets selskapsregnskap utarbeides

etter. Tilsvarende gjelder for aksjer og andeler i tilknyttede foretak. Dette er likevel ikke til hinder for at aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak som kun inngår i selskapsporteføljen, vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

§ 3–9. *Deltakelse i felleskontrollerte foretak*

Deltakelse i felleskontrollerte foretak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter bruttometoden, egenkapitalmetoden eller i samsvar med IAS 39. Dersom det felleskontrollerte foretaket utarbeider regnskapet etter andre prinsipper enn forsikringsregnskapet, skal regnskapet omarbeides i samsvar med de prinsipper forsikringsregnskapets selskapsregnskap utarbeides etter. Dette er likevel ikke til hinder for at deltakelse i felles kontrollert foretak som kun inngår i selskapsporteføljen, vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

§ 3–10. *Måling til virkelig verdi*

Eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi etter IFRS, skal måles i samsvar med IFRS 13.

§ 3–11. *Ytelser til ansatte*

Ytelser til ansatte, herunder pensjonsforpliktelser, skal innregnes og måles i samsvar med IAS 19.

§ 3–12. *Adgang til å fravike måle- og innregningsregler i IFRS*

(1) IFRS kan fravikes i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 3–1 nr. 1 til 4 og § 3–2 nr. 1 og 9.

(2) Små selskaper kan på områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet anvende regnskapsloven kapittel 4 og 5 istedenfor IFRS.

Kapittel 4. Resultatregnskap, balanse, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling

§ 4–1. *Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling*

Regnskapsloven kapittel 6 gjelder ikke.

§ 4–2. *Oppdeling eller sammenslåing av poster*

(1) Hovedposter og underposter skal inndeles ytterligere når selskapets forhold tilsier det. Det er ikke anledning til å tilføye nye hovedposter eller andre rekkefølgen av hovedpostene.

(2) Underposter innenfor samme hovedpost skal slås sammen hvis sammenslåingen fører til et mer oversiktlig årsregnskap, med de unntak som følger av tredje, fjerde og femte ledd.

(3) Underposter i resultatregnskapet under følgende hovedposter kan ikke slås sammen: Premieinntekter (post 1), erstatninger (post 5), resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser (post 6 og 7) og andre resultatkomponenter (post 19).

(4) Underposter i balansen som gjelder forsikringsforpliktelser, gjenforsikringsandeler og egenkapital, kan ikke slås sammen.

(5) Fordringer på og forpliktelser til datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, skal vises særskilt som underposter til den enkelte balansepost.

§ 4–3. *Kontantstrømoppstilling*

Kontantstrømoppstillingen skal gi en oversikt over innbetalinger og utbetalinger og forklare likviditetsendringer.

I. Oppstillingsplan

§ 4–4. *Oppstillingsplan resultatregnskap*

Resultatregnskapet skal ha følgende oppstillingsplan:

TEKNISK REGNSKAP

1. **Premieinntekter**

1.1 Forfalte premier, brutto

1.2 – Avgitte gjenforsikringspremier

1.3 Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser

Sum premieinntekter for egen regning

2. **Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen**

2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler

2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom

2.4 Verdiendringer på investeringer

2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen

3. **Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen**

3.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

3.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler

3.3 Netto driftsinntekt fra eiendom

3.4 Verdiendringer på investeringer

3.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

- Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen*
4. **Andre forsikringsrelaterte inntekter**
 5. **Erstatninger**
 - 5.1 Utbetalte erstatninger
 - 5.1.1 Brutto
 - 5.1.2 – Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger
 - 5.2 Endring i erstatningsavsetninger
 - 5.2.1 Brutto
 - 5.2.2 – Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger
 - 5.3 Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser*Sum erstatninger*
 6. **Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser**
 - 6.1 Endring i premiereserve
 - 6.1.1 Til (fra) premiereserve, brutto
 - 6.1.2 – Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven
 - 6.2 Endring i tilleggsavsetninger
 - 6.3 Endring i kursreguleringsfond
 - 6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond
 - 6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
 - 6.5.1 Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
 - 6.5.2 – Endring i gjenforsikringsandelen av tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
 - 6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser*Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser*
 7. **Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje**
 - 7.1 Endring i premiereserven
 - 7.2 Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven
 - 7.3 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond
 - 7.4 Endring i andre avsetninger
 - 7.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser*Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje*
 8. **Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser**
 - 8.1 Overskudd på avkastningsresultatet
 - 8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene
 - 8.3 Annen tilordning av overskudd*Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser*
 9. **Forsikringsrelaterte driftskostnader**
 - 9.1 Forvaltningskostnader
 - 9.2 Salgskostnader
 - 9.3 Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader
 - 9.4 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring)
 - 9.5 – Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler*Sum forsikringsrelaterte driftskostnader*
 10. **Andre forsikringsrelaterte kostnader**
 11. **Resultat av teknisk regnskap**
- IKKE-TEKNISK REGNSKAP
12. **Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen**
 - 12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler
 - 12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom
 - 12.4 Verdiendringer på investeringer
 - 12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer*Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen*
 13. **Andre inntekter**
 14. **Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen**
 - 14.1 Forvaltningskostnader
 - 14.2 Andre kostnader
 15. **Resultat av ikke-teknisk regnskap**
 16. **Resultat før skattekostnad**
 17. **Skattekostnader**
 18. **Resultat før andre resultatkomponenter**
 19. **Andre resultatkomponenter**

- 19.1 Verdireguleringer – eiendom, anlegg og utstyr
- 19.2 Verdireguleringer – immaterielle eiendeler
- 19.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger – ytelser til ansatte
- 19.4 Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet
- 19.5 Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelige for salg
- 19.6 Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring
- 19.7 Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden
- 19.8 Justering av forsikringsforpliktelsene
- 19.9 Skatt på andre resultatkomponenter

20. TOTALRESULTAT

§ 4–5. Oppstillingsplan balanse

Balansen skal ha følgende oppstillingsplan:

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

1. Immaterielle eiendeler

- 1.1 Goodwill
- 1.2 Andre immaterielle eiendeler
- Sum immaterielle eiendeler*

2. Investeringer

- 2.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 2.1.1 Investeringseiendommer
 - 2.1.2 Eierbenyttet eiendom
- 2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 2.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 2.3.2 Utlån og fordringer
- 2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 2.4.3 Utlån og fordringer
 - 2.4.4 Finansielle derivater
 - 2.4.5 Andre finansielle eiendeler
- 2.5 Gjenforsikringsdepoter
- Sum investeringer*

3. Fordringer

- 3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger
- 3.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger
- 3.3 Andre fordringer
- Sum fordringer*

4. Andre eiendeler

- 4.1 Anlegg og utstyr
- 4.2 Kasse, bank
- 4.3 Eiendeler ved skatt
- 4.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art
- Sum andre eiendeler*

5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

- 5.1 Opptjente, ikke mottatte leieinntekter
- 5.2 Forskuddsbetalte direkte salgskostnader
- 5.3 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter
- Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter*
- Sum eiendeler i selskapsporteføljen*

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

- 6.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 6.1.1 Investeringseiendommer
 - 6.1.2 Eierbenyttet eiendom
- 6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

- 6.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 6.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 6.3.2 Utlån og fordringer
- 6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 6.4.3 Utlån og fordringer
 - 6.4.4 Finansielle derivater
 - 6.4.5 Andre finansielle eiendeler
- Sum investeringer i kollektivporteføljen*
- 7. **Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen**
- 8. **Investeringer i investeringsvalgporteføljen**
 - 8.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 8.1.1 Investeringseiendommer
 - 8.1.2 Eierbenyttet eiendom
 - 8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 8.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 8.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 8.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 8.3.2 Utlån og fordringer
 - 8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 8.4.3 Utlån og fordringer
 - 8.4.4 Finansielle derivater
 - 8.4.5 Andre finansielle eiendeler
- Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen*
- 9. **Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i investeringsvalgporteføljen**
Sum eiendeler i kundeporteføljene
- SUM EIENDELER**
- EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**
- 10. **Innskutt egenkapital**
 - 10.1 Selskapskapital
 - 10.1.1 Aksjekapital/eierandelskapital/garantifond
 - 10.1.2 Beholdning av egne aksjer/egenkapitalbevis
 - 10.2 Overkurs
 - 10.3 Egenkapitalandel av sammensatte finansielle instrumenter og andre egenkapitalinstrumenter
 - 10.4 Annen innskutt egenkapital
- Sum innskutt egenkapital*
- 11. **Opptjent egenkapital**
 - 11.1 Fond
 - 11.1.1 Fond for vurderingsforskjeller
 - 11.1.2 Fond for urealiserte gevinster
 - 11.1.3 Risikoutjevningfond
 - 11.2 Annen opptjent egenkapital
- Sum opptjent egenkapital*
- 12. **Ansvarlig lånekapital mv.**
 - 12.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital
 - 12.2 Ansvarlig lånekapital med tilknyttede konverteringsrettigheter
 - 12.3 Annen ansvarlig lånekapital
 - 12.4 Fondsobligasjoner
- Sum ansvarlig lånekapital mv.*
- 13. **Forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser**
 - 13.1 Premiereserve
 - 13.2 Tilleggsavsetninger
 - 13.3 Kursreguleringsfond
 - 13.4 Erstatningsavsetning
 - 13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond

- 13.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser
14. **Forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje**
- 14.1 Premiereserve
- 14.2 Supplerende avsetninger
- 14.3 Tilleggsavsetninger
- 14.4 Erstatningsavsetning
- 14.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond
Sum forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje
15. **Avsetninger for forpliktelser**
- 15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.
- 15.2 Forpliktelser ved skatt
- 15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt
- 15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt
- 15.3 Andre avsetninger for forpliktelser
Sum avsetninger for forpliktelser
16. **Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper**
17. **Forpliktelser**
- 17.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring
- 17.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring
- 17.3 Forpliktelser til kredittinstitusjoner
- 17.4 Finansielle derivater
- 17.5 Andre forpliktelser
Sum forpliktelser
18. **Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter**
- 18.1 Mottatte, ikke opptjente leieinntekter
- 18.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter
- SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**
- POSTER UTENOM BALANSEN**
19. **Betingede forpliktelser**
20. **Forpliktelser**

§ 4–6. *Oppstilling av endringer i egenkapital*

Det skal presenteres en oppstilling av endringer i egenkapital som viser:

- totalresultat for perioden (resultatpost 20), som viser separat de samlede beløp som kan henføres til morforetakets eiere og til minoritetsinteresser,
- for hver post under egenkapitalen, virkningene av endringer i regnskapsprinsipper og korreksjoner av feil innregnet i samsvar med IAS 8,
- for hver bestanddel av egenkapitalen, en avstemming mellom den balanseførte verdien i begynnelsen og slutten av perioden, med separate opplysninger om endringer som følger av
 - resultat før andre resultatkomponenter (resultatpost 18)
 - andre resultatkomponenter (resultatpost 19) spesifisert på de enkelte underposter (resultatpost 19.1–19.9)
 - transaksjoner med eiere i deres egenkap av eiere, med separat visning av bidrag fra og utdelinger til eiere.

§ 4–7. *Konsernregnskapets oppstillingsplan*

1) Konsernregnskapet for livs- og skadeforsikringskonsern skal settes opp som følger:

- Resultatregnskapet settes opp i henhold til § 4–4 og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 4–4, slik at teknisk regnskap for henholdsvis livsforsikring og skadeforsikring fremkommer hver for seg. I ikke-teknisk regnskap kan poster med samme innhold slås sammen.
- Balansen settes opp i henhold til § 4–5 og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 4–5. Underposter underlagt ulike vurderingsregler kan ikke slås sammen, men skal spesifiseres på separate underposter eller hovedposter.

(2) Dersom aksjer eller andeler i et datterselskap eies av andre enn de konsoliderte selskapene, skal deres andel av egenkapitalen og årets resultat oppføres som minoritetsinteresser. Minoritetsinteresser oppføres under egenkapital i balansen, og som fradrag i årsresultatet i resultatregnskapet.

II. *Resultatregnskap*

§ 4–8. *Premieinntekter – resultatpost 1*

1) «Forfalte premier, brutto» omfatter alle beløp som i regnskapsperioden er forfalt på direkte tegnede forsikringsavtaler og overtatte gjenforsikringsavtaler, uavhengig av om disse helt eller delvis vedrører senere regnskapsår, herunder bl.a.

- a) ennå ikke utfakturert premie når premien først kan beregnes ved årets utgang,
 - b) engangspremier,
 - c) tillegg til premier ved terminbetalinger,
 - d) forsikringsselskapets andel av samlet premie ved koassuransevirkomhet, og gjenforsikringspremier fra avgivende forsikringsselskaper og gjenforsikringsselskaper, etter fradrag av tilbakebetaling eller godskriving av tidligere betalt premie.
- (2) «Avgitte gjenforsikringspremier» omfatter alle beløp som i regnskapsperioden er forfalt for gjenforsikringsavtaler som forsikringsselskapet har inngått frem til balansedagen.

§ 4-9. Flytting av livsforsikringskontrakter – resultatpostene 1.3, 5.3, 6.6 og 7.5.

(1) Resultatpost 1.3 «Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser» omfatter bare den del av de overførte midler som er knyttet til forsikringskontrakten som skal inngå i premiereserven til sikring av forpliktelsene i den nye kontrakten. Overskytende tilleggsavsetninger føres under resultatpost 6.6 og 7.5.

Overført premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond, som ikke benyttes til å dekke premiereserve, skal balanseføres.

(2) Resultatpost 5.3 «Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser» omfatter alle midler som er knyttet til forsikringskontrakten ved opphør.

(3) Livsforsikringskontrakter som flyttes med risikoovergang ved årsskiftet, skal resultatføres i det påfølgende regnskapsår. Oppgjørstidspunktet er ikke av betydning for regnskapsføringstidspunktet. I den grad det ikke foreligger fullstendig dokumentasjon for beregning av flyttebeløp, må flyttebeløpets størrelse estimeres.

§ 4-10. Erstatninger – resultatpost 5

Utbetalte erstatninger (brutto) omfatter alle erstatningsbeløp som på grunnlag av forsikringsavtalene i regnskapsperioden er betalt til forsikringstakerne eller andre berettigede etter forsikringsavtalene.

§ 4-11. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfaste forpliktelser – resultatpost 8

(1) «Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfaste forpliktelser» omfatter alle beløp som i årsregnskapet skal tilføres forsikringskontraktene eller de berettigede etter forsikringsavtalene av det som er opptjent i regnskapsperioden, jf. forsikringsvirkomhetsloven kapittel 9 med tilhørende forskrift. Resultatpost 8 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8.

(2) Med overskudd på avkastningsresultatet (post 8.1) menes tilordning av avkastning i samsvar med forsikringsvirkomhetsloven § 9-9 første ledd, § 9-12 (jf. § 4-2 i forskrift til loven) og § 9-14. Resultatpost 8.1 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8.

(3) Med risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2) menes overskudd på risikoresultatet fratrukket eventuelle avsetninger til risikoutjevningfond, jf. lovens § 9-10 og § 9-14. Posten omfatter ikke risikoresultat på kontrakter med garanterte renter og investeringsvalg.

(4) Med annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3) menes tilordning til eksisterende portefølje av individuelle livsforsikringskontrakter (jf. § 7-1 i forskrift til loven). Resultatpost 8.3 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8

§ 4-12. Forsikringsrelaterte driftskostnader – resultatpost 9

(1) «Salgskostnader» omfatter direkte og indirekte kostnader som følger av salgsaktivitet ved inngåelse og fornyelse av forsikringsavtaler. Salgskostnadene omfatter direkte henførbare kostnader som lønn og drift av salgskorpset, indirekte kostnader knyttet til markedsføring, og administrasjonskostnader i forbindelse med kjøp av forsikring og poliseutstedelse.

(2) Direkte variable salgskostnader kan balanseføres når de er vesentlige for selskapet.

Kostnadsføring skal skje i takt med inntektsføring av premien, men minst med en femtedel årlig.

(3) «Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader» omfatter alle øvrige forsikringsrelaterte driftskostnader som ikke kan henføres til «Salgskostnader» eller til «Forvaltningskostnader», jf. resultatpost 9.1.

III. Balanse

§ 4-13. Obligasjoner mv.

Verdipapirer med variabel rente knyttet til bestemte referansesatser, f.eks. interbankrente eller euromarkedrente, skal anses som obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning.

§ 4-14. Gjenforsikringsdepoter – balansepost 2.5

(1) I balansen til et selskap som mottar gjenforsikring, skal posten «Gjenforsikringsdepot» omfatte de fordringer på avgivende selskap som svarer til den sikkerhet som er deponert hos disse eller hos tredjemann, eller som disse selskap har holdt tilbake.

(2) Disse fordringer kan ikke slås sammen med andre fordringer gjenforsikrer har på avgivende forsikringsselskap, eller motregnes i gjenforsikrers gjeld til det avgivende forsikringsselskap.

(3) Verdipapirer som er deponert hos et avgivende selskap eller hos tredjemann og som forblir gjenforsikringsselskapets eiendom, skal bokføres av sistnevnte selskap som investeringsaktiva under den relevante post.

§ 4-15. Innskutt egenkapital – balansepost 10

Egne aksjer/egenkapitalbevis føres til pålydende verdi.

§ 4-16. Risikoutjevningfond – balansepost 11.1.3

Risikoutjevningfond forstås på samme måte som tilsvarende begrep i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.).

§ 4-17. Forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser – balansepost 13

Premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, erstatningsavsetning, premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond samt andre tekniske avsetninger, forstås i denne forskriften på samme måte som tilsvarende begreper i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.). Innbetalinger til premiefond og innskuddsfond føres direkte i balansen.

§ 4-18. Forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje – balansepost 14

Premiereserve, supplerende avsetninger, erstatningsavsetning, tilleggsavsetninger samt premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond, forstås i denne forskriften på samme måte som tilsvarende begreper i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.). Innbetalinger til premiefond og innskuddsfond føres direkte i balansen.

§ 4-19. Avsetninger for forpliktelser – balansepost 15.3

Posten omfatter avsetninger for forpliktelser som på balansedagen anses å være sannsynlige eller sikre, men hvor det foreligger en usikkerhet med hensyn på beløpets størrelse eller forfalltidspunkt.

§ 4-20. Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper – balansepost 16

- (1) «Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper» i et avgivende forsikringsselskaps balanse skal omfatte beløp som er deponert av eller holdt tilbake fra andre forsikringsselskaper i henhold til gjenforsikringsavtaler.
- (2) Beløp som angitt i første ledd kan ikke motregnes i gjeld til eller fordringer på andre berørte selskaper.
- (3) Dersom det avgivende forsikringsselskaper har mottatt verdipapirer til deponering og fått overdratt eiendomsretten, skal denne post omfatte det beløp det avgivende selskaper skal utbetale i henhold til deponeringen.

IV. Utenom balansen**§ 4-21. Forvaltning av eiendeler**

Eiendeler som forvaltes i tredjemanns navn og på vegne av tredjemann, skal ikke føres opp i balansen.

§ 4-22. Betingede forpliktelser utenom balansen

Alle garantier som selskapet har avgitt og eiendeler som er stilt som sikkerhet på vegne av tredjemann, skal føres under denne posten.

§ 4-23. Forpliktelser utenom balansen

- (1) Ugjenkallelige forpliktelser som vil kunne føre til fremtidige kostnader/tap, inngår i denne posten.
- (2) Dersom selskapet har avhendet eiendeler hvor erverver har rett, men ikke plikt, til å tilbakeføre de overdratte eiendeler til selskapet til et fastsatt beløp og på fastsatt tidspunkt, skal den avtalte pris i tilfelle gjenkjøp føres opp under denne posten.
- (3) Forpliktelser som skal oppføres utenom balansen, omfatter ikke forpliktelser som er knyttet til forsikringsvirksomhet.

Kapittel 5. Noteopplysninger**I. Innledende bestemmelser****§ 5-1. Generelle bestemmelser**

- (1) Krav til noteopplysninger etter regnskapsloven kapittel 7 og IFRS kan fravikes hvis ikke annet følger av bestemmelsene i dette kapitlet. På områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet, skal det ved fravikelse fra IFRS gis opplysninger i henhold til krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant, enten standardene er endelige eller foreløpige.
- (2) Det skal gis opplysninger om hvilke forenklinger fra IFRS etter denne forskriften § 3-12 som er benyttet.

§ 5-2. Almennelig opplysningsplikt

- (1) I noter til årsregnskapet skal det gis opplysninger som nevnt i dette kapitlet. I tillegg skal det gis opplysninger som er nødvendige for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat og som ikke framgår av årsregnskapet for øvrig.
- (2) Opplysninger kan utelates når de ikke er av betydning for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat. Det skal likevel alltid gis opplysninger som nevnt i § 5-44, § 5-50 annet ledd og 5-53.

§ 5-3. Rettviseende bilde

(1) Hvis anvendelsen av bestemmelsene i regnskapsloven og denne forskriften ikke er tilstrekkelig for å gi et rettviseende bilde som nevnt i regnskapsloven § 3-2a første ledd, skal det gis tilleggsopplysninger.

(2) Dersom selskapet er engasjert i aktiviteter med vesentlig risiko eller vesentlige fordeler som ikke er innregnet i balansen, skal tilleggsopplysningene etter første ledd omfatte en beskrivelse av aktivitetenes finansielle virkning og formålet med dem.

(3) Ethvert fravik som nevnt i § 2-2 og regnskapsloven § 3-2a annet ledd skal angis.

Regnskapsloven § 7-1 sjette ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 5-4. Opplysninger om regnskapsprinsipper mv.

(1) Det skal gis opplysninger om viktige regnskapsprinsipper og viktige kilder til estimeringsusikkerhet i samsvar med IAS 1.117-133. Endringer i hvilke prinsipper som anvendes skal begrunnes.

(2) Det skal opplyses om datterselskap anvender andre regnskapsprinsipper enn de som anvendes i morselskapets selskapsregnskap.

(3) Kontinuitet ved regnskapsføring av fusjon skal opplyses og begrunnes.

§ 5-5. Virkning av endring av regnskapsprinsipp mv.

Det skal opplyses om virkning av endring av regnskapsprinsipp. Dersom sammenligningstall ikke er omarbeidet, skal virkningen av endringen opplyses i note. Det skal opplyses om vesentlige feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen.

§ 5-6. Opplysninger om virkelig verdi

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om virkelig verdi i samsvar med IFRS 13.

(2) Små selskaper skal for eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi:

- a) opplyse om de verdsettelsesmetodene og inndata som ble benyttet,
- b) opplyse om det nivået innenfor hierarkiet for virkelig verdi der målingene av virkelig verdi i sin helhet er kategorisert,
- c) der målingene av virkelig verdi er kategorisert i nivå 2 eller 3, gi en beskrivelse av de verdsettelsesmetodene og inndata som ble benyttet. Dersom det foreligger en endring i verdsettelsesmetode, skal selskapet opplyse om dette og begrunne endringen.

II. Forsikringskontrakter**§ 5-7. Opplysninger om forsikringskontrakter**

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med IFRS 4 samt § 5-9 til § 5-13.

(2) Små selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med § 5-8 til § 5-13.

§ 5-8. Virkningen av endring i forutsetninger

Det skal opplyses om virkningen av endringer i forutsetninger for forsikringsteknisk beregningsgrunnlag som er brukt ved måling av forsikringsforpliktelser, med separat angivelse av virkningen av endringer som har vesentlig innvirkning på finansregnskapet.

Tilsvarende gjelder for endring av måling av gjenforsikringsandelen.

§ 5-9. Endringer i forsikringsforpliktelser

(1) Endringer i forsikringsforpliktelser i perioden til dekning av selskapets forpliktelser under kontrakter med kontraktsfaste forpliktelser skal, for hver balansepost i 13, vise:

1. *Inngående balanse*
2. *Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)
 - 2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)
 - 2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)
 - 2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)
 - 2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 19.8)

Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

3. *Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 3.1 Overføringer mellom fond
 - 3.2 Overføringer til/fra selskapet

Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

4. *Utgående balanse*

(2) Endringer i forsikringsforpliktelser i perioden til dekning av selskapets forpliktelser knyttet til verdien av særskilt investeringsportefølje skal, for hver balansepost i 14, vise:

1. *Inngående balanse*
2. *Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 2.1 Netto resultatførte avsetninger (del av resultatpost 7 samt del av resultatpost 5.2.1)
 - 2.2 Avkastningsresultat tilordnet kontrakter med garanterte ytelser (del av resultatpost 7)
 - 2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (del av resultatpost 7)

2.4 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 19.8)

Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

3.1 Overføringer mellom fond

3.2 Overføringer til/fra selskapet

Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

4. Utgående balanse

(3) Selskaper som tilbyr foretakspensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti i henhold til kapittel 6 i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven, skal spesifisere dette særskilt i annet ledd.

§ 5–10. Forsikringsforpliktelser

Premiereserve, tilleggsavsetninger, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, erstatningsavsetninger, supplerende avsetninger og andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten, skal spesifiseres på de hovedbransjer og delbransjer som er angitt i § 5–11 første ledd.

§ 5–11. Spesifikasjon av resultatposter på bransjer

Bransjer

(1) Selskapet skal gi opplysningene i annet til sjetten ledd fordelt på hovedbransjer (a) og opplysningene i annet og tredje ledd fordelt på delbransjer (b).

a. *Hovedbransjer:*

- Individuell kapitalforsikring
- Individuell rente- og pensjonsforsikring
- Kollektiv rente- og pensjonsforsikring, herunder kollektiv rente- og pensjonsforsikring for foreningsmedlemmer
- Kollektiv pensjonsforsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner
- Gruppelivsforsikring
- Ulykkesforsikring og andre skadebransjer.

b. *Delbransjer*

De individuelle hovedbransjene skal fordeles på:

- Overskuddsmodell etter forsikringsvirksomhetsloven § 9–9
- Modifisert overskuddsmodell etter forsikringsvirksomhetsloven § 9–12
- Overskuddsmodell etter tidligere gjeldende regler i lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 8–1 med tilhørende forskrifter
- Kontrakter uten rett til andel av overskudd
- Investeringsvalg.

De kollektive pensjonsforsikringsbransjene skal fordeles på:

- Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg
- Foretakspensjonsordninger med investeringsvalg
- Fripoliser uten investeringsvalg
- Fripoliser med investeringsvalg
- Foretakspensjonsordninger uten rett til andel av overskudd
- Tjenestepensjonsordninger uten investeringsvalg
- Tjenestepensjonsordninger med investeringsvalg
- Pensjonsbevis uten investeringsvalg
- Pensjonsbevis med investeringsvalg
- Tjenestepensjonsordninger uten rett til andel av overskudd
- Innskuddspensjonsordninger uten investeringsvalg
- Innskuddspensjonsordninger med investeringsvalg
- Pensjonskapitalbevis uten investeringsvalg
- Pensjonskapitalbevis med investeringsvalg.

Resultat på hovedbransjer og delbransjer

(2) Det tekniske regnskapet skal angis med hovedpostene i oppstillingen av resultatregnskapet i § 4–4.

Resultatanalyse på hovedbransjer og delbransjer – fordeling mellom kunde og eier

(3) Selskapet skal redegjøre for:

- Avkastningsresultat
- Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement
- Administrasjonsresultat
- Fortjenesteelement for risiko
- Vederlag for rentegaranti.

Erstatninger

(4) Selskapet skal gi opplysninger om hvordan post 5.1 «Utbetalte erstatninger» fordeler seg på erstatninger i henhold til forsikringsavtalene og gjenkjøp.

Flytting

(5) Det skal gis opplysninger om beløp for både mottatt og avgitt premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreserve, premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond. Det skal også opplyses om hvor mange kunder/kontrakter tilgangen og avgangen fordeler seg på.

Nytegning

(6) Det skal gis opplysninger om omfanget av nytegningen i de siste to år.

§ 5–12. Fordeling av inntekter på geografiske områder

Det skal gis opplysninger om samlede forfalte premieinntekter fra direkte forsikring som er inngått i Norge, i andre land omfattet av EØS-avtalen, samt i øvrige land. Slike opplysninger kan unnlates dersom bruttopremien utgjør mindre enn 5 prosent av totale brutto premieinntekter.

§ 5–13. Kapitalavkastning

(1) Det skal gis opplysninger om kapitalavkastningsrente. Kapitalavkastningsrenten skal oppgis for hele kollektivporteføljen under ett og for de enkelte underporteføljer i kollektivporteføljen.

(2) Opplysninger om kapitalavkastningsrente skal gis for de fem siste årene.

(3) Finanstilsynet kan fastsette regler for beregning av kapitalavkastningsrente.

(4) Det skal gis opplysninger om kapitalavkastningsrente for selskapsporteføljen i henhold til regler for beregning av kapitalavkastningsrente så langt de passer.

III. Finansielle instrumenter

§ 5–14. Opplysninger om finansielle instrumenter

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med IFRS 7, § 5–6 og § 5–30 til § 5–36.

(2) Små selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med § 5–6 og § 5–15 til § 5–36.

§ 5–15. Finansielle instrumenters betydning for finansiell stilling og inntjening

Det skal gis opplysninger som setter brukere av årsregnskapet i stand til å evaluere finansielle instrumenters betydning for selskapets finansielle stilling og inntjening.

§ 5–16. Kategorier av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

Det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien av hver av følgende kategorier som definert i IAS 39:

- a) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle eiendelene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39,
- b) investeringer som holdes til forfall,
- c) utlån og fordringer,
- d) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg,
- e) finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle forpliktelsene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39, og
- f) finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

§ 5–17. Finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

(1) Dersom selskapet har øremerket et utlån eller en fordring (eller en gruppe av utlån eller fordringer) til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.9 og 7.11.

(2) Dersom selskapet har øremerket en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.10 og 7.11.

§ 5–18. Omklassifisering

Dersom selskapet har omklassifisert en finansiell eiendel, skal det opplyses om hvilket beløp som er omklassifisert til og fra hver kategori, jf. § 5–16, samt grunnen til denne omklassifiseringen. Dersom den særlige adgangen til å omklassifisere etter IAS 39.50B er anvendt, skal det gis opplysninger som nevnt i IFRS 7.12A.

§ 5–19. Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Det skal gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.13B–13F for alle innregnede finansielle instrumenter som motregnes i samsvar med IAS 32.42. IFRS 7.13B–13F gjelder også for innregnede finansielle instrumenter som er gjenstand for en håndhevbar generell avregningsordning eller lignende avtale, uansett om de motregnes i samsvar med IAS 32.42.

§ 5–20. Sikkerhetsstillelse egne forpliktelser

Det skal opplyses om den balanseførte verdien av finansielle eiendeler som selskapet har stilt som sikkerhet for forpliktelser eller betingede forpliktelser. Det skal videre opplyses om vilkår og betingelser knyttet til selskapets sikkerhetsstillelse.

§ 5–21. Sikkerhetsstillelse for utlån og andre eiendeler

Når selskapet har akseptert en sikkerhetsstillelse for eiendeler, som det kan selge eller stille som sikkerhet på nytt, skal det opplyses om

- a) den virkelige verdien av sikkerhetsstillelsen,
- b) den virkelige verdien av sikkerhet som er solgt eller stilt som sikkerhet på nytt, samt om selskapet har en plikt til å returnere den, og
- c) vilkår og betingelser knyttet til selskapets bruk av sikkerhetsstillelsen.

§ 5–22. Avsetningskonto for kredittap

Når finansielle eiendeler har falt i verdi som følge av kredittap, og selskapet registrerer verdifallet på en separat konto i stedet for å direkte redusere eiendelens balanseførte verdi, skal selskapet vise en avstemming av endringene på denne kontoen i løpet av regnskapsåret.

§ 5–23. Sammensatte finansielle instrumenter med flere innebygde derivater

Dersom selskapet har utstedt et instrument som inneholder både en forpliktelsesdel og en egenkapitaldel (se IAS 32.28), og instrumentet har flere innebygde derivater hvis verdier er innbyrdes avhengige, skal selskapet opplyse om dette.

§ 5–24. Mislighold og manglende oppfyllelse

For innlån innregnet ved slutten av regnskapsåret skal selskapet opplyse om eventuelle mislighold og manglende oppfyllelse i samsvar med IFRS 7.18 og 7.19.

§ 5–25. Sikringsbokføring

Ved sikringsbokføring skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.22–24.

§ 5–26. Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til amortisert kost

Det skal gis opplysninger om virkelig verdi for balansepost 2.3.1, 2.3.2, 6.3.1, 6.3.2, 8.3.1 og 8.3.2. Opplysninger om virkelig verdi kreves likevel ikke når den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

§ 5–27. Egenkapitalinstrumenter hvor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte

Det skal gis en beskrivelse av egenkapitalinstrumenter som måles til anskaffelseskost i samsvar med IAS 39, disse instrumentenes balanseførte verdier og en forklaring på hvorfor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte.

§ 5–28. Art og omfang av risiko som oppstår av finansielle instrumenter

(1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukere av årsregnskapet å vurdere arten og omfanget av risiko som oppstår av finansielle instrumenter, og som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret. Opplysningene skal minst dekke kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

(2) For hver type risiko knyttet til finansielle instrumenter skal det opplyses om; a) risikoeksponeringer, b) prinsipper og prosesser for håndtering av risiko, c) metoder for måling av risiko og d) eventuelle endringer av bokstav a), b) eller c) fra forrige periode.

(3) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis et sammendrag av kvantitative data om eksponering for denne risikoen ved slutten av regnskapsåret. Disse opplysningene skal være basert på den informasjonen som gis internt til nøkkelpersoner i selskapets ledelse.

(4) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis opplysninger som kreves av sjetten til niende ledd i det omfang dette ikke fremgår av tredje ledd.

(5) Det skal videre gis opplysninger om andre konsentrasjoner av risiko der dette ikke fremgår av tredje og fjerde ledd.

(6) Dersom de kvantitative dataene det opplyses om ved slutten av regnskapsåret ikke er representative for risiko i løpet av perioden, skal selskapet legge frem ytterligere informasjon som er representativ.

Kredittrisiko

(7) Det skal gis opplysninger om kredittrisiko i samsvar med IFRS 7.36–38.

Likviditetsrisiko

(8) Det skal presenteres en forfallsanalyse av finansielle forpliktelser som viser de gjenværende kontraktsmessige forfallene. Det skal i tillegg gis en beskrivelse av hvordan den iboende likviditetsrisikoen i forfallsanalysen håndteres.

Markedsrisiko

(9) Det skal gis en sensitivitetsanalyse for hver type markedsrisiko som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret, som viser hvordan resultatet og egenkapitalen ville blitt påvirket av endringer i den relevante risikovariabelen innenfor et rimelig mulighetsområde på det tidspunktet. Det skal opplyses om metodene og forutsetningene som ble benyttet ved utarbeidelsen av sensitivitetsanalysen. Eventuelle endringer fra forrige periode i

metoder og forutsetninger skal opplyses og begrunnes. Dersom selskapet utarbeider «value-at-risk» analyse, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 7.41.

(10) Når den sensitivitetsanalysen som det ble opplyst om i samsvar med niende ledd, ikke er representativ for en iboende risiko i et finansielt instrument, skal selskapet opplyse om dette, samt om grunnen til at sensitivitetsanalysen ikke er representativ.

§ 5–29. Overføring av finansielle eiendeler

(1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukerne av årsregnskapet:

- a) å forstå forholdet mellom overførte finansielle eiendeler som ikke er fraregnet i sin helhet og de tilknyttede forpliktelsene, og
- b) å evaluere arten av og risikoene knyttet til selskapets vedvarende engasjement i fraregnede finansielle eiendeler.

(2) Det skal gis opplysninger om overførte finansielle eiendeler som ikke er blitt fraregnet i sin helhet i samsvar med IFRS 7.42D.

(3) Når et selskap fraregner overførte finansielle eiendeler i sin helhet, jf. IAS 39.20 bokstav a og bokstav c (i), men har et vedvarende engasjement i dem, skal det minst gis opplysninger for hver type vedvarende engasjement i samsvar med IFRS 7.42E–G.

§ 5–30. Aksjer og andeler

(1) Aksjer, egenkapitalbevis og andeler i andre selskaper skal spesifiseres etter selskap. Norske selskaper skal angis med organisasjonsnummer. Spesifikasjonen skal omfatte de største postene og minst utgjøre 90 prosent av selskapets beholdning av henholdsvis aksjer, egenkapitalbevis og andeler. Aksjer i finansinstitusjoner og forsikringsselskap skal uansett spesifiseres.

(2) Det skal redegjøres for risikoprofilen i selskapets aksjeportefølje per årsslutt og gjennom året.

(3) For verdipapirer ført under balansepostene 2.4.1, 6.4.1 og 8.4.1 skal det opplyses om balanseført verdi. Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer skal opplyses.

§ 5–31. Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Det skal gis opplysninger om selskapets ansvarlige lånekapital i andre foretak. Det skal opplyses hvordan den ansvarlige lånekapitalen fordeler seg mellom balansepost 2.2 og balansepost 2.4.

§ 5–32. Andre finansielle eiendeler

Balansepostene 2.4.5, 6.4.5 og 8.4.5 spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5–33. Andre fordringer

Balansepost 3.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5–34. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

Balansepost 5.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5–35. Ansvarlig lån

(1) Selskapet skal gi følgende opplysninger når det gjelder ansvarlig lånekapital:

a) For hvert lån som overstiger 10 prosent av totalbeløpet for den ansvarlige lånekapital:

1. lånets størrelse, den valuta det er oppgitt i, rentesats og forfall, eller opplysning om at det er en evigvarende ansvarlig lånekapital,
2. om det er forhold som eventuelt krever en hurtigere tilbakebetaling og
3. vilkårene for den ansvarlige lånekapital, eventuelle bestemmelser om at den ansvarlige lånekapital kan konverteres til egenkapital eller til en annen form for gjeld, samt vilkårene i disse bestemmelsene.

b) For annen ansvarlig lånekapital skal det gis en summarisk oversikt over betingelsene.

(2) Dersom selskapet har opptatt ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta, skal valutakursgevinst eller valutakurstap på slik lånekapital angis. Dersom selskapet har inngått sikringsforretning som gjelder ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta skal dette opplyses.

(3) Kostnader i forbindelse med selskapets ansvarlige lånekapital i løpet av regnskapsåret skal angis.

§ 5–36. Andre forpliktelser

Balansepost 17.5 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av betydning for vurderingen av årsregnskapet.

IV. Eiendom

§ 5–37. Investerings eiendom

(1) Det skal opplyses om og under hvilke omstendigheter eiendomsinteresser som innehas i henhold til operasjonelle leieavtaler, er klassifisert og regnskapsført som investeringseiendom.

(2) Det skal opplyses om hvilke kriterier som benyttes for å skille investeringseiendom fra eierbenyttet eiendom når klassifiseringen er vanskelig.

- (3) Det skal opplyses om virkelig verdi i samsvar med § 5–6.
- (4) Det skal opplyses om i hvilket omfang den virkelige verdien er basert på en verdsetting foretatt av en uavhengig takstmann med en anerkjent og relevant faglig kvalifikasjon og som nylig har hatt erfaring med lokaliseringen og kategorien av den investeringseiendommen som blir taksert. Dersom det ikke har skjedd noen slik verdsetting skal det opplyses om dette.
- (5) Det skal opplyses om hvilke beløp som er innregnet i resultatet for
- leieinntekt fra investeringseiendommen
 - direkte driftskostnader knyttet til en investeringseiendom som genererte leieinntekt i løpet av perioden
 - direkte driftskostnader knyttet til en investeringseiendom som ikke genererte leieinntekt i løpet av perioden.
- (6) Det skal opplyses om eventuelle begrensninger og dets omfang i investeringseiendommens realiserbarhet, eller begrensninger i leiebetalinger og avhendelsesvederlag.
- (7) Det skal opplyses om kontraktsmessige plikter til å kjøpe, bygge eller utvikle investeringseiendom eller til reparasjoner, vedlikehold eller utbedringer.
- (8) For investeringseiendom målt til virkelig verdi skal det gis en avstemming mellom de balanseførte verdiene av investeringseiendom i begynnelsen og slutten av perioden som viser:
- tilganger, spesifisert på:
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser
 - de tilganger som er resultat av etterfølgende utgifter innregnet i en eiendels balanseførte verdi
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser i forbindelse med virksomhetssammenslutninger
 - investeringseiendommer klassifisert som holdt for salg i samsvar med IFRS 5 og andre avhendinger
 - netto gevinster eller tap ved justering av virkelig verdi
 - overføringer til og fra eierbenyttet eiendom
 - andre endringer.
- (9) Dersom verdsettelse av investeringseiendom blir justert for finansregnskapets formål, jf. IAS 40.77, for eksempel for å unngå dobbelregning av eiendeler eller forpliktelser som er innregnet som separate eiendeler og forpliktelser, jf. IAS 40.50, skal det gis en avstemming mellom den nevnte verdsettingen og den justerte verdsettingen som er inkludert i finansregnskapet, og som viser det samlede omfanget av alle innregnede leieplikter som er tilbakeført, samt eventuelle andre vesentlige justeringer.
- (10) I de unntaksvise tilfellene hvor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte (se IAS 40.53), skal det gis en beskrivelse av investeringseiendommen og forklare hvorfor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte. Det skal, om mulig, opplyses om det estimatområdet som den virkelige verdien mest sannsynlig vil ligge innenfor. Ved avhending av investeringseiendom som nevnt i første punktum skal følgende opplysninger gis:
- det faktum at selskapet har avhendt investeringseiendom som ikke er regnskapsført til virkelig verdi
 - den balanseførte verdien av denne investeringseiendommen på salgstidspunktet, og beløpet for de gevinster og tap som er innregnet

§ 5–38. Eierbenyttet eiendom

- (1) Det skal gis en avstemming av balanseført verdi av eierbenyttet eiendom ved begynnelsen og slutten av perioden som viser:
- tilgang og avgang
 - økninger eller reduksjoner som skyldes verdireguleringer
 - avskrivninger
 - andre endringer.
- (2) Det skal gis følgende opplysninger om verdiregulering:
- tidspunktet for verdireguleringen
 - om en uavhengig takstmann ble benyttet
 - den balanseførte verdien som ville ha vært innregnet dersom eiendommen hadde vært balanseført i henhold til anskaffelseskostmodellen
 - verdireguleringsreserven, som viser endringen i reserven i perioden
 - opplysninger om virkelig verdi i samsvar med § 5–6.

V. Foretak i samme konsern og tilknyttede foretak

§ 5–39. Aksjer og andeler i foretak i samme konsern og tilknyttede selskap mv.

- (1) Det skal opplyses om firma, forretningskontor, eierandel og stemmeandel for datterselskap, tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet.
- (2) Regnskapspliktig som med hjemmel i regnskapsloven § 3–7 ikke har utarbeidet konsernregnskap, skal opplyse om firma og forretningskontor for morselskapet.
- (3) Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i foretak i samme konsern i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 17 *Virksomhetskjøp*. Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet*.

(4) For investeringer i datterselskap som innregnes og måles i samsvar med IAS 39, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 13. For investeringer i datterselskap som innregnes og måles etter egenkapitalmetoden, skal det gis følgende opplysninger for hver investering og samlet:

- Verdi i balansen ved periodens begynnelse
- ± Tilgang/avgang i perioden
- ± Resultatandel
- ± Internfortjenester
- Utbytte
- ± Egenkapitaljustering ført direkte mot egenkapitalen
- ± Innbetalt i balansen ved periodens slutt
- = Verdi i balansen ved periodens slutt
- Avskrevet merverdi i perioden
- Merverdi ved periodens slutt
- Eventuelle avvikende regnskapsår og forskjellige regnskapsprinsipper

(5) For andeler i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet som er kjøpt i perioden og regnskapsføres etter egenkapitalmetoden, skal det i tillegg til opplysninger som nevnt i fjerde ledd annet punktum opplyses om anskaffelseskost og balanseført egenkapital på kjøpstidspunktet.

§ 5–40. *Fordringer på og verdipapirer utstedt av foretak i samme konsern og tilknyttede selskaper*

Ansvarlig lånekapital i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak skal spesifiseres på hver enkelt hovedpost. Regnskapsloven § 6–6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5–41. *Virkning av endring av konsernsammensetning*

- (1) Ved endring i konsernsammensetningen skal det gis opplysninger som muliggjør sammenligning med tidligere årsregnskap.
- (2) Ved hver virksomhetssammenslutning som er gjennomført i perioden, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 3 nr. B64, B65 og B67 bokstav a til c.

VI. Annet

§ 5–42. *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*

- (1) For hver klasse av avsetninger, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 84, nr. 85 og nr. 88.
- (2) For hver klasse av betingede forpliktelser, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 86 og nr. 88. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon skal det opplyses om dette.
- (3) For hver klasse av betingede eiendeler skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 89 og nr. 90. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon, skal det opplyses om dette.
- (4) Dersom opplysninger i første til tredje ledd i vesentlig grad kan forventes å påvirke selskapets stilling i en tvist med en annen part, kan det istedenfor gis opplysninger som nevnt i IAS 37 nr. 92.

§ 5–43. *Immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr*

- (1) For hver post under immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr skal det opplyses om:
 - a) inngående balanse,
 - b) anskaffelseskost,
 - c) tilgang og avgang i løpet av regnskapsåret,
 - d) samlede avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger,
 - e) avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger i regnskapsåret og
 - f) utgående balanse.
- (2) Det skal opplyses om endring i avskrivningsplan.

Immaterielle eiendeler

- (3) For hver post under immaterielle eiendeler skal økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan opplyses.
- (4) Goodwill skal spesifiseres for hvert enkelt virksomhetskjøp. Avskrivningsplan for goodwill som er lenger enn fem år, skal begrunnes.
- (5) Dersom immaterielle eiendeler regnskapsføres i samsvar med IAS 38, skal det gis opplysninger i samsvar med IAS 38 nr. 122 bokstav a, nr. 124 og nr. 125.

Anlegg og utstyr

- (6) For hver post under anlegg og utstyr skal det opplyses om økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan. For hver post skal det opplyses om balanseførte leieavtaler.
- (7) Det skal opplyses om hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for nedskrivning og reversering av nedskrivning.
- (8) Ved leie av anlegg og utstyr som ikke er balanseført skal det opplyses om årlig leie med tilsvarende spesifikasjon som i oppstillingsplanen for balansen.

§ 5-44. Egenkapital

(1) Selskaper som er aksjeselskap skal opplyse om aksjekapitalen og aksjenes pålydende fordelt på hver aksjeklasse. Det skal opplyses om vedtektsbestemmelser om stemmerett. Det skal opplyses om alle rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye aksjer med angivelse av hovedtrekkene i de vilkår som gjelder for retten.

(2) Det skal gis opplysninger om navn og eierandel for de 20 største aksjeeierne. Opplysning om aksjeeiere som eier under 1 prosent av aksjene kan utelates.

(3) Det skal opplyses om aksjer i selskapet samt rettigheter til slike, som eies av hvert enkelt medlem av styret, representantskap, kontrollkomiteen, samt administrerende direktør og de enkelte ledende ansatte. For hver aksjeeier skal medregnes aksjer som eies av personlig nærstående. Som personlig nærstående regnes:

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
- b) mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i (a) som vedkommende bor sammen med, og
- c) foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i (a) og (b) har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapsloven § 1-3 annet ledd.

(4) Selskaper som er morselskap skal i tillegg opplyse om datterselskapers beholdning av morselskapets aksjer. Endringer i løpet av regnskapsåret i beholdningen av selskapets egne aksjer og datterselskapenes beholdning av aksjer i morselskapet skal spesifiseres. Det skal minst opplyses om:

- a) bakgrunnen for erverv som har funnet sted,
- b) antall aksjer som er ervervet, og vederlaget, og
- c) antall aksjer som er avhendet, og vederlaget.

(5) Regnskapspliktige som er utstedere med Norge som hjemstat etter verdipapirhandeloven § 5-4, skal opplyse om vesentlige indirekte aksjebesittelser i selskapet. Aksjebesittelser som representerer minst 10 prosent av stemmerettene i selskapet, regnes som vesentlige etter første punktum.

§ 5-45. Kapitalkrav

(1) Ansvarlig kapital skal spesifiseres på basiskapital og supplerende kapital, samt på kapitalgrupper i henhold til finansforetaksloven § 14-9 med tilhørende forskrift. Det skal opplyses om hvordan basiskapitalen er beregnet. Det skal opplyses om tellende ansvarlig kapital til dekning av henholdsvis solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav.

(2) Det skal opplyses om foretakets solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav, jf. finansforetaksloven § 14-10 og § 14-11. Opplysninger om solvenskapitalkravet skal spesifisere bidraget fra de enkelte risikomodulene, diversifiseringseffekter på overordnet nivå samt risikoreducerende effekter av utsatt skatt og forsikringstekniske avsetninger. Opplysninger om minstekapitalkravet skal spesifiseres før og etter anvendelse av den nedre og øvre grensen på henholdsvis 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet samt det nominelle minstekravet.

(3) Dersom foretaket er pålagt kapitalkravstillegg, jf. finansforetaksloven § 14-13 tredje ledd, skal det opplyses om dette.

§ 5-46. Salgskostnader

Det skal gis opplysninger om hvordan salgskostnader i regnskapsperioden fordeler seg på lønn og provisjoner mv., herunder provisjoner til andre selskaper.

§ 5-47. Forvaltnings- og administrasjonstjenester

Det skal opplyses om forvaltnings- og administrasjonstjenester som selskapet yter for tredjemann, dersom omfanget er betydelig i forhold til selskapets virksomhet.

§ 5-48. Andre inntekter

Resultatpost 13 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-49. Leieavtaler

Det skal gis opplysninger om leieavtaler i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 14 *Leieavtaler*.

§ 5-50. Lønn og generelle administrasjonskostnader

(1) Det skal opplyses om beregning av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 6 *Pensjonskostnader*.

(2) Det skal opplyses om det gjennomsnittlige antall ansatte i regnskapsåret.

§ 5-51. Aksjebasert betaling

IFRS 2 gjelder.

§ 5-52. Transaksjoner med nærstående parter

Det skal gis opplysninger om transaksjoner med nærstående parter enten i samsvar med IAS 24 eller regnskapsloven § 7-30b.

§ 5-53. Ytelser og lån til ledende ansatte mv.

(1) Det skal gis opplysninger om ytelser til ledende personer mv. i samsvar med regnskapsloven § 7-31b. Alle forsikringsselskaper regnes i denne sammenheng som store foretak.

(2) Det skal gis opplysninger i samsvar med regnskapsloven § 7–32 om lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere mv.

(3) Plikten til å opplyse om vilkår for lån og sikkerhetsstillelse i regnskapsloven § 7–31b niende ledd og § 7–32 annet ledd gjelder bare der vilkårene avviker fra de generelle markedsvilkår.

§ 5–54. Andre kostnader

(1) Resultatpost 14.2 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

(2) Det skal opplyses om godtgjørelse til revisor og hvordan godtgjørelsen er fordelt på lovpålagt revisjon, andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen. Honorarer for andre tjenester utenfor revisjonen skal spesifiseres for vesentlig forskjellige tjenester. Opplysningene skal også omfatte godtgjørelse til foretak som revisor har et særskilt samarbeid med.

§ 5–55. Kostnad (inntekt) ved skatt

Det skal gis opplysninger om skatt i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Resultatskatt*.

§ 5–56. Store enkeltransaksjoner

Det skal gis opplysninger om store enkeltransaksjoner som ikke er spesifisert etter andre bestemmelser i denne forskriften.

§ 5–57. Sammenslåing av poster

Poster i oppstillingsplanen som er slått sammen etter § 4–2, skal spesifiseres.

Regnskapsloven § 6–6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5–58. Bestemmelser i regnskapsloven som ikke er regulert særskilt i denne forskriften

Bestemmelsene i regnskapsloven § 7–9, § 7–10, § 7–14 annet ledd og § 7–34 kommer til anvendelse i den grad de er aktuelle for det enkelte selskap.

§ 5–59. Resultat per aksje

Selskaper hvis aksjer er gjenstand for alminnelig omsetning skal gi opplysninger om resultat per aksje i samsvar med IAS 33.

Kapittel 6. Delårsregnskap

§ 6–1. Plikt til å utarbeide delårsregnskap

Det skal utarbeides delårsregnskap for hvert kvartal. Selskaper hvis verdipapirer ikke er opptatt til handel på regulert marked, kan unnlate å utarbeide delårsregnskap for fjerde kvartal. For morselskap består delårsregnskapet av selskapsregnskap og konsernregnskap.

§ 6–2. Innhold i delårsrapport

Delårsrapporter skal utarbeides i samsvar med IAS 34. Resultatregnskap, balanse og oppstilling av endringer i egenkapital skal minst angi hovedpostene i oppstillingsplanene, jf. § 4–4 til § 4–6. Underpostene til resultatpost 19 kan, med unntak postene 19.8 og 19.9, slås sammen.

§ 6–3. Tilleggsopplysninger

(1) Det skal gis opplysninger om selskapets kapitaldekning.

(2) «Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene» er på delårsbasis ikke en endelig tildeling, og skal i delårsrapporteringen inntas som følger:

I resultatregnskapet – som egen hovedpost istedenfor «Midler tilordnet forsikringskontraktene».

I balansen – som egne underposter til post 13 «Forsikringsforpliktelse – kontraktsfaste forpliktelse» og post

14 «Forsikringsforpliktelse – særskilt investeringsportefølje».

(3) Overføring av midler fra selskapets tilleggsavsetninger til premiereserve kan kun gjennomføres ved utgangen av året.

§ 6–4. Offentlighet mv.

Delårsregnskapet skal vedtas av selskapets styre innen 60 dager etter regnskapsperiodens slutt, og uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Selskapet skal sørge for at delårsregnskapet forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på internett. Det skal gis opplysninger om hvilke deler av delårsregnskapet som er revidert.

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7–1. Dispensasjon og utfyllende bestemmelser

Finanstilsynet kan i det enkelte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 7–2. Ikrafttredelse mv.

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2016 med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2016 og senere.

20. des. Nr. 1825 2015**Forskrift om endring i forskrift om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 20. desember 2015 med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven) § 14 og § 42. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 2. november 2012 nr. 1040 om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd skal lyde:

Kommuner som har ordensforskrifter ved denne forskriftens ikrafttredelse må endre disse i tråd med forskriften her innen 1. januar 2017.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1826 2015**Forskrift om endring i forskrift om stønader til dekning av utgifter knyttet til å komme i eller å beholde arbeid**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11–12 og § 15–11 og lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 2. juli 2015 nr. 867 om stønader til dekning av utgifter knyttet til å komme i eller å beholde arbeid (tilleggsstønadsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5 andre ledd skal lyde:

Dersom det ikke er praktisk mulig å bruke et rutegående transportmiddel, dekkes bruk av privat bil med 2,33 kroner per kilometer og andre nødvendige utgifter som bompenger mv.

§ 9 første ledd skal lyde:

Stønad dekker faktiske kostnader oppad begrenset til 4 026 kroner per måned. En tiltaksdeltaker som av helsemessige årsaker har høyere utgifter til bolig på stedet der tiltaket eller den arbeidsrettede utredningen gjennomføres enn andre i samme situasjon, får dekket de faktiske merutgiftene.

§ 11 første ledd skal lyde:

Stønad til tilsyn for barn er 103 kroner per dag for det første barnet, og 56 kroner per dag for hvert av de andre barna.

§ 11 andre ledd skal lyde:

Stønad til tilsyn for andre familiemedlemmer er 103 kroner per dag.

§ 13 første punktum skal lyde:

Stønad til læremidler er 367 kroner per måned for en deltaker i utdanning eller opplærings tiltak på videregående skoles nivå og 733 kroner per måned for en deltaker i utdanning eller opplærings tiltak på universitets-, høyskole- eller fagskolenivå.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1827 2015**Forskrift om endring i forskrift om stønad til arbeids- og utdanningsreiser**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 16. mai 2014 nr. 648 om stønad til arbeids- og utdanningsreiser gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd bokstav d) skal lyde:

- d) deltar på arbeidsmarkedstiltak som er tildelt av Arbeids- og velferdsetaten. Det kan likevel gis stønad etter denne forskriften til personer som deltar på midlertidig eller varig lønnstilskudd jf. forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 9 og 10, eller arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd, jf. forskrift 21. desember 2012 nr. 1418 om forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd,

§ 5 andre ledd skal lyde:

Personer som mottar sykepenger etter lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kapittel 8, kan likevel motta stønad etter denne forskriften når de deltar i tiltaket opplæring i form av ordinær utdanning jf. forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 7.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1828 2015

Forskrift om endring i forskrift om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 29 sjuende ledd og § 30 tredje ledd, lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 12 sjuende ledd og § 13 tredje ledd og lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 15 sjuende ledd og § 16 tredje ledd. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 26. november 2014 nr. 1467 om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør gjøres følgende endring:

§ 3a skal lyde slik:

For personer som mottar pensjon og er i varig tilrettelagt arbeid (VTA) etter forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 14, skal inntektsgrensen tillegges 100 prosent av grunnbeløpet per kalenderår.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1829 2015

Forskrift om endring i forskrift om tiltakspenger mv. (tiltakspengeforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 4. november 2013 nr. 1286 om tiltakspenger mv. (tiltakspengeforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Deltakerne på følgende arbeidsmarkedstiltak har krav på tiltakspenger:

- avklaring, jf. forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 2,
- arbeidstrening, jf. forskrift om arbeidsmarkedstiltak kapittel 3
- oppfølging, jf. forskrift om arbeidsmarkedstiltak kapittel 4
- opplæring, jf. forskrift om arbeidsmarkedstiltak kapittel 7
- arbeidsrettet rehabilitering, jf. forskrift om arbeidsmarkedstiltak kapittel 12, og
- arbeidspraksis i skjermet virksomhet, jf. forskrift 11. desember 2008 nr. 1320 om arbeidsrettede tiltak mv. kapittel 4.

Det kan også gis tiltakspenger til

- deltakere fra Norge på arbeidsmarkedstiltak som arrangeres utenfor Norge, når tiltaket er tildelt av Arbeids- og velferdsetaten, og
- deltakere på behandlingstilbud for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser, jf. forskrift om behandlingstilbud for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Tiltakspenger og barnetillegg

Tiltakspenger kan gis til tiltaksdeltakere som har fylt 18 år. Tiltaksdeltakere som har fylt 19 år, får tiltakspenger etter høy sats. Tiltaksdeltakere som er under 19 år, får tiltakspenger etter lav sats. Det gis et barnetillegg for hvert barn under 16 år som tiltaksdeltakeren forsørger. Dersom begge foreldrene samtidig deltar på tiltak, gis barnetillegget til en av foreldrene.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1830 2015**Forskrift om endring i blåreseptforskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 28. juni 2007 nr. 814 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. (blåreseptforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 4a oppheves.

§ 5 punkt 6 skal lyde:

Ved blødersykdom ytes det stønad til blodstillende produkter, og til sprøyter, spisser, kompresser og annet nødvendig utstyr for å få satt transfusjoner av faktorkonsentrater etter forskrift 12. juni 2015 nr. 646 om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus. Det ytes stønad til inntil 400 sprøyter og spisser pr. år. Til pasienter under 16 år og til pasienter som på grunn av spesielle forhold trenger flere enn 400 sprøyter og spisser pr. år, ytes det stønad til det nødvendige antall etter begrunnet henvisning fra lege.

§ 5 punkt 8 skal lyde:

Til pasienter som behandles med veksthormoner etter forskrift 12. juni 2015 nr. 646 om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus ytes det stønad til penner, sprøyter og spisser til injeksjon av veksthormonpreparater. Det ytes stønad til enten inntil 400 sprøyter og spisser pr. år eller til 3 penner i pasientens behandlingsperiode og inntil 400 spisser pr. år. Til pasienter som på grunn av spesielle forhold trenger flere enn 400 sprøyter og spisser pr. år, ytes det stønad til det nødvendige antall etter begrunnet anvisning fra lege. Refusjon ytes etter resept fra spesialist i barnesykdommer eller endokrinologi, eller tilsvarende spesialavdeling/spesialpoliklinikk i sykehus.

§ 5 nytt punkt 14 skal lyde:

14. Det ytes stønad til måle- og administrasjonsutstyr som er nødvendig for å kunne bruke legemidler som refunderes etter denne forskriften.

§ 8 første ledd første punktum skal lyde:

Medlemmet skal betale en egenandel på 39 prosent av reseptbeløpet, men ikke mer enn 520 kroner pr. resept. Barn under 16 år og minstepensjonister skal ikke betale egenandel.

§ 8 femte ledd første kolon skal lyde:

Det ytes stønad til full dekning av utgifter til legemidler forskrevet etter § 4 til medisinsk forbruksmateriell forskrevet etter § 5 første ledd nr. 12 og for legemidler forskrevet etter § 2 og § 3 på følgende refusjonskoder:

§ 10 bokstav b skal lyde:

Refusjonskode ved individuell stønad etter § 3 første ledd bokstav a),

§ 10 bokstav c skal lyde:

- c) Angivelse av hjemmel (§) ved individuell stønad etter § 3 første ledd bokstav b), og etter § 4, § 5 og § 6,

§ 10 ny bokstav f skal lyde:

- f) Dokumentasjon av refusjonsvilkår som fastsatt med hjemmel i § 5 eller § 6 skal fremgå av resepten.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1831 2015**Forskrift om endring i tollforskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 4–23 og § 5–2. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 4-23-4 skal lyde:

Felles vilkår for levering av ufortollede varer til transportmidler mv. (provisiantering)

(1) Det kan søkes om tillatelse til levering av ufortollede varer til bruk og salg om bord i fartøy og luftfartøy som forlater tollområdet (provisiantering). Tilsvarende gjelder varer til installasjoner og innretninger tilknyttet petroleumsvirksomheten utenfor tollområdet. Tillatelsen gis ved tollekspedisjon. Tollmyndighetene kan kreve at varemengden avklares før deklarasjon legges frem.

(2) Det er et vilkår for tillatelse til proviantering at transportmiddelet og varene i det enkelte tilfelle blir brukt i næringsvirksomhet eller offentlig tjeneste.

(3) Tollmyndighetene kan begrense mengden av varer som tillates proviantert. Ved fastsetting av mengde skal det blant annet tas hensyn til varebeholdning om bord, antall besetningsmedlemmer og passasjerer, oppdragets lengde, transportmiddelets størrelse, passasjerkapasitet, trafikkområde, forseglingsmuligheter om bord, eventuell restprovisiant mv., om fartøyet går i kort rute, jf. § 4-23-6 fjerde ledd, og overenskomster med andre stater. Mat-, drikke- og tobakkvarer (provisiant) til forpleining eller salg til besetning skal i alminnelighet begrenses til de mengder som antas å ville gå med til bruk om bord på den enkelte tur, eventuelt også retur.

(4) Salg av varer som tillates proviantert til fartøy kan bare finne sted etter at fartøyet har forlatt siste havn i tollområdet. Bruk og salg av varer som tillates proviantert til luftfartøy kan bare finne sted etter at luftfartøyet har forlatt siste landingsplass i tollområdet.

(5) Ved disponering over provianterte varer i strid med bestemmelsene, kan tollmyndighetene ved senere søknader innskrenke adgangen til eller nekte tillatelse til proviantering.

(6) Leverandør av varer til proviantering skal forsikre seg om at leveransen oppfyller vilkårene.

Ny § 4-23-5 skal lyde:

Forbruk i tollområdet av levert provisiant om bord i fartøy

(1) Mat-, drikke- og tobakkvarer (provisiant) kan forbrukes tollfritt om bord i fartøy av besetning og passasjerer.

(2) Det er følgende begrensninger for bruk av alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer om bord innenfor tollområdet:

a) for fartøyets fører:

1. 400 sigaretter eller 400 gram andre tobakkvarer og 200 blad sigarettpapir,
2. 2 liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol eller vin.

b) for hvert besetningsmedlem for øvrig:

1. 200 sigaretter eller 250 gram andre tobakkvarer og 200 blad sigarettpapir,
2. 1 liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol og 1 liter vin.

c) for hver passasjer som følger med fartøyet til utlandet, Svalbard eller Jan Mayen:

1. 20 sigaretter eller 20 gram andre tobakkvarer og 20 blad sigarettpapir per dag dersom passasjeren har fylt 18 år,
2. ¼ liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol eller ¼ liter vin per dag dersom passasjeren har fylt 20 år.

Begrensningene gjelder ikke bruk på turistfartøyer i cruiseferd.

(3) Tollfritaket opphører fra den tid fartøyet går over i innenriks trafikk eller blir værende i tollområdet over lengre tid. Det kan tillates at fartøyet kan gå i kombinert innen- og utenriks fart uten at tollfritaket opphører. Fritaket forutsetter at toll- og avgiftspliktig omsetning av provianterte varer til innenlandsreisende ikke overstiger 5 % av fartøyets totale omsetning av slike varer i løpet av et regnskapsår. Ved servering om bord plikter rederiet å ha kassesystemer som skiller mellom omsetning til innenlands- og utenlandsreisende. Omsetning til innenlandsreisende skal toll- og avgiftsberegnes i sin helhet. Tollmyndighetene fastsetter nærmere retningslinjer om avgiftsberegningen.

Gjeldende § 4-23-5 til § 4-23-11 blir til nye § 4-23-6 til § 4-23-12.

§ 5-2-1 skal lyde:

Forbruk og salg av provisiant om bord i fartøy

(1) Mat-, drikke- og tobakkvarer (provisiant) kan medbringes tollfritt i fartøy til bruk om bord av besetning og passasjerer. Norske fiske- og fangstfartøy kan ikke tollfritt medbringe andre varer enn de som tidligere er tillatt proviantert etter § 4-23-8.

(2) Det er følgende begrensninger for bruk av alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer om bord:

a) for fartøyets fører:

1. 400 sigaretter eller 400 gram andre tobakkvarer og 200 blad sigarettpapir,
2. 2 liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol eller vin,

b) for hvert besetningsmedlem for øvrig:

1. 200 sigaretter eller 250 gram andre tobakkvarer og 200 blad sigarettpapir,
2. 1 liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol og 1 liter vin.

c) for hver passasjer som følger med fartøyet fra eller til utlandet, Svalbard eller Jan Mayen:

1. 20 sigaretter eller 20 gram andre tobakkvarer og 20 blad sigarettpapir per dag inntil passasjeren går fra borde, dersom passasjeren har fylt 18 år,
2. ¼ liter brennevin av høyst 60 volumprosent alkohol eller ¼ liter vin per dag inntil passasjeren går fra borde, dersom passasjeren har fylt 20 år.

Begrensningene gjelder ikke bruk på turistfartøyer i cruiseferd.

(3) Det kan etter søknad fra fører gis tillatelse fra tollmyndighetene til å forbruke ytterligere medbrakt alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer. Tillatelsen gis først ti dager etter ankomst til tollområdet og for tilsvarende mengde som nevnt i annet ledd. Det kan gis ytterligere en tillatelse tjue dager etter ankomst til tollområdet.

(4) Tollfritaket opphører dersom fartøyet

- a) går over i innenriks fart,
- b) går i opplag, til verksted eller har annet opphold i tollområdet og mindre enn 1/3 av besetningen er påmønstret eller
- c) blir værende i tollområdet over 30 dager.

Det kan tillates at fartøyet kan gå i kombinert innen- og utenriks fart uten at tollfritaket opphører. Fritaket forutsetter at toll- og avgiftspliktig omsetning av provianterte varer til innenlandsreisende ikke overstiger 5 % av fartøyets totale omsetning av slike varer i løpet av et regnskapsår. Ved servering om bord plikter rederiet å ha kassesystemer som skiller mellom omsetning til innenlands- og utenlandsreisende. Omsetning til innenlandsreisende skal toll- og avgiftsberegnes i sin helhet. Tollmyndighetene fastsetter nærmere retningslinjer om avgiftsberegningen.

(5) Varene i første ledd kan selges til passasjerer som skal ta disse i land. Salg av alkohol og tobakkvarer for ilandbringelse er ikke tillatt når fartøy ligger i havn eller befinner seg i de indre farvann, med unntak av Oslofjorden.

(6) Salg av alkohol og tobakkvarer til passasjerer for ilandbringelse er ikke tillatt på fartøy som går mellom havner i Norge og Sverige på strekningen fra og med Risør i vest til og med Lysekil i sør. Salg av alkoholholdige drikkevarer og tobakk kan likevel skje på fartøy i rute mellom norsk havn fra og med Risør i vest til Sandefjord i øst og svensk havn fra og med Strømstad i nord til og med Lysekil i sør. Vilkårene i § 4–23–6 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1832 2015

Forskrift om endring i forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område (forskrift om administrative ordninger)

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid, stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 18–3. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 6. desember 2011 nr. 1360 om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område (forskrift om administrative ordninger) gjøres følgende endring:

§ 14–1 første ledd skal lyde:

Arbeidstilsynet skal beregne og kreve gebyr for behandling av søknad om samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18–9 første ledd. Gebyret skal ikke overstige selvkost ved tjenesten. Gebyret fastsettes etter en inndeling i fire kategorier av type bygg og antall kvadratmeter:

Kategori 1: Publikumsbygg og yrkesbygg uten faste arbeidsplasser; maks gebyr 3 895 kroner.

Kategori 2: Yrkesbygg med faste arbeidsplasser uten maskinelle prosesser og forurensninger; maks gebyr 11 685 kroner.

Kategori 3: Yrkesbygg med faste arbeidsplasser og med maskinelle prosesser og fare for forurensninger; maks gebyr 23 370 kroner.

Kategori 4: Større byggekomplekser, for eksempel flyplassutbygging og butikksenter, som krever vesentlig mer arbeid enn det som fastsettes i de enkelte kategorier; gebyret vurderes i det enkelte tilfellet.

Kategori 5: Enkeltsaker som ikke går inn under noen av de ovenfor nevnte kategorier, for eksempel ventilasjonssaker og bygningstekniske installasjoner; maks gebyr 1 126 kroner.

Arbeidstilsynet kan indeksregulere satsene årlig i samsvar med justeringene i statsbudsjettet for lønns- og prisvekst.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1833 2015**Forskrift om endring i forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16 og lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift av 19. desember 2014 nr. 1836 om forbud mot fangst av snøkrabbe gjøres følgende endringer:

Tilføyd hjemmel:

Lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20.

§ 1 (endret) skal lyde:

Det er forbudt for norske og utenlandske fartøy å fangste snøkrabbe i norsk sjøterritorium og indre farvann, og på den norske kontinentalsokkelen. For norske fartøy gjelder forbudet også på andre lands kontinentalsokkel.

§ 2 første ledd (endret) skal lyde:

Det kan gis dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe til fartøy som er tildelt ervervstillatelse etter deltakerloven for fangst utenfor territorialfarvannet. Dersom ervervstillatelsen er begrenset til å gjelde fangst av bestemte arter, kan dispensasjon bare gis hvis ervervstillatelsen omfatter fangst av snøkrabbe. For fangst på annet lands kontinentalsokkel gjelder slik dispensasjon bare når det foreligger eksplisitt samtykke fra dette landet. Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Fartøy som deltar i fangst av snøkrabbe kan pålegges krav om rapportering ut over det som føres i fangstdagbok dersom Havforskningsinstituttet har behov for data. Et eksempel kan være prøvetaking av fangst.
- Observatører fra Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal ha adgang til å delta vederlagsfritt om bord i fartøy som fangster snøkrabbe.

§ 2 annet ledd (endret) skal lyde:

Søknad om dispensasjon sendes Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet kan sette begrensninger for antall fartøy som gis dispensasjon for fangst på russisk kontinentalsokkel i området utenfor 200 nautiske mil fra russisk kyst i Barentshavet.

§ 3 (ny) skal lyde:

§ 3. Fangst fra russiske fartøy

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan russiske fartøy fangste snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel i området utenfor 200 nautiske mil fra norsk kyst i Barentshavet.

Tidligere § 3, § 4, § 5 og § 6 blir etter dette § 4, § 5, § 6 og § 7.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

22. des. Nr. 1834 2015**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 14, § 16, § 27, § 36, § 37, § 39 og § 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 15. desember 2015 nr. 1676 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 30 annet ledd (endret) skal lyde:

Når det aktive fartøyet i samfiskelaget har største lengde over 11 meter, har også det passive fartøyet kvote med redusert overregulering som om det er over 11 meter. Redusert overregulering for det passive fartøyet kvote gjelder fra oppstart av samfisket og ut reguleringsåret. Dette gjelder også etter at samfisket er avsluttet.

§ 32 (endret) skal lyde:

Første ledd oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1835 2015**Delegering av myndighet etter tolloven § 9–5 første ledd**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 9–5 første ledd. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

Departementets myndighet etter tolloven § 9–5 første ledd til å fatte vedtak om fritak for eller nedsettelse av tollkrav, herunder tilleggstoll og renter, delegeres til Tolldirektoratet.

Myndighetene kan videredelegeres.

II

Delegeringen trer i kraft fra 1. januar 2016. Fra samme tid oppheves vedtak 17. juni 1999 nr. 728 om delegering av myndighet etter Stortingets årlige avgiftsvedtak, dokumentavgiftsloven § 3, særavgiftsloven § 4 første ledd, tolloven § 9–5 annet ledd, merverdiavgiftsloven § 19–3 første ledd og motorkjøretøy- og båtavgiftsloven § 3 fjerde ledd.

22. des. Nr. 1836 2015**Delegering av myndighet etter Stortingets årlige avgiftsvedtak, særavgiftsloven § 4 tredje punktum og motorkjøretøy- og båtavgiftsloven § 3**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 3 og § 4 og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 3. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

Skattedirektoratet gis myndighet til å treffe vedtak om tilleggsavgift etter lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 3.

Finansdepartementets myndighet til å fatte vedtak om fritak for eller nedsettelse av avgiftskrav, herunder tilleggsavgift og renter, etter Stortingets årlige avgiftsvedtak, lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 4 tredje punktum, lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 3 delegeres til Skattedirektoratet.

Myndighetene kan videredelegeres.

II

Delegeringen trer i kraft fra 1. januar 2016, og gjelder fram til og med 31. desember 2016.

22. des. Nr. 1837 2015**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører færøysk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til eller annen bruk av norsk havn § 14, forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt pkt. 4 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 17. desember 2015 nr. 1723 om regulering av fisket for fartøy som fører færøysk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2016 gjøres følgende endring:

§ 6 Soneadgang ved fisket etter makrell skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 har fartøy som fører færøysk flagg adgang til å fiske 39 512 tonn av Færøyenes nasjonale kvote av makrell i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1838 2015**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1–14 nr. 3, gebyrets størrelse m.m., skal lyde:

3. *Gebyrets størrelse m.m.*

3.1 Gebyret for enkeltgodkjenning skal være:

a) Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	Kr	550,–
b) Kjøretøy med tillatt totalvekt fra 3 501 kg til og med 7 500 kg	Kr	980,–
c) Kjøretøy med tillatt totalvekt over 7 500 kg	Kr	1 400,–
d) Kjøretøy under a), etterkontroll	Kr	350,–
e) Kjøretøy under b), etterkontroll	Kr	660,–
f) Kjøretøy under c), etterkontroll	Kr	1 050,–

3.2 Gebyret for typegodkjenninger skal være:

a) Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	Kr	1 620,–
b) Kjøretøy med tillatt totalvekt over 3 500 kg	Kr	2 430,–
c) Kjøretøy under a), etterkontroll	Kr	820,–
d) Kjøretøy under b), etterkontroll	Kr	1 210,–

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1839 2015**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil gjøres følgende endringer:

§ 20 fjerde ledd skal lyde:

Gebyr for enkeltgodkjenning og godkjenning etter ombygging er:

a) Bil og tilhenger til bil med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	Kr	550,–
b) Bil og tilhenger til bil med tillatt totalvekt fra 3 501 kg til og med 7 500 kg	Kr	980,–
c) Bil og tilhenger til bil med tillatt totalvekt over 7 500 kg	Kr	1 400,–
d) Bil og tilhenger til bil under a), fornyet søknad med begrenset kontroll	Kr	350,–
e) Bil og tilhenger til bil under b), fornyet søknad med begrenset kontroll	Kr	660,–
f) Bil og tilhenger til bil under c), fornyet søknad med begrenset kontroll	Kr	1 050,–

§ 20 femte ledd skal lyde:

Gebyr for typegodkjenninger:

a) Bil og tilhenger til bil med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	Kr	1 620,–
b) Bil og tilhenger til bil med tillatt totalvekt over 3 500 kg	Kr	2 430,–
c) Bil og tilhenger til bil under a), fornyet søknad med begrenset kontroll	Kr	820,–
d) Bil og tilhenger til bil under b), fornyet søknad med begrenset kontroll	Kr	1 210,–

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1840 2015**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning og registrering av amatørbygde kjøretøy**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 10. oktober 2013 nr. 1217 om godkjenning og registrering av amatørbygde kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 8 første ledd første punktum skal lyde:

Ved skriftlig søknad om igangsetting av byggeprosjekt vil det påløpe et gebyr på 5150 kr for motorsykkel og 6170 kr for bil.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

22. des. Nr. 1841 2015

Forskrift om beregning av likvide eiendeler, utbetalinger og innbetalinger i likviditetsreserven (LCR)

Hjemmel: Fastsatt av Finanstilsynet 22. desember 2015 med hjemmel i forskrift 22. august 2014 nr. 1097 om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften) § 8–10. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

§ 1. Likvide eiendeler

Eiendeler som angitt i tabell 1 kan inngå i likviditetsreserven etter avkortning av markedsverdien av eiendelene som angitt i tabellen.

§ 2. Utbetalinger

Utbetalinger i likviditetsreserven skal multipliseres med en uttaksfaktor som angitt i tabell 2.

§ 3. Innbetalinger

Innbetalinger i likviditetsreserven skal multipliseres med en inntaksfaktor som angitt i tabell 3.

§ 4. Unntak

Finanstilsynet kan ved enkeltvedtak endre uttaks- og inntaksfaktorene som angitt i vedlegg til forskriften dersom særskilte forhold i enkeltforetak tilsier dette.

Finanstilsynet kan helt eller delvis gi unntak for foretak med en spesialisert forretningsmodell og enkelte innbetalinger fra kravet om at summen av innbetalinger maksimalt kan utgjøre 75 prosent av summen av utbetalinger.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 31. desember 2015.

Tabell 1, grunnlag for beregning av likvide eiendeler i LCR

Likvide eiendeler	Avkorting (min.)	Spesifikasjoner
Nivå 1		
Kontanter	0 %	
Eksponeringer mot sentralbanker	0 %	
Statspapirer (EØS-land)	0 %	
Statspapirer (tredjeland)	0 %	Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 1, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5
Fordringer på multilaterale investeringsbanker og internasjonale organisasjoner	0 %	
Verdipapirer utstedt av lokale myndigheter og offentlige foretak	0 %	Må anses som likeverdige til statspapirer, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5
Obligasjoner med fortrinnsrett - OMF (EØS-land)	7 %	Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 1, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5 Alternativt risikovekt 10 % Utstedelsesvolum EUR 500 mill. Minimum 2 % overpantsettelse
Andeler i fond	0 %	Kontanter og sentralbankeeksponeringer
	5 %	Andre nivå 1-eiendeler ekskl. OMF
	12 %	Nivå 1-godkjente OMF
Nivå 2A		
Verdipapirer utstedt av lokale myndigheter og offentlige foretak (EØS-land)	15 %	Risikovekt 20 %, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5
Eksponeringer mot tredjeland	15 %	Risikovekt 20 %
Obligasjoner med fortrinnsrett - OMF (EØS-land)	15 %	Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 2, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5 Alternativt risikovekt 20 % Utstedelsesvolum EUR 250 mill. Minimum 7 % overpantsettelse Minimum 2 % overpantsettelse ved risikoklasse 1
Obligasjoner med fortrinnsrett - OMF (tredjeland)	15 %	Krav til nasjonalt regelverk om OMF Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 1, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5 Alternativt risikovekt 10 % Minimum 7 % overpantsettelse Minimum 2 % overpantsettelse ved utstedelsesvolum over EUR 500 mill.
Foretaksobligasjoner	15 %	Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 1, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5 Utstedelsesvolum EUR 250 mill. Maksimalt 10 års løpetid ved utstedelsestidspunkt
Andeler i fond	20 %	Nivå 2A-eiendeler
Nivå 2B		
Asset backed securities (RMBS/ABS)	25 % / 35 %	Utstedelsesvolum (transjen) EUR 100 mill. Øvrige krav følger av art. 13 i kommisjonsforordning 2015/61
Foretaksobligasjoner	50 %	Ratet av godkjent ratingbyrå, risikoklasse 3, jf. kapitalkravsforskriften kap. 5 Utstedelsesvolum EUR 250 mill. Maksimalt 10 års løpetid ved utstedelsestidspunkt
Aksjer	50 %	Del av en hovedbørsindeks
Restricted Use Committed Liquidity Facilities (RCLF)	-	Avhengig av om sentralbanken tilbyr en slik fasilitet
Obligasjoner med fortrinnsrett - OMF	30 %	Utstedelsesvolum EUR 250 mill. Underliggende aktiva maks 35 % risikovekt Minimum 10 % overpantsettelse, må offentligjøres månedlig
Andeler i fond	30 %	Bolig- og billån
	35 %	Nivå 2B-godkjente OMF
	40 %	Lån til små og mellomstore bedrifter, samt forbrukslån
	55 %	Foretaksobligasjoner og aksjer

Tabell 2, grunnlag for beregning av utbetalinger i LCR

Utbetalinger	Uttaksfaktor	Spesifikasjoner
Innskudd		
Husholdninger og små ikke-finansielle foretak	10 % - 20 %	Innskudd som kvalifiserer til høyere uttaksfaktorer, jf. art. 25 (3) i kommisjonsforordning 2015/61
	5 %	Dekket av en innskuddsgarantiordning
	10 %	Ikke dekket av en innskuddsgarantiordning
	0 %	Bundne innskudd
Ikke-operasjonelle innskudd fra finansielle foretak	100 %	
Ikke-operasjonelle innskudd fra øvrige sektorer	20 %	Dekket av en innskuddsgarantiordning
	40 %	Ikke dekket av en innskuddsgarantiordning
Operasjonelle innskudd	5 %	Dekket av en innskuddsgarantiordning
	25 %	Ikke dekket av en innskuddsgarantiordning
Utbetalinger knyttet til sikrede lån		
Sentralbanklån	0 %	Uavhengig av sikkerhet
Andre motparter (i repoer mv.)	0 %	Med sikkerhet i nivå 1-eiendeler utenom OMF
	7 %	Med sikkerhet i nivå 1-OMF
	15 %	Med sikkerhet i nivå 2A
	30 %	Med sikkerhet i nivå 2B-OMF
	25 % / 35 %	Med sikkerhet i nivå 2B - RMBS/ABS
	50 %	Med sikkerhet i nivå 2B - foretaksobligasjoner og aksjer
	25 %	Med sikkerhet i nivå 2B - motpart offentlige foretak
	25 %	Med sikkerhet i andre eiendeler - stater, offentlige foretak
	100 %	Med sikkerhet i andre eiendeler - øvrige motparter
Ekstra utbetalinger knyttet til sikkerheter		
Sikkerheter stilt i derivattransaksjoner	10 %	Nivå 1-OMF
	20 %	Nivå 2-eiendeler og andre eiendeler
Øvrige utbetalinger knyttet til sikkerheter	100 %	Herunder, utbetalinger som følger av at ytterligere sikkerheter må stilles ved en negativ utvikling i markedene og/eller ved en vesentlig forverring av institusjonens kredittkvalitet, shortsalg og overskytende sikkerheter.
Kreditt- og likviditetsfasiliteter		
Husholdninger og små ikke-finansielle foretak	5 %	
Andre sektorer, ekskl. finansielle foretak	10 %	Kredittfasiliteter
	30 %	Likviditetsfasiliteter
	40 %	Likviditetsfasiliteter til personlige investeringsforetak
Kredittinstitusjoner	40 %	Herunder garantier knyttet til OMF-foretak
Andre finansielle foretak og verdipapirforetak	40 %	Kredittfasiliteter
	100 %	Likviditetsfasiliteter
Øvrige	100 %	
Andre utbetalinger		
Lånetilsagn og refinansiering boliglån	≥ 10 %	Basert på foretakets interne beregninger, nedre grense 10 % Bakgrunnstall og forutsetninger for de interne beregningene må forevises Finanstilsynet på forespørsel.
Øvrige lånetilsagn og refinansiering	≥ 20 %	Basert på foretakets interne beregninger, nedre grense 20 % Bakgrunnstall og forutsetninger for de interne beregningene må forevises Finanstilsynet på forespørsel.
Kredittkort	5 %	Ubenyttet ramme
Handelsfinansiering og øvrige garantier	5 %	
Driftskostnader	0 %	
Derivater	100 %	
Øvrige utbetalinger	100 %	

Tabell 3, grunnlag for beregning av innbetalinger i LCR

Innbetalinger	Inntaksfaktor	Spesifikasjoner
Innbetalinger fra ikke-finansielle kunder		
Husholdninger og små ikke-finansielle foretak	50 %	
Øvrige ikke-finansielle foretak	50 %	
Sentralbanker	100 %	
Øvrige ikke-finansielle kunder	50 %	
Innbetalinger fra finansielle kunder		
Operasjonelle innskudd	5 %	Dekket av en innskuddsgarantiordning
	25 %	Ikke dekket av en innskuddsgarantiordning
Forfall på verdipapirer	100 %	
Innbetalinger knyttet til sikrede lån		
Omvendte repoer mv.	0 %	Med sikkerhet i nivå 1-eiendeler ekskl. OMF
	7 %	Med sikkerhet i nivå 1-OMF
	15 %	Med sikkerhet i nivå 2A
	30 %	Med sikkerhet i nivå 2B-OMF
	25 % / 35 %	Med sikkerhet i nivå 2B - RMBS/ABS
	50 %	Med sikkerhet i nivå 2B - foretaksobligasjoner og aksjer
	100 %	Med sikkerhet i andre eiendeler
	0 %	Sikkerhet benyttet til å dekke short posisjoner
Kreditt- og likviditetsfasiliteter		
Fra andre motparter enn sentralbanker	0 %	
Andre innbetalinger		
Transaksjoner knyttet til handelfinansiering	100 %	
Eiendeler uten fast kontraktuell utløpsdato	20 %	Må kunne sies opp innen 30 dager
Aksjer og egenkapitalbevis	100 %	Notert på børs Inngår i en større indeks Inngår ikke som likvid eiendel
Derivater	100 %	
Øvrige innbetalinger	100 %	

22. des. Nr. 1842 2015

Forskrift om endring i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–13 annet ledd, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5–13–1 femte ledd. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 22. november 1999 nr. 1160 fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

Ny § 5–13–2 skal lyde:

§ 5–13–2. Bunnfradrag og kilometersats for varebil

Bunnfradraget i listepriis for bil som omfattes av Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–13–1 fjerde ledd er 50 prosent av beregningsgrunnlaget etter skatteloven § 5–13. Bunnfradraget kan ikke overstige 150 000 kroner.

Når vilkårene for individuell fastsetting av fordel ved privat bruk er oppfylt, jf. Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–13–1 fjerde ledd fjerde punktum, fastsettes fordelen til kr 3,40 per kilometer.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

22. des. Nr. 1843 2015

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 22. desember 2015 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) § 5–6 tredje ledd og § 5–8 tredje ledd, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) § 5. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5–6–12 fjerde ledd skal lyde:

Andre utgiftsgodtgjørelser enn de som omfattes av første ledd, er i sin helhet fritatt for forskuddstrekk dersom godtgjørelsen utbetales i samsvar med satser, legitimasjonskrav og øvrige bestemmelser i tariffavtale eller statlig regulativ, og godtgjørelsen ikke for noen del er fastsatt for å gi arbeidsvederlag i tillegg til utgiftsdekningen. Fritak for forskuddstrekk gjelder ikke for utgiftsgodtgjørelser til dekning av ulegitimerte småutgifter (administrativ forpleining). Bare ulegitimerte nattillegg på innenlandsreiser på inntil 430 kroner pr. døgn kan holdes trekkfritt. Utbetaling av ulegitimert nattillegg skal oppfylle legitimasjonskravene i tredje ledd, unntatt opplysning om navn og adresse på overnattingssted eller utleier. Utbetaling av kostgodtgjørelse på tjenestereise uten overnatting må ikke overstige Skattedirektoratets forskuddssatser og skal oppfylle legitimasjonskravene i tredje ledd, unntatt opplysninger om overnatting og losji.

§ 5–8–11 nytt sjettede ledd skal lyde:

Ved privat bruk av arbeidsgivers varebil eller lastebil som omfattes av Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–13–1 fjerde ledd, beregnes trekkgrunnlaget for privat kjøring i henhold til Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–13–1 fjerde ledd første til tredje punktum (sjablongmetoden). Dersom vilkårene i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–13–1 fjerde ledd fjerde til syvende punktum (individuell verdsettelse) er oppfylt, kan trekkgrunnlaget alternativt fastsettes etter denne metoden.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2016.

23. des. Nr. 1844 2015

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 23. desember 2015 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–8 nr. 1 annet ledd skal lyde:

Forutsetningen for at kjøretøyet kan anses som arvegods, er at avgiftsmyndighetene har godtatt det som arvegods («motorvogn som innføres som arvegods») ved å innvilge det avgiftsfradrag eller avgiftsfritak.

§ 7–2 punkt 4.4 skal lyde:

4.4 Dersom skattekontoret har gitt fritak for engangsvgift fordi det dreier seg om oppbygging etter skade, og det oppbygde kjøretøy er av samme type som det opprinnelige kjøretøy, bortfaller kravet i pkt. 4.3.

§ 7–2 nr. 6.3 annet ledd skal lyde:

For kjøretøy som er oppbygd her i landet, kreves ikke at blanketten er stemplet av tollvesenet. I stedet skal framlegges særskilt bevis for at engangsvgift er betalt i den utstrekning det er fastsatt at slik avgift skal svares.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

28. des. Nr. 1845 2015

Forskrift om endring i forskrifter om gebyr i matforvaltningen

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet 28. desember 2015 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om gebyr i matforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 13 fjerde ledd skal lyde:

Gebyret beregnes ut fra en timesats på kr 735,–. Departementet kan i særskilte tilfelle fastsette avvikende timesats for ulike ytelser.

§ 15a skal lyde:

§ 15a. *Gebyr til dekning av kostnader som følge av ytterligere offentlig kontroll*

Gebyr til dekning av kostnader som følge av ytterligere offentlig kontroll i henhold til forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften), jf. kontrollforordningen artikkel 28, skal utgjøre kr 2200,-.

II

I forskrift 27. desember 2005 nr. 1726 om gebyr til dekning av utgifter ved kjøttkontroll gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Gebyr for kjøttkontroll ved slakteri*

Slakteri, unntatt sesongslakteri og mobilt slakteri, skal betale gebyr til Mattilsynet for pålagt kjøttkontroll. Gebyrpliktig kontroll omfatter ante-mortem-undersøkelse og post-mortem-undersøkelse inkludert etterkontroll av slakt, kontroll av nødslakt, trikinundersøkelse, undersøkelse av slakt for antibakterielle midler og bakteriologisk kjøttkontroll.

Gebyret fastsettes på grunnlag av antall dagsverk kjøttkontroll, à 7,5 timeverk, i henhold til årsplan fra slakteriet, etter en dagsverksats på kr 5505,-. For arbeid utover Mattilsynets normalarbeidstid betales et tillegg på 40 % av en timeverksats på kr 735,-. For arbeid mellom kl. 21.00 og 06.00 fra mandag til fredag, på lørdager, søndager og offentlige helge- og høytidsdager utgjør tillegget 80 %.

For kjøttkontroll utenfor årsplan betales gebyr på grunnlag av hvert påbegynt timeverk etter timeverksatsen i annet ledd. Tilsvarende betales gebyr for medgått ventetid utover en time. Dersom varslet slakting ikke finner sted, betales gebyr etter timeverksatsen for medgått tid til reise og oppmøte. Bestemmelsene om overtidstillegg i annet ledd gjelder tilsvarende.

Gebyret skal likevel ikke overstige kr 1,50 per kilo slakt som gjennomsnitt på årsbasis.

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Gebyr for kjøttkontroll ved sesongslakteri og mobilt slakteri*

Ansvarlig for fremstilling av slaktedyr for pålagt kjøttkontroll ved sesongslakteri eller mobilt slakteri skal betale gebyr til Mattilsynet. Gebyrpliktig kontroll omfatter ante-mortem-undersøkelse og post-mortem-undersøkelse, etterkontroll av slakt, kontroll av nødslakt, trikinundersøkelse, undersøkelse av slakt for antibakterielle midler og bakteriologisk kjøttkontroll. I tillegg omfatter gebyret medgått reise- og ventetid.

Gebyret fastsettes på grunnlag av hvert påbegynt timeverk etter en timeverksats på kr 700,-. For arbeid utover Mattilsynets normalarbeidstid betales et tillegg på 40 % av timeverksatsen. For arbeid mellom kl. 21.00 og 06.00 fra mandag til fredag, på lørdager, søndager og offentlige helge- og høytidsdager utgjør tillegget 80 % og reiseutgifter skal betales etter statens satser.

Dersom varslet slakting ikke finner sted betales gebyr etter timeverksatsen for medgått tid til reise og oppmøte. Bestemmelsene om overtidstillegg i annet ledd gjelder tilsvarende.

Gebyret skal likevel ikke overstige kr 1,50 per kilo slakt ved den gjennomførte kontrollen.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Gebyret fastsettes på grunnlag av hvert påbegynt timeverk etter en timeverksats på kr 700,-. For arbeid utover Mattilsynets normalarbeidstid betales et tillegg på 40 % av timeverksatsen. For arbeid mellom kl. 21.00 og 06.00 fra mandag til fredag, på lørdager, søndager og offentlige helge- og høytidsdager utgjør tillegget 80 % og reiseutgifter skal betales etter statens satser.

§ 5 annet ledd skal lyde:

Gebyret utgjør kr 130,- per dyr inkludert medgått reise- og overtid.

III

I forskrift 4. oktober 2005 nr. 1103 om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler gjøres følgende endring:

§ 19 skal lyde:

§ 19. *Gebyr*

Det skal betales gebyr for tilsyn og kontroll. Følgende kontrollgebyr betales årlig for deltagelse i kontrollordningen:

a) Primærproduksjon:

Grunngebyr:

kr 1750,-

Variable gebyrer

kr 720,-

kr 7,40

for bruk med husdyr karens/økologisk og/eller konvensjonelle produksjoner
per dekar karensareal/økologisk areal.

Annet:

kr 795,-

ved utmelding av kontrollordningen etter inspeksjonsbesøket. Beløpet betales i tillegg til grunngebyr, men variable gebyr beregnes ikke.

- b) tilbereding (pakking, foredling m.m.) – import – lagring og markedsføring:
Grunngebyr:
- kr 6400,– for virksomheter som tilbereder (pakker, foredler m.m.) og/eller importerer økologiske landbruksprodukter eller næringsmidler. Pakking omfatter all endring av merking inkludert bryting av emballasje for omsetning i løs vekt
 - kr 1595,– for virksomheter som lagrer og/eller markedsfører økologiske landbruksprodukter eller næringsmidler, forutsatt at virksomheten ikke er unntatt fra kravet om deltakelse i registrerings – og kontrollordningen, jf. § 3 annet ledd.
 - kr 795,– for gårdsforedling på godkjent gårdsbruk.

Ved tilknytning etter 1. september betales halvt grunngebyr.

Virksomheter som ønsker inspeksjon på kort varsel med ferdigstilling av saksbehandlingen innen 12 uker kan få dette utført mot et tilleggsgebyr på kr 4805,–. Tilleggsgebyret kommer i tillegg til ordinært grunngebyr.

Ved avbestilling av avtalt inspeksjon mindre enn en uke før det aktuelle tidspunktet, eller dersom virksomhetsansvarlig eller dennes representant ikke møter opp til avtalt inspeksjon, påløper et tilleggsgebyr på kr 4005,– med mindre virksomhetsansvarlig overfor kontrollorganet kan dokumentere gyldige grunner for avbestillingen eller uteblivelsen.

For gebyr som ikke betales i rett tid betales rente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. Det kan også pålegges purregebyr.

Gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

IV

I forskrift 5. juli 2002 nr. 698 om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og tradisjonelt særpreg på næringsmidler gjøres følgende endring:

§ 27 annet ledd skal lyde:

Gebyret er beregnet pr. søknad og skal betales til den instans som er bemyndiget av Mattilsynet til å foreta saksbehandlingen. Gebyret skal betales ved innsendelse av søknad og størrelsen er:

For søknad etter første ledd nr. 1 og 2 skal det betales kr 32 465,–.

For søknad etter første ledd nr. 3 og 4 skal det betales kr 19 200,–.

V

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) gjøres følgende endring:

§ 23a første ledd skal lyde:

For tilsyn og kontroll av muslinger mv. skal produsenter som driver oppdrett av muslinger mv. eller høster ville muslinger mv., betale et årlig gebyr på kr 10 775,– per produksjonsområde. Dersom et produksjonsområde består av flere enn en tillatelse, jf. forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret, skal gebyret betales for hver tillatelse.

VI

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

§ 7. Gebyrets størrelse

For import av forsendelser av fôrvarer og næringsmidler omfattet av § 3, skal det betales

- a) kr 1470,– per forsendelse for dokumentkontroll,
- b) kr 735,– per time eller kr 365,– per påbegynt halvtime når det gjennomføres identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen, og
- c) kostnadene for analyseprøvene for forsendelsen.

VII

I forskrift 3. mars 2010 nr. 307 om betaling av gebyr for veterinær grensekontroll gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Gebyr for næringsmidler og produkter

For import av alle animalske næringsmidler, andre produkter av animalsk opprinnelse og høy og halm skal det betales

- a) kr 2200,– per vareparti eller forsendelse og

- b) kr 73,90 per tonn for fisk og fiskevarer, fullfôr til fisk, animalske produkter som ikke er næringsmidler, samt høy og halm, eller
- c) kr 0,74 per kg for andre næringsmidler enn fisk og fiskevarer eller
- d) kr 17,65 per tonn for fiskemel eller
- e) kr 14,68 per tonn for fiskeolje og olje for sjøpattedyr.

For import av svært små varepartier eller forsendelser betales i stedet kr 1470,- per vareparti eller forsendelse.

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Gebyr for levende dyr*

For import av levende dyr skal det betales

- a) kr 2200,- per forsendelse og
- b) kr 76,- per tonn for storfe, dyr av hestefamilien, svin, sauer, geiter, fjørfe, kaniner, smått fuglevilt, smått marklevende vilt, villsvin eller drøvtyggere.

For import av svært små forsendelser betales i stedet kr 1470,- per forsendelse.

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Gebyr for transitt, omlasting og gjeninnførsel*

Ved transitt av vareparti eller forsendelse skal det, i stedet for gebyr etter reglene i § 3 og § 4, betales

- a) kr 735,- per vareparti eller forsendelse og
- b) kr 245,- for hvert påbegynte kvarter for hver av Mattilsynets medarbeidere som deltar ved kontroll av varepartiet eller forsendelsen.

Ved omlasting av vareparti eller forsendelse skal det betales

- a) kr 190,- for hvert påbegynte kvarter, og
- b) dersom Mattilsynet må foreta dokumentkontroll, kr 735,- eller
- c) dersom Mattilsynet må underkaste varepartiet eller forsendelsen endelig veterinærkontroll, gebyr etter reglene i § 3 og § 4.

Ved gjeninnførsel av produkter og levende dyr som er avvist av tredjeland, skal importøren eller dennes representant betale gebyr etter reglene i § 3 og § 4.

§ 6 skal lyde:

§ 6. *Overtidsgebyr*

Må kontrollen gjennomføres utenfor tidsrommet kl. 08.00 og 15.30 og dette ikke skyldes forhold ved grensekontrollstasjonen, skal det i tillegg til gebyrene fastsatt i § 3 til og med § 5 betales

- a) kr 285,- for hver påbegynte time på hverdager mellom kl. 06.00 og 08.00 og mellom 15.30 og 21.00 eller
- b) kr 570,- for hver påbegynte time på hverdager mellom kl. 21.00 og 06.00 og på lørdager, søndager og offentlige helge- og høytidsdager.

§ 7 skal lyde:

§ 7. *Ventegebyr*

Kan kontrollen ikke gjennomføres på det tidspunktet som er forhåndsannmeldt og dette medfører ventetid for Mattilsynets personell, og dette verken skyldes omstendigheter ved grensekontrollstasjonen eller force majeure på importørens side, skal det betales

- a) kr 735,- for hver påbegynte time med forsinkelse på hverdager mellom kl. 08.00 og 15.30 eller
- b) kr 985,- for hver påbegynte time med forsinkelse på hverdager mellom kl. 06.00 og 08.00 og mellom kl. 15.30 og 21.00 eller
- c) kr 1265,- for hver påbegynte time med forsinkelse på hverdager mellom kl. 21.00 og 06.00, og på lørdager, søndager og offentlige helge- og høytidsdager.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Kopigebyr*

For hver attestert kopi av det originale CVED som blir utstedt av Mattilsynet, skal det betales kr 340,-. Med CVED menes felles veterinærdokument til bruk ved import, som fastsatt i forskrift 30. november 2005 nr. 1347 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 136/2004 om fastsettelse av fremgangsmåtene for veterinærkontroller ved EØS grensekontrollstasjoner ved import av produkter fra tredjestater eller forskrift 30. november 2005 nr. 1348 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 282/2004 om innføring av et dokument for deklarerer og veterinær grensekontroll av levende dyr som innføres til EØS-området fra tredjestater.

VIII

I forskrift 30. mars 2011 nr. 338 om særlige importbetingelser for fôrvarer og næringsmidler med opprinnelse i eller eksportert fra Japan gjøres følgende endring:

§ 6 skal lyde:

§ 6. Gebyrets størrelse

For import av forsendelser av fôrvarer og næringsmidler omfattet av § 2, skal det betales:

- a) kr 1470,- per forsendelse for dokumentkontroll,
- b) kr 735,- per time eller kr 365,- per påbegynt halvtime når det gjennomføres identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen, og
- c) kostnadene for analyseprøvene for forsendelsen.

IX

I forskrift 12. januar 2012 nr. 35 om særskilte beskyttelsestiltak ved import av ris og risprodukter fra Kina gjøres følgende endring:

§ 11 skal lyde:

§ 11. Gebyrets størrelse

For import av forsendelser av fôrvarer og næringsmidler omfattet av § 2, skal det betales:

- a) kr 1470,- per forsendelse for dokumentkontroll,
- b) kr 735,- per time eller kr 365,- per påbegynt halvtime når det gjennomføres identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen, og
- c) kostnadene for analyseprøvene for forsendelsen.

X

I forskrift 2. september 2014 nr. 1140 om særskilte beskyttelsestiltak ved import av visse fôrvarer og næringsmidler fra tredjestater på grunn av aflatoksinrisiko gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Gebyr

Driftsansvarlig for fôr- eller næringsmiddelforetaket eller dennes representant skal betale gebyr for den offentlige kontrollen ved import av forsendelser av fôrvarer og næringsmidler.

For import av forsendelser av fôrvarer og næringsmidler skal det betales:

- a) kr 1470,- per forsendelse for dokumentkontroll,
- b) kr 735,- per time eller kr 365,- per påbegynt halvtime når det gjennomføres identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen, og
- c) kostnadene for analyseprøvene for forsendelsen.

XI

I forskrift 2. september 2014 nr. 1141 om særskilte beskyttelsestiltak ved import av visse næringsmidler fra tredjestater på grunn av pesticidrisiko gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Gebyr

Driftsansvarlig for næringsmiddelforetaket eller dennes representant skal betale gebyr for den offentlige kontrollen ved import av forsendelser av næringsmidler.

For import av forsendelser av næringsmidler skal det betales:

- a) kr 1475,- per forsendelse for dokumentkontroll,
- b) kr 735,- per time eller kr 365,- per påbegynt halvtime når det gjennomføres identitetskontroll og fysisk kontroll av forsendelsen, og
- c) kostnadene for analyseprøvene for forsendelsen.

XII

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

29. des. Nr. 1846 2015

Forskrift om endring i forskrift om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 29. desember 2015 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 4, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 5. januar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 18. januar 1985 nr. 32 om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

A. Avgift for hvert rom, hver avdeling mv. med tilhørende utstyr:

1.	Operasjonsavdeling. Pr. operasjonsstue		
	– For større eller avanserte operasjoner (mye utstyr)	kr	6 154,–
	– For generell kirurgi o.l.	kr	3 697,–
	– For enkle inngrep, skiftestuer o.l.	kr	2 463,–
2.	Postoperativ avdeling. Opptil 4 senger	kr	4 925,–
	– Tillegg pr. seng utover 4	kr	927,–
3.	Medisinsk overvåkningsavdeling. Opptil 4 senger	kr	7 388,–
	– Tillegg pr. seng utover 4	kr	927,–
4.	Medisinsk/kirurgisk mottakelse. Pr. undersøkelses-/behandlingsrom	kr	2 463,–
5.	Poliklinikk (Medisinsk/kirurgisk/øre-nese-hals/øye mv.)		
	– Pr. undersøkelses-/behandlingsrom	kr	1 853,–
6.	Dialyseavdeling o.l. Opptil 4 behandlingsplasser	kr	3 697,–
	– Tillegg pr. behandlingsplass utover 4	kr	927,–
7.	EEG-, EKG, EMG-laboratorium o.l.	kr	2 463,–
8.	Røntgenlaboratorium o.l. Pr. røntgengenerator og lignende.		
	– Med avansert utstyr	kr	8 008,–
	– Med enkelt utstyr (bare stativ)	kr	5 540,–
	– Mobilt røntgenapparat (Enkelt)	kr	1 853,–
9.	Spesielt undersøkelses-/behandlingsrom		
	– Med avansert eller mye utstyr	kr	7 388,–
	– Med enklere utstyr (gastro, cystoskopi o.l.)	kr	3 697,–
10.	Fødeavdeling. Opptil 3 fødeplasser	kr	7 388,–
	– Tillegg pr. fødeplass utover 3	kr	742,–
11.	Barneavdeling. Opptil 3 kuvøser	kr	7 388,–
	– Tillegg pr. kuvøse utover 3	kr	742,–
12.	Hudbehandlingsavdeling o.l. Opptil 3 behandlingsplasser	kr	2 463,–
	– Tillegg pr. behandlingsplass utover 3	kr	492,–
13.	Tannbehandlingsavdeling o.l. Pr. behandlingsplass	kr	3 082,–
14.	Fysikalsk – medisinsk avdeling o.l.		
	– Ved region-, sentral- og fylkessykehus	kr	8 008,–
	– Ved mindre sykehus og utenfor sykehus	kr	5 540,–
	– Liten avdeling med lite utstyr	kr	3 082,–
15.	Legesenter. Opptil 3 undersøkelses-/behandlingsrom	kr	3 082,–
	Tillegg pr. undersøkelses-/behandlingsrom utover 3	kr	927,–
16.	Ambulanse og tilsvarende, inkl. fast utstyr	kr	927,–

B. Avgift for enkeltutstyr:

Utstysgruppe I. Pr. utstyr	kr	1 106,–
(Diatermi, defibrillator, kuvøse, dialyseapparat og annet utstyr som er tilsvarende arbeidskrevende ved besiktigelse og tilsyn).		
Utstysgruppe II. Pr. utstyr	kr	799,–
(Blodvarmer, infusjonspumpe, EKG-, EEG-, EMG-apparat, trykkmåleutstyr og annet utstyr som er tilsvarende arbeidskrevende ved besiktigelse og tilsyn).		

Avgiftssatsene reguleres årlig i samsvar med justeringene i de årlige statsbudsjetter for lønns- og prisvekst.

§ 3 skal lyde:

For besiktigelse mv. som foretas etter spesiell avtale med eier, utover de minstekrav til besiktigheshyppighet som er fastsatt av sentral tilsynsmyndighet, beregnes en avgift etter 0,4 ganger satsene i § 1 og § 2 med tillegg for utgifter til reise og opphold for tilsynsingeniøren(e).

For slike besiktigelse mv. av rom, avdelinger o.l. som ikke er angitt under punkt A i § 1, avtales avgiften mellom eieren og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

§ 4 skal lyde:

Dersom den avgift som blir beregnet etter § 1 og § 2 står i misforhold til de utgifter som er forbundet med tilsynet, eller etter begrunnet henvendelse fra eieren eller fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, kan sentral tilsynsmyndighet fastsette en avgift som avviker fra den beregnede, idet det tas hensyn til utstyrets art, mengde av utstyr, besiktigelsesstedets beliggenhet mv.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

15. des. Nr. 1847 2015

Forskrift om endring i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 15. desember 2015 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 14, § 15 og § 18, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1333 om planter og tiltak mot planteskadegjørere gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

§ 5. Særskilte krav for å hindre spredning av planteskadegjørere

Virksomheter som produserer planter og andre smittebærende emner nevnt i vedlegg 4B, kan bare omsette det som er produsert dersom virksomheten kan dokumentere at kravene i vedlegget er oppfylt. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst 3 år etter omsetning.

Det er forbudt å plante eller omsette planter nevnt i vedlegg 7.

Vedlegg 4B skal lyde:

Vedlegg 4B. Særskilte krav til innenlands produksjon og omsetning av visse planter og andre smittebærende emner

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
1	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av: – <i>Amelanchier</i> Medik. (søtmispel) – <i>Aronia</i> Medik. (surbær) – <i>Choenomeles</i> Lindl. (eldkvede) – <i>Cotoneaster</i> Medik. (mispel) – <i>Crataegus</i> L. (hagtorn) – <i>X Crataemespilus</i> E.G. Camus – <i>Cydonia</i> Mill. (kvede) – <i>Eriobotrya</i> Lindl. – <i>Malus</i> Mill. (eple) – <i>Mespilus</i> L. (ekte mispel) – <i>Photinia</i> Lindl. – <i>Pyracantha</i> Roem. (ildtorn) – <i>Pyrus</i> L. (pære) – <i>Sorbus</i> L. (rogn, asal) – <i>Stranvaesia</i> Lindl. (stranvaesia)	Uten at det strider mot forbud nevnt i vedlegg 7: a) Plantematerialet skal komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent som fritt for <i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow et al. (pærebrann), og b) plantematerialet på produksjonsstedet skal minst én gang årlig være kontrollert og funnet fri for <i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow et al. (pærebrann)
2	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Fragaria</i> L. (jordbær)	a i) Plantematerialet skal ha opprinnelse i norsk materiale, eller a ii) plantematerialet skal stamme fra materiale som i Norge har gjennomgått karanteneundersøkelser etter egnede metoder, og som ved disse undersøkelsene er funnet fri for planteskadegjørere nevnt i vedlegg 1 og 2, eller a iii) plantematerialet skal ha opprinnelse i importert materiale av minimum klasse elite, dyrket i insekttette veksthus, i samsvar med gjeldende retningslinjer for sertifisert produksjon av <i>Fragaria</i> L. (jordbær), «Certification Scheme for Strawberry PM 4/11», anbefalt av EPPO (Den europeiske plantevernorganisasjon),

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
		og
		b) <i>Phytophthora fragariae</i> C.J. Hickman (rød marg i jordbær) skal ikke være kjent å forekomme på produksjonsstedet,
		og
		c) planter på produksjonsstedet skal i løpet av de siste 18 månedene før omsetning, etter egnet metode, være testet og funnet fri for <i>Phytophthora fragariae</i> C.J. Hickman (rød marg i jordbær)
		og
		d) <i>Xanthomonas fragariae</i> Kennedy & King skal ikke være kjent å forekomme på produksjonsstedet,
		og
		e) symptomer på følgende planteskadegjørere skal ved kontroll ikke være observert på plantematerialet på produksjonsstedet i løpet de siste 18 månedene før omsetning: – <i>Arabis mosaic nepovirus</i> (arabismosaikkvirus), – <i>Raspberry ringspot nepovirus</i> (bringebærringfleckvirus), – <i>Strawberry crinkle cytorhabdovirus</i> , – <i>Strawberry latent ringspot nepovirus</i> (jordbærlatentringfleckvirus), – <i>Strawberry mild yellow edge disease</i> (gul bladrandssyke), – <i>Tomato black ring nepovirus</i> (tomatsvartringvirus), – <i>Strawberry mottle virus</i> , – <i>Strawberry vein banding virus</i> og – <i>Xanthomonas fragariae</i> Kennedy & King.
3.1	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Malus</i> Mill. (eple)	Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 1:
		a) Plantematerialet skal komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Candidatus phytoplasma mali</i> (heksekost),
		eller
		b i) plantematerialet (unntatt det som er dyrket fra frø) skal stamme i direkte linje fra morplanter som har blitt vedlikeholdt under forhold som er egnet til å hindre infeksjon, og som minst én gang i løpet av de siste seks avsluttede vekstperiodene før omsetning, etter egnet metode, som også avdekker latent infeksjon, har blitt testet og funnet fri for <i>Candidatus phytoplasma mali</i> (heksekost),
		og

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
3.2	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Pyrus</i> L. (pære)	<p>b ii) symptomer på <i>Candidatus phytoplasma mali</i> (heksekost) skal ved kontroll ikke være observert på planter på produksjonsstedet eller på mottakelige planter i dets umiddelbare nærhet i løpet av de tre siste avsluttede vekstperiodene før omsetning,</p> <p>og</p> <p>b iii) én promille av plantematerialet i partiet skal være testet etter egnet metode, som også avdekker latent infeksjon, og funnet fri for <i>Candidatus phytoplasma mali</i> (heksekost). Minst én prøve skal være testet, hvis partiet omfatter færre enn 1000 enheter.</p> <p>Uten at det strider mot krav i vedlegg 4B punkt 1:</p>
4	<p>Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av følgende arter av <i>Prunus</i> L. (prunus):</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Prunus armeniaca</i> L. (aprikos) – <i>Prunus avium</i> L. (søtkirsebær) – <i>Prunus blireiana</i> Andre – <i>Prunus brigantina</i> Vill. – <i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. (myrobalanplomme) – <i>Prunus cerasus</i> L. (surkirsebær) – <i>Prunus cistena</i> Hansen – <i>Prunus curdica</i> Fenzl et Fritsch. – <i>Prunus domestica</i> L. spp. <i>domestica</i> (Borkh) Schneid. (vanlig plomme) – <i>Prunus domestica</i> L. spp. <i>insititia</i> (L.) C.K. Schneid. (krekeplomme) – <i>Prunus domestica</i> L. spp. <i>italica</i> (Borkh.) Gams – <i>Prunus dulcis</i> (Mill.) D.A. Webb (ekte mandel) – <i>Prunus glandulosa</i> Thunb. ex Murr. – <i>Prunus holosericea</i> Batal. 	<p>a) Plantematerialet skal komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Candidatus phytoplasma pyri</i>,</p> <p>eller</p> <p>b i) planter på produksjonsstedet og i dets umiddelbare nærhet som ved kontroll har vist symptomer i løpet av de siste tre avsluttede vekstperiodene før omsetning som gir mistanke om smitte med <i>Candidatus phytoplasma pyri</i>, er blitt fjernet,</p> <p>og</p> <p>b ii) én promille av plantematerialet i partiet skal være testet etter egnet metode, som også avdekker latent infeksjon, og funnet fri for <i>Candidatus phytoplasma pyri</i>. Minst én prøve skal være testet, hvis partiet omfatter færre enn 1000 enheter.</p> <p>a) Plantematerialet skal komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Plum pox potyvirus</i> (sharkavirus),</p> <p>eller</p> <p>b i) plantematerialet (unntatt det som er dyrket fra frø) skal stamme i direkte linje fra morplanter som har blitt vedlikeholdt under forhold som er egnet til å hindre infeksjon, og som i løpet av de siste tre avsluttede vekstperiodene før omsetning har blitt testet ved egnet metode minst én gang, og funnet fri for <i>Plum pox potyvirus</i> (sharkavirus),</p> <p>og</p> <p>b ii) symptomer på <i>Plum pox potyvirus</i> (sharkavirus) skal ved kontroll ikke være observert på planter på</p>

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prunus hortulana</i> L.H. Bailey – <i>Prunus japonica</i> Thunb. ex Murr – <i>Prunus mandshurica</i> (Maxim.) Koehne – <i>Prunus maritima</i> Marsh. – <i>Prunus mume</i> Sieb. et Zucc. – <i>Prunus nigra</i> Ait. – <i>Prunus persica</i> (L.) Batsch (fersken) – <i>Prunus salicina</i> L. (salicinapomme) – <i>Prunus sibirica</i> L. – <i>Prunus simonii</i> Carr. – <i>Prunus spinosa</i> L. (slåpetorn) – <i>Prunus tomentosa</i> Thunb. ex Murr. – <i>Prunus triloba</i> Lindl. (rosemandel) – andre arter av <i>Prunus</i> L. (prunus) som er mottakelige for <i>Plum pox potyvirus</i> 	<p>produksjonsstedet eller på mottagelige planter i dets umiddelbare nærhet siden begynnelsen av de siste tre avsluttede vekstperiodene før omsetning,</p> <p>og</p> <p>b iii)</p> <p>planter påproduksjonsstedet som har vist symptomer på sykdom forårsaket av andre virus eller viruslignende patogener, er blitt fjernet.</p>
5	<p>Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Rubus</i> L. (rubus)</p>	<p>a)</p> <p><i>Phytophthora rubi</i> Man in 't Veld (rød rotråte) skal ikke være kjent å forekomme på produksjonsstedet,</p> <p>og</p> <p>b)</p> <p>planter på produksjonsstedet skal i løpet av de siste 18 månedene før omsetning, etter egnet metode, være testet og funnet fri for <i>Phytophthora rubi</i> Man in 't Veld (rød rotråte),</p> <p>og</p> <p>c)</p> <p>symptomer på følgende planteskadegjørere skal ved kontroll ikke være observert på plantematerialet på produksjonsstedet i løpet av de siste 18 månedene før omsetning:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Arabis mosaic nepo virus</i> (arabismosaikkvirus), – <i>Raspberry ringspot nepovirus</i> (bringebærringfleckvirus), – <i>Strawberry latent ringspot nepovirus</i> (jordbærlatentringfleckvirus) og – <i>Tomato black ring nepovirus</i> (tomatsvartringvirus).
6.1	<p>Knoller av <i>Solanum tuberosum</i> L. (potet), unntatt knoller til planting (settepoteter)</p>	<p>Partiene skal</p> <p>a i)</p> <p>komme fra et produksjonssted hvor følgende planteskadegjørere ikke er kjent å forekomme:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis et al. (lys ringråte), – <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens (hvit potetcystenematode) og – Resistensbrytende raser (patotyper) av <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens (gul potetcystenemtaode), <p>eller</p> <p>a ii)</p> <p>komme fra felt innen produksjonsstedet</p> <ul style="list-style-type: none"> – hvor det ikke er dyrket poteter de siste tre årene, dersom <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis et al. (lys ringråte) forekommer på produksjonsstedet

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
		<p>– som er testet etter egnet metode og funnet fritt for <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens (hvit potetcystenematode), dersom planteskadegjøreren forekommer påproduksjonsstedet</p> <p>– som er testet etter egnet metode og funnet fritt for resistensbrytende raser (patotyper) <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber), dersom resistensbrytende raser av planteskadegjøreren forekommer på produksjonsstedet,</p> <p>og</p> <p>b)</p> <p>komme fra et produksjonssted hvor <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (potetkreft) ikke er kjent å forekomme,</p> <p>og</p> <p>c)</p> <p>være merket på en slik måte at det er mulig å identifisere produsent og produksjonssted.</p>
6.2	Knoller av <i>Solanum tuberosum</i> L. (potet) til planting (settepoteter)	<p>Produksjonsstedet skal være kjent å være fritt for:</p> <p>– <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis et al. (lys ringråte),</p> <p>– <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens (hvit potetcystenematode)</p> <p>– <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens (gul potetcystenematode)</p> <p>– <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (potetkreft)</p>
6.3	Knoller av <i>Solanum tuberosum</i> L. (potet) til planting (settepoteter) og planter og formeringsmateriale av andre arter av <i>Solanum</i> L. (søtvier) som danner utløper eller knoller, eller hybrider av disse	<p>Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 6.2:</p> <p>Plantematerialet skal</p> <p>a)</p> <p>ha opprinnelse i norsk materiale</p> <p>eller</p> <p>b)</p> <p>stamme fra materiale som i Norge har gjennomgått karanteneundersøkelser etter egnede metoder, og som ved disse undersøkelsene er funnet fri for planteskadegjørere nevnt i vedlegg 1 og 2.</p>
7	<p>Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av:</p> <p>– <i>Dendranthema</i> (DC) Des. Moul. (krysantemum)</p> <p>– <i>Dianthus</i> L. (nellik)</p> <p>– <i>Pelargonium</i> L'Herit. ex Ait. (pelargonium)</p>	<p>a)</p> <p>Tegn på <i>Helicoverpa armigera</i> (Hübner) eller <i>Spodoptera littoralis</i> (Boisduval) (egyptisk bomullsfly) skal ved kontroll ikke være observert på produksjonsstedet i løpet av de siste tre månedene før omsetning,</p> <p>eller</p> <p>b)</p> <p>plantematerialet skal ha blitt behandlet etter egnet metode mot de ovennevnte planteskadegjørerne.</p>
8	Planter og formeringsmateriale av <i>Dendranthema</i> (DC.) Des. Moul (krysantemum), unntatt frø	<p>Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 7: Plantematerialet skal</p>

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
9	Planter og formeringsmateriale av <i>Dianthus</i> L. (nellik), unntatt frø	<p>a i) være av høyst tredje generasjon etter materiale som etter egnet metode er testet og funnet fri for <i>Chrysanthemum stunt viroid</i> (krysantemum dvergpsyke)</p> <p>eller</p> <p>a ii) stamme direkte fra materiale der en representativ prøve på minst 10 %, ved kontroll på blomstringstidspunktet, er funnet fri for <i>Chrysanthemum stunt viroid</i> (krysantemum dvergpsyke),</p> <p>og</p> <p>b i) komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Puccinia horiana</i> P. Hennings (hvit krysantemumrust),</p> <p>eller</p> <p>b ii) komme fra anlegg som har blitt kontrollert minst én gang i måneden i løpet av de siste tre månedene før omsetning, uten at symptomer på <i>Puccinia horiana</i> P. Hennings (hvit krysantemumrust) er observert i løpet av dette tidsrommet, og anlegget ikke ligger i umiddelbar nærhet av områder der det i løpet av de siste tre månedene før omsetning er kjent å ha forekommet symptomer på <i>Puccinia horiana</i> P. Hennings (hvit krysantemumrust),</p> <p>eller</p> <p>b iii) ha blitt behandlet etter egnet metode mot ovennevnte planteskadegjørere,</p> <p>og</p> <p>c) stamme direkte fra morplanter som etter egnet metode er testet minst én gang i løpet av de siste to årene, og funnet fri for <i>Erwinia chrysanthemi</i> Burkholder et al. pv. <i>chrysanthemi</i>.</p> <p>Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 7:</p> <p>a) Plantematerialet skal stamme direkte fra morplanter som etter egnet metode er testet minst én gang i løpet av de siste to årene, og funnet fri for – <i>Erwinia chrysanthemi</i> Burkholder et al. pv. <i>dianthicola</i>, – <i>Burkholderia caryophylli</i> (Burkholder) Yabuuchi et al. og – <i>Phialophora cinerescens</i> (Wollenweber) van Beyma (nellikkransskimmel),</p> <p>og</p> <p>b)</p>

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
10	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Pelargonium-zonale</i> (L.) L'Hérit.ex Ait. og hybrider av denne	<p>symptomer på de ovennevnte planteskadegjørerne skal ved kontroll ikke være observert på plantematerialet.</p> <p>Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 7:</p> <p>Plantematerialet skal:</p> <p>a)</p> <p>komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Puccinia pelargonii-zonalis</i> Doidge (pelargoniumrust),</p>
11	<p>Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Apium graveolens</i> L. (hageselleri) – <i>Argyranthemum</i> spp. (krage) – <i>Aster</i> spp. (asters) – <i>Brassica</i> spp. (kål) – <i>Capsicum annuum</i> L. (paprika) – <i>Cucumis</i> spp. – <i>Dendranthema</i> (DC.) Des Moul. (krysantemum) – <i>Dianthus</i> L. (nellik) m/hybrider – <i>Exacum</i> spp. (exacum) – <i>Gerbera</i> Cass. (gerbera) – <i>Gypsophila</i> L. (brudeslør) – <i>Lactuca</i> spp. (salat) – <i>Leucanthemum</i> L. (krage) – <i>Lupinus</i> L. (lupin) – <i>Solanum lycopersicum</i> L. (tomat) – <i>Solanum melongena</i> L. (eggfrukt) – <i>Spinacia</i> L. (spinat) – <i>Tanacetum</i> L. (krage, reinfann) – <i>Verbena</i> L. (verbena) 	<p>eller</p> <p>b)</p> <p>komme fra anlegg som har blitt kontrollert minst én gang i måneden i løpet av de siste tre månedene før omsetning, uten at symptomer på <i>Puccinia pelargonii-zonalis</i> Doidge (pelargoniumrust) er observert i løpet av dette tidsrommet, og anlegget ikke ligger i umiddelbar nærhet av områder der det i løpet av de siste tre månedene før omsetning er kjent å ha forekommet symptomer på <i>Puccinia pelargonii-zonale</i> Doidge (pelargoniumrust).</p> <p>Uten at det strider mot krav nevnt i vedlegg 4B punkt 7, 8, og 9:</p> <p>a)</p> <p>Plantematerialet skal komme fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for <i>Liriomyza huidobrensis</i> (Blanchard) og <i>Liriomyza trifolii</i> (Burgess),</p> <p>eller</p> <p>b)</p> <p>symptomer på <i>Liriomyza huidobrensis</i> (Blanchard) og <i>Liriomyza trifolii</i> (Burgess) skal ikke være observert på produksjonsstedet ved kontroll foretatt minst én gang i måneden i løpet av de siste tre månedene før omsetning.</p>
12	Planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av <i>Allium cepa</i> L. var. <i>cepa</i> (kepaløk)	<p>a) <i>Sclerotium cepivorum</i> Berk (løkhvitråde) skal ikke være kjent å forekomme på produksjonsstedet,</p> <p>og</p>
13	Planter og formeringsmateriale, med røtter, dyrket på friland	<p>b)</p> <p>plantematerialet skal være kontrollert på egnet tidspunkt i den siste vekstperioden før omsetning, og funnet fritt for symptomer på <i>Sclerotium cepivorum</i> Berk (løkhvitråde). Produksjonsstedet skal være kjent å være fritt for</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis et al. (lys ringråde), – <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens (hvit potetecystenematode), – <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens (gul potetecystenematode) og

Nr.	Planter og andre smittebærende emner	Særskilte krav
14	Jord og andre organiske dyrkingsmedier	<p>– <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (potetkreft)</p> <p>Produksjonsstedet skal være kjent å være fritt for</p> <p>– <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis et al. (lys ringrâte),</p> <p>– <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens (hvit potetcystenematode),</p> <p>– <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens (gul potetcystenematode) og</p> <p>– <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival (potetkreft).</p>

II

Denne forskriften trer i kraft 1. mars 2016.

15. des. Nr. 1848 2015

Forskrift om endring i forskrift om forsterkning av gaver til forskning (gaveforsterkningsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 15. desember 2015 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

I

I forskrift 20. desember 2013 nr. 1662 om forsterkning av gaver til forskning (gaveforsterkningsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Vilkår for gaveforsterkning

Gaver som skal brukes til langsiktig, grunnleggende forskning utløser en offentlig gaveforsterkning til mottakeren på 25 prosent av gavebeløpet når

- a) gavens verdi er minst tre millioner norske kroner
- b) giveren er en enkeltperson eller et annet privat rettssubjekt
- c) mottakeren er et norsk universitet, en norsk høyskole, Norges forskningsråd, Det Norske Videnskaps-Akademi eller Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab
- d) det er avtalt at gaven skal utbetales etter 1. januar 2014.

Gaver til høyskoler skal enten være gitt til en høyskole med rett til å tildele doktorgrad og skal da være gitt til et fagområde høyskolen har rett til å tildele doktorgrad i, eller gitt i form av et gaveprofessorat.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

18. des. Nr. 1849 2015

Forskrift om endring i forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Petroleumstilsynet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3, § 2–2, § 3–2, § 3–3, § 3–5, § 4–2, § 4–3, § 4–5 og § 4–6 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd bokstav c. Fastsatt av Miljødirektoratet 18. desember 2015 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 40 og § 42, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd bokstav c. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

I

I forskrift 29. april 2010 nr. 613 om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 23 Trening og øvelser

Nytt andre ledd skal lyde:

Operatøren skal, gjennom øvelser, verifisere at alle ytelseskravene for beredskap mot akutt forurensning er oppfylt, og at beredskapsressursene som er forutsatt brukt er operative og tilgjengelige. Verifikasjonen skal være gjennomført før den planlagte aktiviteten starter. Dokumentasjonen skal kunne legges fram på forespørsel fra myndighetene.

§ 51 skal lyde:

Utblåsingssikringer med styringsfunksjoner og annet trykkkontrollutstyr på innretningen skal trykk- og funksjonsprøves, jf. § 45 og § 47.

Utblåsingssikringer med styringsfunksjoner og annet trykkkontrollutstyr på innretningen skal heloverhales og resertifiseres hvert femte år.

§ 52 Generelle krav til miljøovervåking

Første ledd skal lyde:

Operatøren skal overvåke det ytre miljøet, jf. rammeforskriften § 48.

Tredje ledd skal lyde:

Miljøovervåkingen av forurensning fra regulære utslipp skal omfatte både bunnhabitater (sedimentene, bløt- og hardbunnsfauna) og vannsøylen, og skal gjennomføres og rapporteres som beskrevet i Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300).

Fjerde ledd skal lyde:

Operatørene skal samarbeide om overvåking.

§ 53 Grunnlagsundersøkelser

Andre ledd skal lyde:

Grunnlagsundersøkelser av sedimentene og aktuelle faunaelementer på havbunnen skal utføres og rapporteres i henhold til Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300). En grunnlagsundersøkelse gjelder i seks år, med mindre Miljødirektoratet fastsetter en annen varighet.

§ 54 Miljøovervåking av bunnhabitater

Første ledd skal lyde:

Planer for miljøovervåking av bunnhabitater (sedimenter, bløt- og hardbunnsfauna) skal utarbeides i henhold til Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300).

Femte ledd skal lyde:

Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller gi pålegg om andre typer miljøundersøkelser, og undersøkelser i andre deler av influensområdet, enn de som er beskrevet i Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300).

§ 55 Miljøovervåking av vannsøylen

Første ledd skal lyde:

Planer for miljøovervåking av vannsøylen skal utarbeides i henhold til Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300).

Fjerde ledd skal lyde:

Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller gi pålegg om andre typer miljøundersøkelser, og undersøkelser i andre deler av influensområdet, enn de som er beskrevet i Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten til havs (M-300).

§ 56 Oppfølging av overvåkingsresultater

Siste setning oppheves.

§ 57 skal lyde:

§ 57. Deteksjon og kartlegging av akutt forurensning (fjernmålingssystem)

Operatøren skal etablere et fjernmålingssystem for å oppdage og kartlegge posisjon, areal, mengde og egenskaper til akutt forurensning.

Fjernmålingssystemet skal, mest mulig uavhengig av sikt, lys og værforhold, gi tilstrekkelig informasjon til å sikre at akutt forurensning fra aktiviteten raskest mulig blir oppdaget og kartlagt. Lekkasje-deteksjon basert blant annet på prosessovervåking, overvåking av vannsøylen og bunnhabitater skal vurderes som en del av fjernmålingssystemet. Det skal foreligge en plan for deteksjon og kartlegging basert på miljørisiko. Fjernmålingssystemet skal gi tilstrekkelig informasjon om utslippsmengde og spredning til at det kan tas beslutning om nødvendige risikoreducerende tiltak, jf. rammeforskriften § 48.

Området rundt innretningen skal overvåkes regelmessig med sikte på deteksjon av akutt forurensning. Behov for kontinuerlig overvåking skal vurderes.

Operatørene skal samarbeide ved å etablere systemer som sikrer at akutt forurensning som har drevet bort fra innretningen blir oppdaget og kartlagt, jf. rammeforskriften § 21 og denne forskriften § 78.

Akutt forurensning som er oppdaget skal kartlegges blant annet med hensyn til utbredelse, drivretning, utslippsmengde. Tykkelsesfordeling på oljeflak på havoverflaten skal kartlegges. Kartleggingen skal i settes i gang snarest mulig etter at den akutte forurensningen er oppdaget. Visuell observasjon på havoverflaten skal gjøres i henhold til Bonn agreement oil appearance code (BAOAC).

Operatøren skal bidra til videreutvikling av fjernmålingsverktøy.

Miljødirektoratet kan stille nærmere krav til deteksjon og kartlegging av akutt forurensning.

§ 58 skal lyde:

Ved akutt forurensning skal miljøundersøkelser iverksettes for å identifisere og beskrive skade på sårbare miljøverdier på åpent hav, ved kysten og i strandsonen. Undersøkelsene skal iverksettes snarest mulig og senest innen 48 timer etter at forurensningen ble oppdaget. De skal bygge på resultater fra kartleggingen av sårbare miljøverdier som er gjennomført i henhold til § 53 og datagrunnlag fra miljørisikoanalysene, jf. styringsforskriften § 17. Virkningen av mekanisk bekjempelse og/eller bruk av dispergerings- og strandrensemidler skal undersøkes både med hensyn til bekjempingsmetodens effektivitet og påvirkningen på miljøverdier.

§ 59 skal lyde:

Dersom det påvises olje eller kondensat i tilknytning til leteaktivitet, skal det snarest mulig foretas en karakterisering av oljen eller kondensatet. Resultatene fra karakteriseringen skal inngå i grunnlaget for vurdering av miljørisiko knyttet til akutt forurensning ved eventuell framtidig aktivitet og i beslutningsgrunnlaget for å redusere risikoen, inkludert dimensjonering og utvikling av beredskap.

Karakteriseringen skal omfatte fysiske og kjemiske egenskaper, inkludert forvitring og skjebne i marint miljø under relevante ytre betingelser.

Olje og kondensat som kan forekomme som akutt forurensning, skal måles regelmessig med hensyn til fysiske og kjemiske parametere. Dersom slike målinger viser endringer av betydning, skal ny karakterisering gjennomføres.

§ 60 skal lyde:

§ 60. Utslipp av produsert vann

Produsert vann skal renses før utslipp til sjø.

Oljeinnholdet i produsert vann som slippes til sjø, skal være så lavt som mulig, jf. rammeforskriften kapittel II og styringsforskriften § 7 og § 8. Oljeinnholdet skal uansett ikke overstige 30 mg olje per liter vann som veid gjennomsnitt for en kalendermåned.

For innretninger som har utslipp av produsert vann, skal operatøren gjennomføre miljørettede risikovurderinger av utslippene. Disse skal gjennomføres så snart som mulig etter at produsert vann er tilgjengelig. Nye risikovurderinger skal gjennomføres ved vesentlige endringer i utslippet eller uansett minimum hvert femte år. Miljødirektoratet kan stille nærmere krav til gjennomføring av og frekvens for miljørettede risikovurderinger av utslipp av produsert vann. Dokumentasjon knyttet til gjennomførte risikovurderinger skal kunne fremlegges på forespørsel fra Miljødirektoratet.

Renseanlegg skal utformes og opereres slik at den miljømessige belastningen ved utslipp til sjø blir minst mulig selv om utslippsbegrensningene, jf. annet ledd, vil kunne overholdes også med redusert renseeffekt. Operatøren skal etablere og opprettholde en beste praksis for drift og vedlikehold av prosessanlegget, inkludert renseenheter som inngår i anlegget på den enkelte innretningen.

Operatøren skal jevnlig vurdere mulige tekniske løsninger som kan redusere den miljømessige belastningen ved utslipp av oljeholdig vann. Dokumentasjon knyttet til slike vurderinger skal kunne fremlegges på forespørsel fra Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan stille ytterligere krav til utslipp av produsert vann.

Operatøren må ha tillatelse etter forurensningsloven kapittel 3 til injeksjon av produsert vann.

Ny § 60a skal lyde:

§ 60a. Utslipp av oljeholdig drenasjevann

Oljeholdig drenasjevann kan slippes til sjø etter rensing. Oljeinnholdet i drenasjevann som slippes til sjø, skal være så lavt som mulig, jf. rammeforskriften kapittel II og styringsforskriften § 7 og § 8. Oljeinnholdet skal uansett ikke overstige 30 mg olje per liter vann som veid gjennomsnitt for en kalendermåned. Renseanlegg for drenasjevann skal opereres slik at den miljømessige belastningen ved utslipp til sjø blir minst mulig.

Kjemikalier som følger oljeholdig drenasjevann til sjø etter rensing må være omfattet av tillatelse til utslipp, jf. § 66 første ledd. Det er ikke tillatt å tilsette kjemikalierester eller annet avfall til drenasjevann som slippes til sjø i medhold av denne paragrafen.

Miljødirektoratet kan stille ytterligere krav til utslipp av drenasjevann.

Operatøren må ha tillatelse etter forurensningsloven kapittel 3 til injeksjon av drenasjevann.

Ny § 60b skal lyde:

§ 60b. *Utslipp av oljeholdig fortrenningsvann*

Oljeholdig fortrenningsvann kan slippes til sjø dersom oljeinnholdet ikke overstiger 30 mg olje per liter vann.

§ 62 skal lyde:

Operatøren skal sørge for at kjemikalier som skal brukes eller slippes ut fra petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen, er testet med hensyn til iboende økotoksikologiske egenskaper. Økotoksikologisk testing av kjemikalier skal utføres ved laboratorier som er godkjent i henhold til OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis.

Kjemikalier skal testes for de enkelte organiske stoffenes bionedbrytbarhet i henhold til OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier, test nummer 306. Dersom denne testen ikke kan benyttes fordi stoffet er uløselig i vann, skal marine BODIS test gjennomføres i henhold til ISO 10708:1997 med modifikasjoner beskrevet i «Biodegradability of chemical substances in seawater – Results of the four OSPARCOM ring tests». Miljødirektoratet kan etter søknad godkjenne bruk av alternative testmetoder for stoff som er kjent giftige for mikroorganismer, dersom metodene er standardiserte.

Kjemikalier skal testes for de enkelte organiske stoffenes potensial for bioakkumulering, i henhold til OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier, test nummer 117 eller test nummer 107. Dette gjelder kun for stoff med molekylvekt lavere enn 700 g/mol. For stoff som ikke lar seg teste etter standardiserte metoder, skal bioakkumuleringspotensialet beregnes basert på modelleringer eller faglige vurderinger, som skal dokumenteres og beskrives i HOCNF, jf. femte ledd.

Kjemikalier skal testes for de enkelte organiske og uorganiske stoffenes akutte giftighet med følgende tester:

- a) Veksthemming på *Skeletonema costatum* eller *Phaeodactylum tricornutum* i henhold til ISO 10253:2006,
- b) akutt dødelighet på *Acartia tonsa* eller *Tisbe battagliai* i henhold til ISO 14669:1999,
- c) akutt giftighet på yngel av *Scopthalmus maximus* eller yngel av *Cyprinodon variegatus* i henhold til Part B i OSPARs protokoller for testing av kjemikalier brukt av petroleumindustrien til havs. Dette gjelder ikke dersom stoffet er uorganisk og har en giftighet på de øvrige testorganismene på EC50 eller LC50 mindre enn eller lik 1 mg/l, eller er organisk og har en giftighet på de øvrige testorganismene på EC50 eller LC50 mindre enn eller lik 10 mg/l,
- d) giftighetstest på *Corophium* sp. i henhold til OSPARs protokoller for testing av kjemikalier brukt av petroleumindustrien til havs, dersom stoffet synker, har $K_{oc} > 1000$, har $\log(Pow) > 4$, på noen annen måte er kjent å adsorberes til partikler eller ende opp i sedimentene, eller inneholder surfaktanter.

Miljødirektoratet kan etter søknad godkjenne andre relevante giftighetstester dersom de er utført etter standardiserte metoder.

OSPAR Harmonised Offshore Chemical Notification Format (HOCNF) skal foreligge for alle kjemikalier som brukes eller slippes ut. Resultatene fra den økotoksikologiske testingen skal inngå i HOCNF del 2. Kravene om økotoksikologisk testing og dokumentasjon gjelder ikke:

- a) smøremidler som ikke går til utslipp til sjø, inkludert slike som leveres i spraybokser,
- b) kjemikalier i lukkede systemer som ikke går til utslipp til sjø, og med forbruk under 3000 kg per innretning per år,
- c) laboratoriekjemikalier,
- d) dispergeringsmidler og strandrensemidler til bekjempelse av akutt forurensning,
- e) nye kjemikalier som skal felttestes, jf. § 66,
- f) drivstoff,
- g) maling og andre overflatebehandlingsmidler, inkludert slike som leveres i spraybokser,
- h) gassporstoff,
- i) kaliumhydroksid, natriumhydroksid, saltsyre, svovelsyre, salpetersyre og fosforsyre.

Kravene om testing og økotoksikologisk dokumentasjon i form av HOCNF del 2, gjelder ikke kjemikalier i grønn kategori, jf. § 63, additivpakkene i kjemikalier i lukkede system som ikke går til utslipp til sjø med forbruk over 3000 kg, urenheter og polymerer. For polymerer kan Miljødirektoratet allikevel kreve data, dersom de anser dette som nødvendig for å vurdere stoffets egenskaper.

§ 63 skal lyde:

§ 63. *Kategorisering av stoff og kjemikalier*

Operatøren skal kategorisere stoff og kjemikalier som er omfattet av krav til dokumentasjon i henhold til § 62 sjette ledd. Kravet gjelder ikke urenheter i kjemikalier. Kravet gjelder alle kjemikalier med krav til økotoksikologisk dokumentasjon i form av HOCNF.

Svart kategori omfatter følgende:

- a) stoff på Prioritetslisten,
- b) stoff på OSPARs prioritetsliste,
- c) stoff på REACH kandidatliste,
- d) stoff som har både BOD₂₈ mindre enn 20 prosent og bioakkumuleringspotensial $\log Pow$ større enn eller lik 5, jf. § 62,

- e) stoff som har både BOD28 mindre enn 20 prosent og giftighet LC50 eller EC50 mindre enn eller lik 10 mg/l, jf. § 62,
- f) stoff som er arvestoffskadelige, Muta 1A og 1B, eller reproduksjonsskadelige, Rep kat 1A og 1B,
- g) additivpakker som er unntatt krav om testing i henhold til § 62 sjuende ledd, og ikke er testet.

Rød kategori omfatter stoff som ikke omfattes av svart kategori, men møter ett eller flere av følgende kriterier:

- a) uorganiske stoff med akutt giftighet, EC50 eller LC50, mindre enn eller lik 1 mg/l, jf. § 62,
- b) organiske stoff med BOD28 mindre enn 20 prosent, jf. § 62,
- c) organiske stoff eller stoffblandinger som møter to av tre av de følgende kriterier, jf. § 62:
 - BOD28 mindre enn 60 prosent
 - Log Pow, større enn eller lik 3 og molekylvekt mindre enn 700
 - Akutt giftighet, LC50 eller EC50, mindre enn eller lik 10 mg/l,
- d) polymerer som ikke har gjennomgått økotoksikologiske tester, jf. § 62.

Gul kategori omfatter stoffer som ikke omfattes av svart, rød eller grønn kategori. Stoff i gul kategori med BOD28 større enn 20 prosent og mindre enn 60 prosent, jf. § 62, skal vurderes og kategoriseres i følgende underkategorier:

- a) underkategori 1 dersom nedbrytningsproduktene forventes å bionedbrytes fullstendig,
- b) underkategori 2 dersom nedbrytningsproduktene forventes å bionedbrytes til stoff som ikke er miljøfarlig(e),
- c) underkategori 3 dersom nedbrytningsproduktene forventes å bionedbrytes til stoff som kan være miljøfarlig(e).

Vurderingene skal dokumenteres.

Grønn kategori omfatter

- a) stoff på OSPARs PLONOR-liste,
- b) stoff på listen i REACH vedlegg IV,
- c) enkelte stoff som faller inn under REACH vedlegg V, etter godkjenning fra Miljødirektoratet.

Kjemikalier skal kategoriseres ut i fra innholdsstoffene på følgende måte:

- a) Svart kategori dersom kjemikalien inneholder stoff i svart kategori, jf. andre ledd,
- b) Rød kategori dersom kjemikalien inneholder stoff i rød kategori, jf. tredje ledd, men ikke svart kategori,
- c) Gul kategori dersom kjemikalien inneholder stoff i gul kategori, jf. fjerde ledd, men ikke svart eller rød kategori.

De skal videre kategoriseres i underkategorier, jf. fjerde ledd bokstavene a til c:

- i. Underkategori 1 dersom kjemikalien kun inneholder stoff i underkategori 1,
- ii. Underkategori 2 dersom kjemikalien inneholder stoff i underkategori 2, men ikke underkategori 3,
- iii. Underkategori 3 dersom kjemikalien inneholder stoff i underkategori 3,
- d) Grønn kategori dersom kjemikalien kun inneholder stoff i grønn kategori, jf. femte ledd.

§ 64 skal lyde:

§ 64. Miljøvurderinger av kjemikalier

Operatøren skal gjennomføre helhetlige vurderinger av kjemikalienes potensial for miljøskade, basert på kjemikalienes iboende egenskaper, mengder, tid og sted for utslipp, samt andre forhold av betydning. Vurderingene skal gjennomføres:

- a) før nye kjemikalier tas i bruk
- b) ved inngåelse av kjemikaliekontrakter
- c) minimum hvert tredje år for kjemikalier i grønn og gul kategori
- d) minimum årlig for kjemikalier i rød og svart kategori.

Miljøvurderingene skal dokumenteres.

§ 65 skal lyde:

Med utgangspunkt i miljøvurderingene gjennomført etter § 64, skal operatøren velge de kjemikaliene som gir lavest risiko for miljøskade. Kjemikalier i svart og rød kategori og gul underkategori 3, jf. § 63, skal kun velges dersom de er nødvendige av tekniske eller sikkerhetsmessige grunner, eller det i spesielle tilfeller er dokumentert at bruk av disse gir lavest risiko for miljøskade.

Operatøren skal bruke kjemikalier med lavest mulig innhold av urenheter.

Operatøren skal ha særskilte planer for substitusjon av kjemikalier i svart og rød kategori, og i gul underkategori 3, jf. § 63. Planene skal gi en oversikt over hvilke kjemikalier som prioriteres skiftet ut og når dette kan skje.

§ 66 Bruk og utslipp av kjemikalier

Femte ledd og nytt sjette ledd skal lyde:

Følgende er tillatt dersom det er i tråd med krav gitt i medhold av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester:

- a) nødvendig bruk og utslipp av kjemikalier i brannvannsystemer,
- b) bruk av smøremidler som ikke går til utslipp til sjø, inkludert slike som leveres i spraybokser,
- c) bruk av kjemikalier i lukkede systemer, som ikke går til utslipp til sjø, og med forbruk under 3000 kg per innretning per år,
- d) bruk av laboratoriekjemikalier,
- e) dispergeringsmidler og strandrensemidler til bekjempelse av akutt forurensning,

- f) bruk av drivstoff,
- g) bruk av maling og andre overflatebehandlingsmidler, inkludert slike som leveres i spraybokser,
- h) bruk av gassporstoff,
- i) bruk og utslipp av beredskapskjemikalier.

Det er ikke tillatt med utslipp av kjemikalier som brukes for å hindre tapt sirkulasjon og som består av eller inneholder plast.

Nåværende sjette og syvende ledd blir syvende og åttende ledd.

Syvende ledd skal lyde:

Felttesting av kjemikalier i antatt rød, gul eller grønn kategori, som er alternativer til kjemikalier som er inkludert i tillatelsen etter forurensningsloven eller uttesting av kjemikalier innenfor nye bruksområder som ikke er omfattet av tillatelsen, er tillatt. Slik felttesting skal ikke vare lenger enn 14 dager. Totalt forbruk av stoff i antatt rød kategori skal ikke overstige 50 kg. Felttesting av kjemikalier i antatt svart kategori og sporstoff er ikke tillatt.

§ 67 skal lyde:

Dersom operatøren planlegger å ha kjemikalier i beredskap av sikkerhetsmessige grunner, skal det utarbeides en oversikt over disse. Operatøren skal ha retningslinjer for når og i hvilke mengder og konsentrasjoner beredskapskjemikaliene skal brukes. Retningslinjene skal være basert på risikoanalyser, jf. styringsforskriften kapittel V.

§ 70 Måling av mengde olje, andre stoff og vann som slippes ut

Fjerde ledd skal lyde:

Analysen skal utføres på en systematisk og standardisert måte. Oljeinnhold i vann skal analyseres etter OSPAR referansemetode for bestemmelse av dispergert olje i vann (OSPAR Agreement 2005–15) eller analysemetoder som er kalibrert mot denne.

§ 72 skal lyde:

Operatøren skal så langt som mulig unngå at avfall genereres.

Avfall fra virksomheten, skal håndteres på miljømessig og hygienisk forsvarlig måte og i henhold til forurensningsloven og vedtak gitt i medhold av forurensningsloven.

Etterlatelse i marint miljø av avfall, utstyr og annet materiale, som kan medføre skader og ulemper for miljøet og som ikke er omfattet av disponeringsplan vedtatt i medhold av petroleumsloven kapittel 5, er ikke tillatt uten tillatelse fra Miljødirektoratet.

Operatøren skal utarbeide en plan for avfallsbehandling.

Spillolje kan tilsettes produksjonsstrømmen. Operatøren må ha tillatelse etter forurensningsloven kapittel 3 til injeksjon av spillolje.

§ 73 skal lyde:

Operatøren eller den som står for driften av en innretning, skal utarbeide en strategi for beredskap mot fare- og ulykkessituasjoner, jf. også § 9 bokstav c. Beredskapen skal etableres på grunnlag av blant annet resultater fra risiko- og beredskapsanalyser som nevnt i styringsforskriften § 17 og de definerte fare- og ulykkessituasjonene og ytelseskravene til barrierene, jf. styringsforskriften § 5.

Beredskapen mot akutt forurensning skal ivareta hav, kyst- og strandsone. Operatøren skal ha tre teknisk uavhengige barrierer, jf. styringsforskriften § 5; én nær kilden og i åpent hav, én i fjord- og kystfarvann og én i strandsonen. Barrieren nær kilden og i åpent hav skal kunne håndtere den mengden forurensning som kan tilflyte barrieren. Barrierene i fjord- og kystfarvann og i strandsonen skal kunne håndtere den mengden forurensning som kan tilflyte barrieren etter at effekten av forutgående barriere er lagt til grunn.

Der beredskapen er knyttet til aktiviteter som nevnt i styringsforskriften § 25, gjelder styringsforskriften § 26.

Miljødirektoratet kan sette nærmere krav til omfanget av denne beredskapen.

§ 74 Felles bruk av beredskapsressurser

Første ledd skal lyde:

Ved samarbeid om felles bruk av ulike operatørers beredskapsressurser skal samarbeidet avtales.

§ 76 Beredskapsplaner

Nytt andre ledd skal lyde:

Planer for beredskap mot akutt forurensning skal dokumentere hvilke beredskapsressurser som inngår, responstider og ytelse og kapasitet i forhold til miljørisiko- og beredskapsanalysenes forutsetninger. Aktuelle bekjempelsesmetoder skal være beskrevet i beredskapsplanen.

§ 77 Håndtering av fare- og ulykkessituasjoner

Første ledd bokstav a skal lyde:

rett varsel blir gitt umiddelbart, jf. også innretningsforskriften § 18,

§ 78 skal lyde:

§ 78. Samarbeid om beredskap mot akutt forurensning

Samarbeidet om den etablerte beredskapen mot akutt forurensning som nevnt i § 73 og rammeforskriften § 21, skal være avtalefestet og til enhver tid ivareta og være oppdatert i forhold til det samlede beredskapsbehovet som følger av miljørisikoen fra petroleumsvirksomheten til havs.

Ved nye aktiviteter skal operatøren om nødvendig iverksette tiltak for å sikre at den samlede aktiviteten ikke medfører uakseptabel risiko.

§ 79 skal lyde:

Ved aksjon mot akutt forurensning skal det så snart som mulig utarbeides en plan for utføring av aksjonen. Den første versjonen av planen skal foreligge senest 2 timer etter at aksjonsledelsen er etablert. Planen skal oppdateres regelmessig gjennom alle aksjonens faser.

Ved aksjon mot akutt forurensning skal ulike tiltaksalternativer vurderes, og den kombinasjonen av tiltak som totalt sett fører til lavest belastning på miljøet velges.

Ved mekanisk bekjempelse skal lagringskapasitet for oppsamlet olje være tilstrekkelig slik at en optimal drift av aksjonen, kan gjennomføres.

Aksjonen skal ikke avsluttes før situasjonen er normalisert som nevnt i § 77 bokstav e, og dette er dokumentert.

§ 86 skal lyde:

Ved en brønnkontrollhendelse skal brønnkontrollen kunne gjenvinnes ved å intervensere direkte i eller på brønnen eller ved boring av én (1) avlastningsbrønn. Dette gjelder for brønner der det er tatt beslutning om planlegging av boreaktivitet etter 1. januar 2016.

I særlige tilfeller kan det planlegges for boreaktiviteter som krever mer enn én (1) avlastningsbrønn for å kunne gjenvinne brønnkontroll ved en brønnkontrollhendelse. Ved planlegging av slike aktiviteter, skal løsningene for å gjenvinne brønnkontroll verifiseres av en organisatorisk uavhengig part senest tre måneder før planlagt oppstart.

Operatøren skal ha tilgang til kapslingsutstyr for havbunnsbrønner der kapsling kan være et tiltak ved en brønnkontrollhendelse.

Det skal utarbeides planer som beskriver hvordan brønnkontrollen kan gjenvinnes.

§ 92 Løfteoperasjoner

Første ledd skal lyde:

Løfteoperasjoner skal klareres, ledes og utføres på en forsvarlig måte, blant annet skal det sikres at personell ikke kommer under hengende last, jf. § 30. Jf. også kapittel VII.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2016.

21. des. Nr. 1850 2015

Forskrift om endring i forskrift om restriktive tiltak mot Republikken Guinea

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i forskrift 9. mai 2014 nr. 626 om restriktive tiltak mot Republikken Guinea § 5. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

I

I forskrift 9. mai 2014 nr. 626 om restriktive tiltak mot Republikken Guinea gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Innarbeiding av forordning (EU) nr. 1284/2009

- (1) EUs vedlagte forordning (EU) nr. 1284/2009 om visse spesifikke restriktive tiltak mot visse personer og enheter i lys av situasjonen i Republikken Guinea (som endret av forordning (EU) nr. 269/2011, forordning (EU) nr. 1295/2011, forordning (EU) nr. 49/2013, forordning (EU) nr. 517/2013, forordning (EU) nr. 380/2014) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av denne bestemmelsen.
- (2) Henvisningene til medlemsstater, EU og Den europeiske union skal forstås som «Norge».
- (3) Henvisningene til medlemsstatenes kompetente myndigheter, i enkelte tilfelle med referanser til vedlegg III, skal forstås som «Utenriksdepartementet».
- (4) Henvisningene til virkeområdet i artikkel 18 skal forstås som «forskriftens virkeområde slik dette er fastlagt i § 1».
- (5) Det er forbudt å kjøpe varer og teknologi oppført i vedlegg I til forskrift om eksport av forsvarsmateriell mv.
- (6) Ingen av forordningens bestemmelser om informasjonsutveksling mellom medlemsstater og Kommisjonen kommer til anvendelse. Det gjør heller ikke bestemmelser om at fysiske og juridiske personer, enheter og organer

skal gi opplysninger til Kommisjonen. Videre er også følgende artikler EU-interne og kommer ikke til anvendelse: 12, 13, 15–19. Tilsvarende gjelder forordningens vedlegg III.

Vedlegg A art. 1 skal lyde:

Artikkel 1

I denne forordning menes med

- d) «penger»: finansielle aktiva og fordeler av enhver art, herunder, men ikke begrenset til
 - i) kontante pengebeløp, sjekker, fordringer, vekslere, anvisninger og andre betalingsinstrumenter,
 - ii) innestående hos finansinstitusjoner eller hos andre virksomheter, saldoer på konti, tilgodehavender og tilgodehavendebevis,
 - iii) børsnoteerte og unoteerte finansielle instrumenter og gjeldsinstrumenter, herunder aksjer og andre eierandeler, verdipapirsertifikater, obligasjoner, gjeldsbrev, kjøps- eller tegningsretter, usikrede verdipapirer og derivatkontrakter,
 - iv) renter, utbytte og andre inntekter eller verdier påløpt eller generert av aktiva,
 - v) kreditter, motregningsretter, garantier, oppfyllelsesgarantier eller andre finansielle forpliktelser,
 - vi) rembursere, konnossementer og pantebrev,
 - vii) dokumenter som viser eierandeler i penger eller formuesgoder,
- e) «frysing av penger»: å forhindre flytting, overføring, endring eller bruk av, tilgang til eller håndtering av penger på noen måte kan medføre endringer i volum, mengde, plassering, eierskap, besittelse, art eller formål eller andre endringer som kan gjøre det mulig å bruke pengene, herunder porteføljevaltning,
- f) «formuesgoder»: alle typer aktiva, materielle eller immaterielle, fast eiendom eller løsøre, som ikke er penger, men som kan benyttes til å skaffe penger, varer eller tjenester,
- g) «frysing av formuesgoder»: å forhindre at formuesgoder på noen måte benyttes til å skaffe penger, varer eller tjenester, herunder, men ikke begrenset til å selge, leie ut eller pantsette dem,
- h) «EUs territorium»: de av medlemsstatenes territorier der traktaten om Den europeiske unions virkemåte kommer til anvendelse, på de vilkår som er fastsatt i traktaten.

Gjeldende vedlegg A art. 2, 3, 4 og 5 oppheves.

Art. 7 til vedlegg A skal lyde:

Artikkel 7

Forbudene i artikkel 6 nr. 2 skal ikke medføre noen form for ansvar for fysiske og juridiske personer, enheter eller organer som har stilt penger eller formuesgoder til rådighet, dersom de ikke hadde kjennskap til eller rimelig grunn til å anta at deres handling ville være i strid med disse forbudene.

Gjeldende vedlegg I til vedlegg A oppheves.

Vedlegg III til vedlegg A skal lyde:

Vedlegg III

Websites for information on the competent authorities and address for notification to the European Commission

BELGIUM

<http://www.diplomatie.be/eusanctions>

BULGARIA

<http://www.mfa.bg/en/pages/135/index.html>

CZECH REPUBLIC

<http://www.mfcr.cz/mezinarodnisankce>

DENMARK

<http://um.dk/da/politik-og-diplomati/retsorden/sanktioner/>

GERMANY

<http://www.bmwi.de/DE/Themen/Aussenwirtschaft/aussenwirtschaftsrecht,did=404888.html>

ESTONIA

http://www.vm.ee/est/kat_622/

IRELAND

<http://www.dfa.ie/home/index.aspx?id=28519>

GREECE

<http://www.mfa.gr/en/foreign-policy/global-issues/international-sanctions.html>

SPAIN

<http://alturl.com/mwddj>

FRANCE

<http://www.diplomatie.gouv.fr/autorites-sanctions/>

CROATIA

<http://www.mvep.hr/sankcije>

ITALY

http://www.esteri.it/MAE/IT/Politica_Europea/Deroghe.htm

CYPRUS

<http://www.mfa.gov.cy/sanctions>

LATVIA

<http://www.mfa.gov.lv/en/security/4539>

LITHUANIA

<http://www.urm.lt/sanctions>

LUXEMBOURG

<http://www.mae.lu/sanctions>

HUNGARY

http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/hu/bal/Kulpolitikank/nemzetkozi_szankciok/

MALTA

<http://alturl.com/qsrxsf>

NETHERLANDS

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationale-vrede-en-veiligheid/sancties

AUSTRIA

http://www.bmeia.gv.at/view.php3?f_id=12750&LNG=en&version=

POLAND

<http://www.msz.gov.pl>

PORTUGAL

<http://www.portugal.gov.pt/pt/ministerios/mne/quero-saber-mais/sobre-o-ministerio/medidas-restritivas/medidas-restritivas.aspx>

ROMANIA

<http://www.mae.ro/node/1548>

SLOVENIA

http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/zunanja_politika/mednarodna_varnost/omejevalni_ukrepi/

SLOVAKIA

http://www.mzv.sk/sk/europske_zalezitosti/europske_politiky-sankcie_eu

FINLAND

<http://formin.finland.fi/kvyhteisty/pakotteet>

SWEDEN

<http://www.ud.se/sanktioner>

UNITED KINGDOM

<https://www.gov.uk/sanctions-embargoes-and-restrictions>

Address for notifications to the European Commission:
European Commission
Service for Foreign Policy Instruments (FPI)

EEAS 02/309
 B-1049 Brussels
 Belgium
 E-mail: relex-sanctions@ec.europa.eu

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1851 2015

Forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 8. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for fastsetting av rente- og avdragsvilkår for alle Husbankens låneordninger. For kommunal vidertildeling av startlån som er tatt opp i Husbanken, gjelder forskriften med de tillegg og presiseringer som fremkommer i forskrift 12. mars 2014 nr. 273 om startlån fra Husbanken.

§ 2. Forvaltning av utbetalte lån

Husbankens låneforvaltning følger privatrettslige regler.

Vilkårene for utbetalt lån fremkommer i skriftlig låneavtale (kredittavtale) mellom Husbanken (kredittgiver) og lånekunde. Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag, og tilhørende forskrift 7. mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. gjelder for avtalene.

Ved betalingsmislighold gjelder lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 3. Generelle rentevilkår

Renten beregnes og forfaller til betaling etterskuddsvis.

Husbanken kan tilby valg mellom fast eller flytende rente for hele eller deler av lånet. Lån har flytende rente med mindre lånekunden inngår avtale om fast rente.

§ 4. Utrekning av renter fra 1. januar til og med 29. februar 2016

Utgangspunktet for fastsettelse av renter på lån i Husbanken er statens antatte lånekostnader for tilsvarende rentebindingstid, med et påslag på 0,5 prosentpoeng. Fra 1. mars 2014 skal påslaget være 1,0 prosentpoeng for lån med flytende rente og for lån med fast rente hvor søknad om fast renteavtale er kommet inn fra og med 8. november 2013. For søknader som er kommet inn fra og med 14. oktober 2013 og frem til 8. november 2013 er påslaget 0,75 prosentpoeng fra 1. mars 2014. Staten har et begrenset antall utestående statspapirer (lån som enten er statskasseveksler eller statsobligasjoner), og det vil ofte være nødvendig å interpolere (finne en veid gjennomsnittrente) mellom to statspapirer. Lånekostnaden anslås ved å observere kjøpskursen på Oslo Børs på slutten av dagen. Ved beregning av renten for en bestemt observasjonsperiode brukes kursobservasjoner på dager med oppgjør i den gitte perioden. De observerte daglige kursene regnes om til årlige effektive renter som avrundes til nærmeste 0,0001 prosentpoeng.

Gjennomsnittet av renteobservasjonene avrundes til nærmeste 0,1 prosentpoeng.

- a) For statskasseveksler er formelen for beregning av effektiv rente gitt ved:

$$r_e = \left(\frac{100}{K} \right)^{\frac{365}{D}} - 1$$

der: r_e = årlig effektiv rente for statskasseveksler

K = observert kurs

D = tid til forfall av statskassevekselen i antall dager (inkludert skuddår)

- b) For statsobligasjoner er formelen for beregning av observert effektiv rente gitt ved:

$$\text{Kurs} = \sum_{n=1}^N \frac{C_{t_n}}{(1 + r_e)^{t_n}} - P$$

der: r_e = årlig effektiv rente

C_{t_n} = betaling på tidspunkt t_n

t_n = tid til forfall av betaling av statsobligasjonen i antall år

P = påløpt rente.

Årlige effektive renter før gebyrer, som danner grunnlag for faste og flytende renter beregnes av Finansdepartementet. Husbanken beregner nominelle renter. Informasjon om rentene publiseres på Husbankens nettsider.

Den nominelle renten på et lån fastsettes med bakgrunn i den årlige effektive renten på statspapirer inkludert påslaget på rentemarginen, og antall årlige renteinntalinger på lånet.

Formelen for fastsettelse av den nominelle renten er:

$$r_n = \left[(1 + r_e)^{\frac{1}{n}} - 1 \right] n$$

der: r_n = årlig nominell rente i prosent

r_e = årlig effektiv rente i prosent inkludert påslaget på rentemarginen

n = antall årlige renteinntalinger på lånet.

De årlige nominelle rentene blir avrundet med tre desimaler. Renteberegningen foretas ut fra antall kalenderdager mellom hver innbetaling. Dersom renten innbetales før avtalt termin dato, benyttes en nominell perioderente basert på avtalt antall årlige renteinntalinger.

Den effektive renten på et lån beregnes iht. forskrift 7. mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. kap. 3.

Den flytende renten reguleres hver annen måned dersom endringer i observert markedsrente på statspapirer tilsier det.

Utgangspunktet for fastsetting av flytende nominell rente er gjennomsnittet av observerte markedsrenter over to måneder på statspapirer (statskasseveksler) med gjenstående løpetid fra null til tre måneder. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft to måneder etter endt observasjonsperiode.

Utgangspunktet for fastsetting av tilbud om fast nominell rente er gjennomsnittet av observerte markedsrenter i løpet av én måned for statspapirer (obligasjoner) med tilsvarende løpetid. For faste renter i 3, 5 og 10 år benyttes et vektet gjennomsnitt av renten på statspapirer med lengre og kortere løpetid enn det enkelte tilbudet. For fastrentetilbud som er lengre enn lengste gjenstående løpetid på statspapirer, anslås statens lånekostnad på følgende måte:

- Renten på 10-års fastrentelån beregnes ved å finne differansen mellom renten på lengste statsobligasjon og en rentebytteavtale (renteswap) med tilsvarende markedsverdivektet løpetid (durasjon). Deretter trekkes denne differansen fra renten på en rentebytteavtale med 10 års løpetid.
- Renten på 20-års fastrentelån beregnes ved å først finne differansen mellom renten på rentebytteavtaler med 20 og 10 års løpetid. Deretter legges denne differansen til interpolert 10-årig statsrente.

Tilbud om fast rente gjelder fra én måned etter endt observasjonsperiode. Det vil si at fastrentene fra og med 1. januar er beregnet ut fra observasjoner i november, osv. Avtale om fast rente må være mottatt i Husbanken senest 24 dager etter endt observasjonsperiode.

§ 5. Utregning av rente fra og med 1. mars 2016

Utgangspunktet for beregning av renter på lån i Husbanken er en basisrente beregnet av Finansdepartementet, som er gjennomsnittet av de beste lånetilbudene i markedet slik de er rapportert til Finansportalen. Kriteriene for uttrekk av lånetilbud og beregning av gjennomsnitt er fastsatt i forskrift om endring av forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14. Med grunnlag i disse vilkårene fastsetter Finansdepartementet basisrentene for lån med flytende og lån med faste renter. Fra basisrenten blir det trukket en fast prosentsats for å komme fram til en årlig effektiv rente både for fast og flytende rente. Renten på 20-års fastrentelån beregnes med utgangspunkt i basisrenten for renten for 10 års fastrentelån.

Den nominelle renten på lånet til kunden blir regnet ut fra den oppgitte årlige

$$r_n = \left[(1 + r_e)^{\frac{1}{n}} - 1 \right] n$$

effektive renten. Det er Husbanken som fastsetter de nominelle rentene. Formelen for å regne ut den nominelle renten er slik:

der:

r_n = årlig nominell rente i prosent

r_e = årlig effektiv rente i prosent før gebyr

n = antall betalingsterminer per år

Rentene blir oppgitt med tre desimaler. Når effektiv rente på lånet til kunden skal beregnes, kommer gebyrer i tillegg, jf. § 9. Den effektive renten beregnes i henhold til forskrift 7. mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. kap. 3.

Utgangspunktet for å fastsette flytende renter er observasjoner i løpet av to måneder av tilbud om boliglån med flytende renter. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft to måneder etter avsluttet observasjonsperiode.

Husbanken tilbyr faste renter hver måned for perioder på tre, fem, ti eller tjue år. Utgangspunktet for å fastsette de faste rentene på tre, fem og ti år er observasjoner i løpet av én måned av tilbud om boliglån med den samme rentebindingstiden. Fastrenten på tjue år beregnes ved å ta utgangspunkt i ti års fastrente og legge til 0,30

prosentenheter. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft én måned etter avsluttet observasjonsperiode. For eksempel er den faste renten fra 1. mars fastsatt ut fra observasjoner i januar. Ved avtale om binding av renten, gjelder den aktuelle fastrenten fra én måned etter avsluttet observasjonsperiode.

Avtale om fastrente må være mottatt i Husbanken før den 24. i måneden etter avsluttet observasjonsperiode. Søknadsperioden starter den sjettede dagen etter avsluttet observasjonsperiode.

Hvis det tilbys overgang fra fast til flytende rente, må overgangen skje innenfor det samme regelverk og tidsfrister som gjelder for overgang fra flytende til fast rente. Det betyr bl.a. at overgang fra fast til flytende rente vil skje på den første dag i neste måned etter at avtale er mottatt innenfor gjeldende tidsfrister.

Husbanken kan sette begrensninger på hvor ofte og hvor mange ganger en kunde kan gå fra fast til flytende rente.

§ 6. Over- og underkurs

Ved førtidig tilbakebetaling av lån med fast rente og ved overgang fra fast til flytende rente i bindingsperioden, skal det beregnes over- eller underkurs, jf. forskrift 7. mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. § 9. Det tas utgangspunkt i årlige effektive renter avrundet til én desimal før gebyrer, som er beregnet av Finansdepartementet og publisert på Husbankens nettsider. Den årlige effektive renten før gebyrer vil fremgå av kundens låneavtale.

Renten for en periode som er lik den gjenstående bindingstid, beregnes ved å ta det veide gjennomsnittet av renten for to tilsvarende lån med en kortere og lengre rentebindingstid som ligger nærmest gjenværende bindingstid på lånet som innfris. Ved kortere gjenstående bindingstid enn 3 år benyttes den flytende renten og den faste 3-årsrenten.

Ved førtidig tilbakebetaling av et lån skal det tas utgangspunkt i de tilbud for årlige effektive renter for flytende og fast rente før gebyrer, som gjelder på innfrielsesdatoen. Skulle det ikke foreligge noe tilbud om rentebinding på innfrielsesdatoen, brukes siste tilbud om fastrente.

Ved overgang fra fast til flytende rente på et lån skal det tas utgangspunkt i de tilbud for årlige effektive renter for flytende og fast rente før gebyr, som på avtaletidspunktet vil være gjeldende renter fra første dag i neste måned.

§ 7. Nedbetalingsvilkår

Husbanken kan tilby følgende nedbetalingsvilkår:

- a) Lån avdras som annuitets- eller serielån.
- b) Lån kan gis med inntil 30 års løpetid. Grunnlån til utleieboliger kan gis med inntil 50 års løpetid. Lån til kommuner som skal lånes ut videre som startlån, kan i særlige tilfeller gis med inntil 50 års løpetid, jf. forskrift 12. mars 2014 nr. 273 om startlån fra Husbanken § 6 annet ledd.
- c) Lån kan gis med inntil 8 års avdragsfrihet.

§ 8. Terminforfall på lån i Husbanken

Renter og avdrag skal betales i månedlige eller kvartalsvise terminer. Ved mislighold av lån kan Husbanken pålegge lånekunden månedlige terminer. Borettslag som er tilknyttet sikringsordninger mot husleietap og kommuner tilbys også halvårlige terminer.

§ 9. Gebyrer

For lån i Husbanken fastsetter departementet gebyrer for etablering av lån og terminvarsel.

Husbanken fastsetter gebyrer i forbindelse med innkreving i tråd med lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven), forskrift 14. juli 1989 nr. 562 om forskrift til inkassoloven m.m. (inkassoforskriften) og lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Husbanken får fullmakt til å fastsette gebyrer for å dekke andre omkostninger innenfor rammer som fastsettes av departementet.

§ 10. Virkemidler ved betalingsproblemer

Husbanken kan fravike rente- og avdragsvilkårene på utbetalte lån i individuelle tilfeller. Ved midlertidige betalingsvansker kan Husbanken innvilge utsettelse med betaling av renter og avdrag. Avdrag kan legges til lånet.

For personlige lånekunder med midlertidige betalingsvansker, kan Husbanken gjøre om renter for inntil 2,5 år til tilleggs lån. Rente- og avdragsvilkårene for tilleggs lånet er de samme som for hovedlånet. Ved utsettelse av rente- og avdragsinnbetalinger skal lånet inklusive eventuelle tilleggs lån være tilstrekkelig sikret. I særlige tilfeller kan kravet om tilstrekkelig pantesikkerhet fravikes.

§ 11. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

Fra samme dato skal forskrift 22. desember 2004 nr. 1758 om grunnlån fra Husbanken § 3, forskrift 10. juli 2003 nr. 957 om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Husbanken § 6, forskrift 20. desember 1995 nr. 1135 om barnehagelån fra Husbanken § 6, og forskrift 12. mars 2014 nr. 273 om startlån fra Husbanken § 6 første ledd, lyde: «Rente- og avdragsvilkår er regulert i forskrift 21. desember 2015 nr. 1851 om rente- og avdragsvilkår for Husbanken.»

Fra samme dato oppheves forskrift 25. mai 2011 nr. 550 om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken.

21. des. Nr. 1852 2015**Forskrift om endring i forskrift om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) § 10 og § 35. Kunngjort 6. januar 2016 kl. 15.30.

I

I forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften) gjøres følgende endring:

§ 12 første og annet ledd skal lyde:

For behandling av søknad om løyve for godstransport og turvognløyve skal søkeren betale et gebyr på 3500 kroner til den løyvemyndighet som utsteder dokumentet.

For attesterte kopier av løyve for godstransport og turvognløyve skal søkeren betale et behandlingsgebyr på 1030 kroner.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2016.

16. okt. Nr. 1860 2015**Forskrift om endring i forskrift om opptak, studier og eksamen på bachelor- og masternivå ved Høgskolen Campus Kristiania**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen Kristiania – Ernst G. Mortensens stiftelse 16. oktober 2015 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–5, § 3–6, § 3–7, § 3–9, § 4–7, § 4–8 og § 5–3, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 3, § 5 og § 6, forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 2–2 og forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 60. Kunngjort 7. januar 2016 kl. 15.20.

I

I forskrift 8. august 2012 nr. 1437 om opptak, studier og eksamen på bachelor- og masternivå ved Høgskolen Campus Kristiania er det gjort en rekke endringer. Forskriften lyder i sin helhet etter dette:

Forskrift om opptak, studier og eksamen på bachelor- og masternivå ved Høgskolen Kristiania

Kapittel I. Generelle bestemmelser**§ 1. Virkeområde**

1. Denne forskriften gjelder for alle søkere til all utdanning ved Høgskolen Kristiania på bachelor- og masternivå. Forskriften gjelder videre for studenter som har fått opptak til og er deltaker i studier, program og enkeltkurs, herunder bedriftsinterne kurs og ikke-studiepoenggivende kurs så langt det er formålstjenlig. Videre for studenter i studieopphold tilknyttet utvekslingsavtaler.
2. Forskriften gir regler om opptak til studier, organisering av studier, eksamen, krav for tildeling av grader og bestemmelser om studentens og høyskolens plikter og rettigheter.

§ 2. Definisjoner**Studiepoeng:**

Mål på arbeidsomfang i studiet: 60 studiepoeng tilsvarer ett års studium på full tid.

Studium:

Et studieløp bestående av flere emner.

Studieplan:

Beskriver et studium, mål, innhold og hvordan emnene som inngår hører sammen.

Emner:

Utgjør den minste studieenheten og alle emner skal ha omfanget målt i studiepoeng.

Emnebeskrivelse:

Beskriver læringsmål, forkunnskaper, organisering, omfang, arbeidsmåter, vurderingsordninger, emneansvarlig, anbefalt litteratur og pensum i et emne.

Emnegruppe:

En integrert samling av emner som gjennom studieplanen er definert til å utgjøre en samlet enhet.

Eksamen/vurdering:

Formell prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter, hvor resultatet skal inngå på vitnemålet eller integreres i en karakter på vitnemålet.

Utsatt eksamen:

For studenter som hadde gyldig fravær ved ordinær eksamen.

Kontinuasjoneksamen:

For studenter som ønsker å forbedre en karakter, ikke besto ordinær eksamen eller som ikke hadde gyldig fravær ved ordinær eksamen.

Utdanningsplan:

Avtale om plan for gjennomføring av studiet inngått mellom Høyskolen Kristiania og den enkelte student.

Arbeidskrav:

Krav som må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen. Resultatet kan ikke inngå i endelig karakter på emnet.

Kapittel II. Opptak**§ 3. Opptaksrammer**

Styret fastsetter opptaksramme for det enkelte studium.

§ 4. Generelle opptakskrav

1. For opptak til alle studier ved Høyskolen Kristiania kreves generell studiekompetanse eller tilsvarende fastsatt i felles forskrift om opptak til universiteter og høyskoler. Jf. UH-loven § 3–6.
2. Opptak til studier og programmer og inngåelse av studiekontrakt skjer ved at CK etter søknad gir tilbud om studieplass, som søker deretter aksepterer.

§ 5. Spesifikke opptakskrav til studier på masternivå

De generelle opptakskravene fremgår av § 3 og § 5 i forskrift om krav til mastergrad i tillegg til krav om generell studiekompetanse slik det fremgår av forskrift om opptak til høyere utdanning. Utenlandske søkere må i tillegg dokumentere norsk- og engelskkunnskaper beskrevet i forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–2 Utenlandsk utdanning.

I tillegg gjelder følgende spesielle opptakskrav (minstekrav) for opptak til master på Høyskolen Kristiania:

- Min. 15 stp. i markedsfag
- Min. 7,5 stp. i metodefag
- Min. 7,5 stp. i økonomifag
- Min. gjennomsnittskarakter på 3,5, der A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.

I tillegg gjelder følgende spesielle opptakskrav (minstekrav) for opptak til erfaringsbasert master:

- Yrkespraksis i fagfeltet markedsføring på minimum to år. CV, attester og referanser må vedlegges søknad som dokumentasjon. Opptakskontoret ved Høyskolen Kristiania vurderer med grunnlag i dette yrkespraksisens relevans.

§ 6. Opptak som emnestudent

Personer kan få anledning til å følge undervisning og ta eksamen i emner med ledig kapasitet, som emnestudent. Ved påmelding til enkeltemner vil søkeren bli vurdert etter gjeldene opptakskrav, og utfallet av vurderingen meddeles søkeren skriftlig. Emnestudenter må betale avgift for å følge undervisning og ta eksamen.

§ 7. Søknadsfrister

Søknadsfristen for opptak til studier ved Høyskolen Kristiania følger de nasjonale opptaksfristene som veiledende. Høyskolen Kristiania kan fravike nasjonale opptaksfrister såfremt antall studieplasser tilsier dette.

§ 8. Opptak

En søker som aksepterer tilbud om studieplass på et studium, må innen angitt frist returnere en underskrevet kontrakt. Trekk fra studieplass må gjøres skriftlig innen fastsatt frist i kontrakten.

§ 9. Søknaden og dokumentasjon

Søknad om opptak skjer etter gjeldende søknadsprosedyre. Alle dokumenter som skal gi grunnlag for opptak, må følge søknaden, eventuelt ettersendes om nødvendig. Dokumentasjonen skal være attesterte kopier av originaldokumenter.

Kapittel III. Studieplan/emnebeskrivelser**§ 10. Innhold i studieplan**

Studiene ved Høyskolen Kristiania er organisert i studium bestående av flere emner. Alle studier har en studieplan som fastsetter:

- Mål, omfang, faglig innhold, organisering, arbeidsformer, læringsutbytte og vurderingsordninger
- Anbefalte forkunnskaper og pedagogisk plattform

- Faglig beskrivelse av emnene som inngår i studiet
- Eventuelle arbeidskrav for å gå opp til eksamen
- Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet.

§ 11. *Innhold i emnebeskrivelse*

Hvert emne bør ha et omfang på minimum 7,5 studiepoeng. Emnebeskrivelsen fastsetter emnets navn, emneansvarlig, semester det gjennomføres, omfang, forkunnskaper, mål for emnet, organisering og arbeidsformer i emnet, evalueringsform, anbefalt/obligatorisk litteratur.

Alle emnebeskrivelser skal foreligge både på norsk og engelsk.

§ 12. *Fastsetting av studie- og emnebeskrivelser*

Kollegiene godkjenner studieplan for studier i forbindelse med etablering av nye studier. Undervisningsutvalgene vedtar emnebeskrivelser og endringer i studie- og emnebeskrivelser så fremt endringene ikke medfører vesentlige endringer i studiets målsetting, innhold og ressursrammer.

Kapittel IV. Studierett, permisjon, utdanningsplan og studieårets lengde

§ 13. *Studierett og studieprogresjon*

1. Opptak til et studium gir studenten studierett til studiet og til emner som inngår i dette. En student som ikke fyller eventuelle betingelser som er knyttet til det enkelte studiet ved studiestart, kan miste studieretten.
2. Studieretten opphører når:
 - a. Studenten har overskredet fullføringsfristen på 2 år etter at studiet normalt skulle vært avsluttet.
 - b. Høgskolen Kristiania innen fastsatt frist mottar melding fra studenten om at vedkommende trekker seg fra studiet før det er fullført.
 - c. Studenten blir fratatt sin studierett jf. UH-loven § 4–8.
3. En student som ikke har inngått utdanningsplan med redusert studieprogresjon, kan miste studieretten dersom studieprogresjonen er 75 % eller mindre.
4. En student som har misligholdt sine betalingsforpliktelser kan miste studieretten.
5. Studenter som ikke har opprettholdt sin studentstatus/overskredet fullføringsfristen må søke om nytt opptak, med mindre det er gjort annen avtale.

§ 14. *Permisjon*

Studenter kan søke permisjon fra studieprogrammet grunnet graviditet, for å avtjene verneplikt/siviltjeneste eller annen viktig grunn. Søknadsfrist er 1. juni og permisjon gis normalt bare for ett år. Ved helt særskilte tilfelle kan permisjon innvilges utover dette.

§ 15. *Utdanningsplan*

1. En student som er tatt opp til 2-årige og 3-årige studier eller mer ved Høgskolen Kristiania, skal ha en utdanningsplan for sitt studium i form av en avtale inngått mellom studenten og Høgskolen Kristiania. Utdanningsplanen skal angi partenes viktigste rettigheter og plikter. Utdanningsplanen bekreftes av studenten i starten av hvert semester. Dersom utdanningsplanen skal ha vesentlige avvik fra studieplanen skal den som har det faglig ansvaret for studiet ha anledning til å uttale seg før planen blir utformet.
2. Studentens rett til oppfølging og tilrettelegging underveis i utdanningen er betinget av studentens forpliktelser etter utdanningsplanen.
3. En student må bekrefte sin utdanningsplan innen fastsatte frister for å beholde sin studie- og undervisningsrett.
4. En student må ha betalt semesteravgift og eventuell annen fastsatt avgift for å kunne bekrefte sin utdanningsplan.

§ 16. *Studieåret*

Studieåret begynner medio august og avsluttes ultimo juni.

Kapittel V. Innpassing og reduksjon av studiepoeng

§ 17. *Godskrivning av emner osv. fra institusjon under loven*

Faglig ansvarlig avgjør søknad om godskrivning av grad, yrkesutdanning, fag eller emne fra en institusjon som går inn under UH-loven iht. lovens § 3–5.

Høgskolen Kristiania krever at kandidater som søker innpass på 2. eller 3. studieår, må oppfylle kravet om 75 % studieprogresjon dvs at minimum 45 eller 90 studiepoeng må være dekket inn.

§ 18. *Godkjenning av utdanning fra institusjon som ikke går inn under loven*

Undervisningsutvalgene avgjør søknad om å få godkjent grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under UH-loven som jevn god med grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som gis ved Høgskolen Kristiania.

§ 19. *Reduksjon i studiepoeng*

Studenter som avlegger eksamen i emner som faglig sett dekker hverandre helt eller delvis, får redusert den samlede studiepoengsummen for de aktuelle enhetene. Faglig ansvarlig gjør vedtak om slik reduksjon.

Kapittel VI. Eksamen

§ 20. Avvikling av eksamen

Eksamen skal fremme læring, sikre kvalitet og ivareta studentenes rettssikkerhet. Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal prøves på en upartisk og faglig betryggende måte. Det skal framgå klart av studie- eller emnebeskrivelsen hvilke eksamener og vurderinger studenten skal ta underveis og framgangsmåten ved fastsetting av karakter, herunder innbyrdes vektning av deleksamener mv. Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal prøves i hvert emne. Dette kan skje i form av avsluttende eksamen, vurderinger underveis, eller på annen måte i henhold til emnebeskrivelsen. Eventuelle hjelpemidler til eksamen skal være oppgitt i eksamensoppgaven. Det kan unntaksvis fastsettes at enkelte emner ikke skal ha vurdering. Det skal da kreves at studenten har deltatt i undervisningen, etter nærmere bestemmelse i studieplanen.

§ 21. Vilkår for å gå opp til eksamen

1. For å avlegge eksamen må studenten fylle de generelle opptakskrav til studier ved Høyskolen Kristiania og eventuelle opptakskrav fastsatt til studiet eller emnet.
2. Dersom spesielle arbeidskrav for eksempel godkjent obligatorisk oppgave eller obligatorisk fremmøte, er en forutsetning for at studenten kan gå opp til eksamen, skal slike vilkår være fastsatt i emnebeskrivelsen.
3. For å få gå opp til eksamen må studenten være registrert innen de frister som er fastsatt.
4. For å få gå opp til eksamen bør studenten ha betalt studieavgift jf. kontrakten.
5. For å gå opp til eksamen må studenten ha gjennomført færre eksamensforsøk enn det som følger av § 26, med mindre det foreligger dispensasjon.
6. Dersom studenten ikke kan fremlegge gyldig legitimasjon, bortvises studenten fra eksamenslokalet. Studenten får ikke gå opp til eksamen.

§ 22. Oppmelding til eksamen

Studenter med kontrakt blir oppmeldt til ordinære eksamener når studenten selv har godkjent både utdanningsplan og emner på StudentWeb. Kontinuasjoneksamen se § 27.

§ 23. Trekk fra eksamen

En student som ønsker å trekke seg fra eksamen som de automatisk er oppmeldt i, kan gjøre dette innen 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret. Den som trekker seg etter denne fristen, og eventuelt under/i eksamenslokalet får registrert «ikke møtt». Studenter som får registrert «ikke møtt», har benyttet et eksamensforsøk.

En student som ønsker å trekke seg fra en eksamen, må trekke seg fra alle vurderingene i emnet, og ikke bare en del av vurderingen. Dette gjøres gjennom StudentWeb.

En student som har meldt seg av eksamen innen fristen, kan selv melde seg opp ved neste ordinære eksamen uten å måtte betale for dette. En student som har sykemelding eller annet gyldig fravær kan ta utsatt eksamen. Dette tilbudet gjelder kun ved første nye gjennomføringsmulighet, hvis ikke må studenten kontinuere.

§ 24. Eksamens- og vurderingsformer

Aktuelle eksamens- og vurderingsformer skal være fastsatt i emnebeskrivelsen. Eksamen kan være individuell eller gruppebasert. Se fakultets/avdelingens eksamensreglement.

§ 25. Tilrettelagt eksamen

1. Studenter som har permanent behov for spesielle ordninger i forbindelse med eksamen, må søke om tilrettelagt eksamen innen 15. september for høstsemesteret og innen 15. februar for vårsemesteret. Studenter som får akutt behov for tilrettelagt eksamen må søke om dette så snart som mulig etter at behovet oppstår. Tilrettelagt eksamen kan gis til kandidater som dokumenterer nedsatt funksjonsevne, gravide med behov for hvile, mødre som ammer etc.
2. Studenter med norsk som fremmedspråk kan søke høyskolen om å få besvare eksamensoppgaver på engelsk. For nordiske borgere kan også svensk og dansk benyttes.

§ 26. Antall forsøk til eksamen

En student har anledning til å fremstille seg til eksamen i samme emne maksimalt tre ganger. I særlige tilfeller kan eksamensansvarlig gi dispensasjon fra tregangersregelen. Dersom en student unnlater å møte til eksamen uten gyldig grunn, regnes det som om studenten har gått opp til eksamen én gang. Studenter som har gyldig grunn for fravær under eksamen har ikke brukt et eksamensforsøk.

Studenten har en fullføringsfrist på inntil 2 år etter at studiet normalt skal være gjennomført se § 13.

§ 27. Utsatt eksamen og kontinuasjoneksamen

1. En student som hadde gyldig fravær ved en hjemmeeksamen, kan få forlenget frist eller mulighet for å gå opp til utsatt eksamen. Gyldig fravær ved slutteksamen gir studenten rett til å gå opp til utsatt eksamen. Gyldig fravær er fravær på grunn av dokumentert sykdom eller annen dokumentert, tvingende fraværsgrunn. En student som ønsker å forbedre en karakter/som ikke møtte på ordinær eksamen/ikke har gjennomført hjemmeeksamen eller trakk seg under eller etter fristen ved siste ordinære eksamen, kan gå opp til kontinuasjoneksamen. Studenten må ta opp igjen den delen av vurderingen som han/hun ønsker å forbedre/ikke møtte til/ikke har gjennomført/ikke har bestått eller trakk seg fra.

2. Pensum ved utsatt eksamen/kontinuasjoneksamen vil være tilsvarende emnebeskrivelsen ved siste ordinære gjennomføring.
3. Frist for oppmelding og avmelding til kontinuasjonseksamen er 10. juli for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret

§ 28. Godkjenning av enkeltemner

En student kan få fritak for eksamen når det kan dokumenteres at tilsvarende er bestått ved Høyskolen Kristiania eller tilsvarende institusjon. Det kan også innvilges fritak på grunnlag av annen relevant eksamen/prøve på tilsvarende nivå jf. UH-loven § 3–5. Skriftlig søknad skal leveres til Høyskolen Kristiania og blir vurdert av emneansvarlig eller faglig ansvarlig for studiet. Høyskolen Kristianas klagenemd er klageinstans i fritakssaker. Frist for å søke fritak for emner er 15. september for høstsemesteret, og 15. februar for vårsemesteret. Med søknaden skal det vedlegges kopi av vitnemål eller karakterutskrift og studie-/emnebeskrivelse eller tilsvarende inkludert pensumliste for den eksamen studenten søker fritak på grunnlag av. Det gis ikke fritak for deleksamener i et emne. Eventuelt innvilget fritak gir ikke betalingsfritak.

Dersom en student får innvilget fritak for eksamen, skal dette fremkomme på vitnemålet.

§ 29. Sensur

1. Høyskolekollegiet fastsetter retningslinjer for bruk av ekstern sensor. Ekstern sensor kan ikke være ansatt ved Høyskolen Kristiania eller ha hatt undervisning eller veiledning ved Høyskolen Kristiania inneværende studieår. Undervisningsutvalgene oppnevner eksterne sensorer etter forslag fra emneansvarlig.
2. Dersom det er ekstern sensur ved eksamen, fastsettes karakteren i fellesskap av intern og ekstern sensor. Dersom eksamenskommissjonen ikke kommer til enighet om en karakter, skal den fastsettes som det aritmetiske gjennomsnitt av sensorenes vurdering.
3. Sensuren skal foreligge innen 3 uker (15 virkedager) etter eksamen. (Jf. UH-loven § 3–9 pkt. 4.) Undervisningsutvalgene kan fatte vedtak om lengre frist dersom det ikke er mulig å skaffe kvalifisert sensor innen denne fristen. Sensurfrist kan for Bacheloroppgaven forlenges til 5 uker (25 virkedager).
4. Sensuren kunngjøres i StudentWeb.

§ 30. Vurderingsskala

1. Vurderingsuttrykket ved eksamen skal være bestått/ikke bestått eller bokstavkarakterer etter en gradert skala fra A til F, hvor A er beste karakter, E er dårligste ståkarakter og F er ikke bestått. Bokstavkarakterene har følgende betegnelse og generell beskrivelse:

A

Fremragende

Høyt kunnskapsnivå. God analytisk evne. Kan bruke kunnskapen selvstendig.

B

Meget god

God oversikt over kunnskapsfeltet. Kan bruke kunnskapen selvstendig.

C

God

Kan gjøre greie for de viktigste elementene i fagfeltet. Kan til en viss grad bruke kunnskapen selvstendig.

D

Nokså god

Oversikt over de viktigste kunnskapselementene mangler. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig.

E

Tilstrekkelig

Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig.

F

Ikke bestått

Mangler både detaljkunnskap og oversikt.

2. Dersom en student har bestått samme eksamen mer enn én gang, gjelder beste karakter.
3. Ved fastsetting av sammenlagt karakter på bakgrunn av flere deleksamener, må alle deleksamener være bestått for at studenten kan få endelig karakter.
4. Bokstavkarakterene er gitt tallverdier som benyttes ved fastsetting av sammenlagt karakter, til rangering av søkere. Tallverdiene er følgende: A–5, B–4, C–3, D–2, E–1. Tallverdiene regnes ut med én desimal som forhøyes til nærmeste hele tall.

§ 31. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting

1. Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen. Studenten må be om slik begrunnelse innen 1 uke etter bekjentgjøringen av karakteren. Ved muntlig eksamen må studenten be om begrunnelse umiddelbart

etter at karakteren er meddelt. Begrunnelse ved skriftlig eksamen skal gis innen 1 uke etter at fristen for krav om begrunnelse har gått ut. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for sensureringen og for vurdering av studentens prestasjon.

2. Sensors begrunnelse skal være skriftlig.
3. En student kan klage skriftlig over karakteren senest 3 uker etter at sensuren er kunngjort, eller 3 uker etter at begrunnelse er gitt. Klagen skal være faglig begrunnet. Dersom studenten har bedt om begrunnelse eller klaget over formelle feil ved eksamen løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelse eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.
4. Ved klage på karakterfastsetting på en gruppeoppgave, må alle de som er i gruppen samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.
5. Ved klage over karakterfastsetting vil eksamen bli sensurert av to nye sensorer, hvorav minst en ekstern sensor. Ny sensur ved klage på skriftlig eksamen skal gis innen 3 uker (15 virkedager) etter at fristen for å klage har gått ut. Ved ny karakterfastsetting kan endring skje både til gunst og ugunst for klager og resultatet kan ikke påklages. (Jf. UH-loven § 5–3 pkt. 6.)
6. Bedømmelse av muntlig prestasjon kan ikke påklages.

§ 32. *Klage over formelle feil ved eksamen*

1. En student som har vært oppe til eksamen kan klage over formelle feil innen 3 uker etter at han eller hun er eller burde være kjent med det forhold som begrunner klagen. Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Klagen avgjøres av klagenemnden ved Høyskolen Kristiania
2. Hvis klagenemnden finner at det er begått feil som kan ha hatt betydning for én eller flere studenters prestasjoner eller bedømmelsen av disse, kan feilen rettes opp ved ny sensurering, eventuelt at det blir arrangert ny eksamen.

§ 33. *Fusk*

1. Som fusk regnes uredelige handlinger eller forhold som tar sikte på å skaffe seg/eller gi uberettiget fortrinn ved eksamen. Som fusk regnes også forhold som tar sikte på å skaffe seg uberettiget tilgang til eksamensinnhold før eksamenstidspunktet og forsøk på endring av oppgaven etter avsluttet eksamenstidspunkt.
2. Oversikt over tillatte hjelpemidler skal alltid fremgå av eksamensoppgaven, og bruk av andre hjelpemidler enn de som står oppført regnes som fusk.
3. Ved hjemmeeksamen vil plagiering, avskrift, kopiering, uten korrekt bruk av referanser/kilder bli vurdert som fusk.
4. Dersom det oppstår mistanke om fusk/forsøk på fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på mistanken og at dette vil bli rapportert. Studenten velger selv om vedkommende vil fullføre eksamen eller ikke. Dersom studenten ikke fullfører og mistanken senere frafalles, vil studenten få ny eksamen.
5. Bekreftet mistanke om fusk, medfører annullering av den aktuelle eksamen, og andre deksamener i emnet (jf. UH-loven § 4–7 og § 4–8). Kandidaten må kjøpe emnet på nytt når det tilbys ordinært igjen.
6. Ytterligere konsekvenser som for eksempel bortvising og varsling til andre institusjoner følger av universitets- og høyskoleloven.

§ 34. *Vitnemålforfalskning*

Dersom Høyskolen Kristiania oppdager at en søker har levert falskt vitnemål eller andre falske dokumenter eller dokumenter utstedt fra falske institusjoner, vil forholdet bli anmeldt til politiet. (Jf. UH-loven § 3–7 pkt. 6.)

Kapittel VII. Grader, vitnemål og karakterutskrift

§ 35. *Grader*

Høyskolen Kristiania har rett til å tildele gradene, bachelor og master.

§ 36. *Krav til innhold og sammensetning av bachelorgrad*

1. For å få tildelt bachelorgrad må studenten ha bestått emner som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng.
2. Kravet til de 180 studiepoengene er fastlagt i godkjente studieplaner mht. emnegrupper, omfang og nivå.
3. For å få utstedt vitnemål må minst 60 studiepoeng som skal inngå i graden være bestått ved det gjeldende fakultet/avdeling.

§ 37. *Krav til innhold og sammensetning av mastergrad*

1. Graden master oppnås på grunnlag av mastergradseksamen bestående av emner tilsvarende 120 studiepoeng (ECTS) og inkluderer et selvstendig arbeid på 30 studiepoeng (ECTS) ved Høyskolen Kristiania jf. § 3 og § 6 i forskrift om krav til mastergrad. Innholdet i studiet er beskrevet i studieplanen.
2. Graden erfaringsbasert master oppnås på grunnlag av mastergradseksamen bestående av emner tilsvarende 90 studiepoeng (ECTS) og inkluderer et selvstendig arbeid på 30 studiepoeng (ECTS) ved Høyskolen Kristiania jf. § 5 og § 6 i forskrift om krav til mastergrad. Innholdet i studiet er beskrevet i studieplanen.

§ 38. *Karakterutskrift*

Studenter som har fullført og bestått ett eller flere emner kan få karakterutskrift. Karakterutskriften skal opplyse om emnets navn og omfang, karakter på emnet samt hvilket år og semester karakteren er oppnådd.

§ 39. Vitnemål

1. Vitnemål utstedes ved fullført utdanning/opnådd grad. Et eget vitnemålstillegg, Diploma Supplement, gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og det norske utdanningssystemet.
2. For å kunne tildeles mastergradsvitnemål fra Høgskolen Kristiania må studenten ha gjennomført studier tilsvarende 90 studiepoeng for erfaringsbasert master, og 120 studiepoeng for master. Minimum 60 studiepoeng skal være tatt ved Høgskolen Kristiania. Det selvstendige arbeidet på 30 studiepoeng som inngår i graden og som er obligatorisk, skal være utført ved Høgskolen Kristiania.
3. Det utstedes bare ett vitnemål for opnådd grad.
4. Eventuelt nytt vitnemål må studenten betale for.
5. For utstedelse av vitnemål før vitnemålsseremoni må det anmodes om vitnemål.
6. Høgskoledirektør fastsetter utformingen av vitnemål, karakterutskrift og Diploma Supplement.

§ 40. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 8. august 2012. Samtidig oppheves forskrift 12. oktober 2005 nr. 1789 om opptak, studier og eksamen ved Norsk Reiselivshøgskole og Oslo Markedshøgskole.

Undervisningsutvalgene kan gi nærmere retningslinjer for selve gjennomføring av forskriftens rammer.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.

17. des. Nr. 1861 2015**Forskrift om opptak til studier ved Høgskolen i Østfold**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen i Østfold 17. desember 2015 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6, § 3–7 og § 4–9, forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1–1 nr. 4 og forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2. Kunngjort 7. januar 2016 kl. 15.20.

Kapittel 1. Virkeområde, definisjoner og minstekrav for opptak**§ 1. Virkeområde og definisjoner**

1. Forskriften gjelder for opptak til studier ved Høgskolen i Østfold som gir studiepoeng og som inngår i høyskolens bevilgningsfinansierte studieportefølje.

2. Forskriftens bestemmelser gitt i § 1 til § 6 og § 16 til § 23, gjelder også for opptak til studier som ikke er bevilgningsfinansierte og betalings- og oppdragsstudier med deltakerfinansiering. Bestemmelsene om rangering av søkere i § 7 til § 14 gjelder ikke til disse studiene.

Dekan fastsetter gjennom studieplaner nærmere opptakskrav til studier som ikke er bevilgningsfinansierte og betalings- og oppdragsstudier med deltakerfinansiering.

3. Med *grunnutdanning* forstås utdanning som bygger på bestått videregående skolegang, normalt bachelorstudium, grunnskolelærerutdanning eller årsstudium.

4. Med *påbyggingsstudium* forstås utdanning som bygger på bestått årsstudium eller tilsvarende.

5. Med *videreutdanning* forstås utdanning som bygger på bestått påbyggingsstudium, bachelorstudium eller tilsvarende, og eventuell yrkespraksis.

6. Med *masterstudium* forstås høyere grads studium som bygger på bestått grunnutdanning på nivå med bachelorgrad og eventuell yrkespraksis.

7. Med *praktisk-pedagogisk utdanning* forstås utdanning som gir pedagogisk kompetanse og kvalifiserer søker for tilsetning som lærer i skolen i henhold til de gjeldende bestemmelsene i opplæringslova.

8. Med *enkeltemner* forstås emner som inngår i studieplaner i høyskolens utlyste studietilbud.

§ 2. Minstekrav for opptak til grunnutdanninger

1. For opptak til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene gitt i nasjonal forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning.

2. Det gis følgende utfyllende bestemmelser:

a) For opptak til scenekunstutdanning, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–6 kreves ikke generell studiekompetanse/realkompetanse for opptak. Søkere som oppfyller minstekrav for opptak gjennom opptaksprøver, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–9 og § 7–14, er kvalifisert for å konkurrere om opptak til studiet uavhengig av dokumentert skole- og praksisbakgrunn. Nærmere bestemmelser er gitt i rundskrivet til denne forskrift.

b) For opptak til integrert tresemesterordning i ingeniørutdanning, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–4, kreves generell studiekompetanse eller realkompetanse. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak til Høgskolen i Østfold. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

c) For opptak til Y-veien i ingeniørutdanning (spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning), jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–3, kreves relevant bestått fag-/svennebrev fra videregående skole i Reform 94 eller Kunnskapsløftet. Hvilke fag-/svennebrev som kvalifiserer for opptak, vedtas i rundskrivet til denne forskrift. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak til Høgskolen i Østfold.

- d) For opptak til desentralisert og/eller deltidsutdanning kan det fastsettes spesielle opptakskrav i form av relevant yrkeserfaring og arbeidstilknytning i studietiden, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–11. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.
- e) Høgskoledirektøren kan vedta egne engelskspråklige opptaksregler til utdanninger som er særskilt utlyst for internasjonale søkere og som i helhet undervises på annet språk enn norsk.

§ 3. Minstekrav for opptak til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning

1. For opptak til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning gjelder følgende bestemmelser om minstekrav for opptak:

- a) For utdanning som er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til denne rammeplanen eller forskrift til rammeplanen.
- b) For utdanning som har studieplan som ikke er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til rundskrivet til denne forskrift.
- c) Godkjent opptaksgrunnlag til masterstudier framgår av nasjonal forskrift om krav til mastergrad. Høgskoledirektøren fastsetter gjennom rundskriv nærmere opptakskrav til det enkelte masterstudium. Det er normalt krav om minimum gjennomsnittskarakteren C til masterstudier uten krav om yrkespraksis for å kvalifisere for opptak, jf. § 9. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskriv til denne forskrift.
- d) Søkere med utenlandsk utdanning må i tillegg oppfylle krav til generell studiekompetanse, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–2. Søkere som har gjennomført opptaksgrunnlaget i utlandet, og denne utdanningen er godkjent av NOKUT, fritas fra kravet om dokumentasjon av videregående skolegang. Søkere må i slike tilfeller dokumentere norsk og engelsk på samme nivå som det kreves for generell studiekompetanse. Kravene til norskkunnskaper gjelder ikke for søkere som tas opp til fremmedspråklige utdanningsprogram, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–2 femte ledd.
- e) Til studier der det er tilleggskrav om yrkespraksis, teller normalt kun yrkespraksis fra tiden etter fullført grunnutdanning. Særlig relevant yrkespraksis som er fra tiden før utdanningen kan bli vurdert medregnet hvis denne yrkespraksisen normalt krever en høyere utdanning for tilsetning. Yrkespraksis kan godskrives frem til 1. september for opptak til studier som starter i høstsemesteret og 1. januar for studier som starter i vårsemesteret, dersom søkeren er i en dokumentert fast eller midlertidig stilling gjeldende semester.
- f) Nærmere bestemmelser for opptak til masterstudium i scenografi kan gis i gjeldende rundskriv.
- g) Høgskoledirektøren kan vedta egne engelskspråklige opptaksregler til utdanninger som er særskilt utlyst for internasjonale søkere og som i helhet undervises på annet språk enn norsk.

2. Høgskoledirektøren vedtar rundskriv til denne forskrift. Rundskrivet gir utfyllende bestemmelser, og beskriver opptakskravene til den enkelte utdanning som skal lyses ut det nærmeste studieåret.

§ 4. Minstekrav for opptak på grunnlag av realkompetanse til grunnutdanninger

1. Bestemmelsene er gitt med hjemmel i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, § 3–1. Søker som er 25 år eller eldre i opptaksåret og ikke har generell studiekompetanse, kan søke opptak på bakgrunn av realkompetanse.

2. For opptak på grunnlag av realkompetanse til grunnutdanninger, kreves minimum 5 års praksis. Av disse må minimum 3 år være relevant yrkespraksis på tilsvarende fulltid. Maksimum 2 år kan dekkes av annen erfaring. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

- a) Høgskoledirektøren kan gi utfyllende bestemmelser om faglige kunnskapskrav utover dette.
- b) Spesielle opptakskrav gitt i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 4, gjelder også for søkere med realkompetanse.
- c) Søkere må normalt dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk på nivå med videregående skole. Søkere fra land utenfor Norden må normalt dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk tilsvarende kravene for generell studiekompetanse, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–2.
- d) Studiespesifikke kriterier kan gis i utfyllende retningslinjer.

3. Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig til det opptaket det er fattet, og er kun gyldig til utdanningen det er gitt opptak til.

§ 5. Minstekrav for opptak på grunnlag av realkompetanse til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning

1. Søker som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som ikke dekker opptakskravet, kan søke opptak på bakgrunn av realkompetanse.

2. For opptak på grunnlag av realkompetanse til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning kreves minimum 5 års praksis i tillegg til eventuelle krav om yrkespraksis som stilles i henhold til § 3. Av disse må minimum 3 år være relevant yrkespraksis på tilsvarende fulltid, som normalt krever høyere utdanning for tilsetning. Maksimum 2 år kan dekkes av annen erfaring. Det kreves i tillegg at søker dokumenterer formell kompetanse som er på samme nivå som de krav om utdanning som stilles i henhold til § 3. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

- a) For opptak på grunnlag av realkompetanse til påbyggingsstudier, kreves etter denne bestemmelsen en relevant faglig fordypning på minst 30 studiepoeng.

- b) For opptak på grunnlag av realkompetanse til videreutdanninger og masterstudier, kreves etter denne bestemmelsen en relevant faglig fordypning på minst 80 studiepoeng.
 - c) For opptak på grunnlag av realkompetanse til praktisk-pedagogisk utdanning, kreves etter denne bestemmelsen en relevant faglig fordypning på minst 80 studiepoeng i ett allmennfaglig skolefag, eller to allmennfaglige skolefag på minst 60 studiepoeng hver.
 - d) For opptak på grunnlag av realkompetanse til praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8–13, kreves etter denne bestemmelsen en relevant faglig fordypning på minst 80 studiepoeng, eller 2-årig godkjent fagskole.
3. Søkere må normalt dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk på nivå med videregående skole. Søkere fra land utenfor Norden må normalt dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk tilsvarende kravene for generell studiekompetanse, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–2.
4. Studiespesifikke kriterier kan gis i utfyllende retningslinjer
5. Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig til det opptaket det er fattet, og er kun gyldig til utdanningen det er gitt opptak til.

§ 6. Betinget opptak

1. Det kan fattes vedtak om betinget opptak der søker mangler del av minstekravet for opptak etter § 2 og § 3.
2. For opptak til grunnutdanninger er det gitt bestemmelser om opptak på visse vilkår (Betinget opptak) i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 5.
3. For opptak til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning, kan vurdering av betinget opptak gis der særskilte forhold utenfor søkers kontroll har medvirket til at eksamen som inngår i kravet for opptak ikke er avlagt eller blitt sensurert. Det er en forutsetning at søker kan dokumentere oppmelding til eksamen.
 - a) Med særskilte forhold menes her sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie. Dersom det foreligger andre særskilte forhold, kan det gis opptak på visse vilkår. Særskilte forhold må dokumenteres ved attest fra lege, annet helsepersonell, politi eller tilsvarende.
 - b) Betinget opptak kan kun gis søkere som fullfører kvalifiserende utdanning i opptaksåret, og gis under betingelse av at manglende eksamen avlegges og består i løpet av første studiemester. Studieplass og studierett fått gjennom betinget opptak bortfaller dersom kravet ikke oppfylles innen angitt frist. Fristen er absolutt, og særskilte forhold angitt i punkt a) kan ikke anvendes til å søke om utsettelse av manglende eksamen.
 - c) Søkere som er innvilget betinget opptak, kan ikke få reservert studiestart til neste opptak.

Kapittel 2. Adgangsregulering og rangeringsbestemmelser

§ 7. Generelt om rangering av søkere ved opptak

1. Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall ledige studieplasser, kan en utdanning bli adgangsregulert. Søkere rangeres da innbyrdes etter de nærmere bestemte rangeringsregler i § 8 til § 14.
2. Kun søkere som oppfyller minstekrav for opptak, jf. § 2 og § 3, kan rangeres ved opptak etter § 8 til § 14. Søkere som er kvalifisert etter § 4 og § 5, rangeres i henhold til bestemmelsene i § 13.
3. Til ledige studieplasser utlyst etter hovedopptaket, behandles kvalifiserte søkere løpende frem til opptaket avsluttes, jf. § 18 nr. 3. Kvalifiserte søkere tas opp uten bruk av rangeringsreglene i § 8 til § 14, med mindre særskilte hensyn taler for det. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrevet til denne forskrift.

§ 8. Rangering av søkere ved opptak til grunnutdanninger

1. Ved opptak til grunnutdanninger skal søkere rangeres etter bestemmelsene gitt i forskrift om universiteter og høyskoler, kapittel 7, med følgende utfyllende bestemmelser.
2. Ved opptak til scenekunstutdanning rangeres søkerne på bakgrunn av kunstnerisk talent og utviklingspotensial utvist gjennom opptaksprøver. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrevet til denne forskrift.
3. Ved opptak til tresemesterordning i ingeniørutdanning gjelder ordinære rangeringsregler til grunnutdanninger, jf. § 8 nr. 1.
4. Ved opptak gjennom Y-veien til ingeniørutdanningen rangeres søkerne på grunnlag av karakterene fra kvalifiserende utdanning. Ved poenglikhet gjelder rangeringsreglene gitt i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, § 7–15.
5. Ved opptak til studier i regi av PULS prioriteres interne søkere fra Høgskolen i Østfold fremfor eksterne søkere. Kvalifiserte søkere tas opp uten hensyn til rangeringsreglene angitt i § 8–1. Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn ledige plasser vil søkerne rangeres etter søknadstidspunkt. Søknadstidspunktet regnes fra det tidspunktet all nødvendig dokumentasjon på opptaksgrunnlaget er mottatt.

§ 9. Generelt om rangering av søkere ved opptak til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning

Ved opptak til påbyggingsstudier, videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning skal søkere rangeres etter nærmere bestemmelser gitt i § 10 til § 13. Der søker har flere mulige kvalifiserende grunnlag for opptak, skal grunnlaget som gir mest gunstig resultat for søkeren benyttes. Unntak fra ordinær rangering, der særskilte hensyn taler for det, er gitt i § 14.

Følgende definisjoner gjelder for de aktuelle poenggruppene.

Karakterpoeng:

Karakterpoeng gis på grunnlag av vektet karaktergjennomsnitt. Dette er gjennomsnittet av alle tellende karakterer på vitnemålet vektet i forhold til antall studiepoeng/vektall på hvert tellende emne. Tellende karakterer på emne/eksamen gis følgende delverdier:

Karakterverdi	50	40	30	20	10
Karakter	A	B	C	D	E

Vurderingen «bestått/godkjent» gis karakterverdi 30.

Vurderingen «fritak/godkjent» på bakgrunn av annen høyere utdanning, uten tilhørende dokumentasjon, gis karakterverdi 10.

For søkere med tall- eller bokstavkarakterer fra eldre utdanninger, benyttes følgende omregningsskala:

Karakterverdi	50	40	30	20	10
Karakter realfaglig utdanning	1.0–1.6	1.7–2.3	2.4–2.8	2.9–3.4	3.5–4.0
Karakter helse- og sosialfag, humanistiske fag, samfunnsfag, økonomi, jus, mv.	1.0–2.2	2.3–2.5	2.6–2.7	2.8–3.0	3.1–4.0
Karakter eldre skala	S	Mtf/M	Tf/G	Ng	
Ikke gitt karakter			Bestått/godkjent		

Utdanningspoeng:

Utdanningspoeng gis for bestått høyere utdanning utover minstekravet for opptak.

Praksispoeng:

Praksispoeng gis for relevant yrkespraksis utover minimumskravet.

Tilleggs-poeng:

Tilleggs-poeng gis for annen særskilt kompetanse til enkelte studier og utdanninger. Nærmere regler for tildeling av tilleggs-poeng gis i rundskrivet til denne forskrift.

Konkurrans-poeng:

Konkurrans-poeng er summen av poeng oppnådd for karakterpoeng, utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs-poeng.

For å dekke krav om minimum gjennomsnittskarakteren C, må søkeren ha et vektet gjennomsnitt på minimum 25 karakterpoeng.

§ 10. Rangering av søkere ved opptak til påbyggingsstudier og videreutdanninger**1. Påbyggingsstudier og videreutdanninger uten krav om praksis for opptak**

Karakterpoeng:	Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.
Utdanningspoeng:	Det gis 1 utdanningspoeng per 30 studiepoeng utover kvalifiserende utdanning, maksimalt 4 poeng.
Tilleggs-poeng:	Det kan gis inntil 6 tilleggs-poeng for annen kompetanse til enkelte utdanninger. Utfyllende bestemmelser gis i rundskrivet til denne forskrift.
Konkurrans-poeng:	Sum av karakterpoeng, utdanningspoeng og eventuelle tilleggs-poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

2. Videreutdanninger med krav om praksis for opptak

Karakterpoeng:	Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.
Utdanningspoeng:	Det gis 1 utdanningspoeng per 30 studiepoeng utover kvalifiserende utdanning, maksimalt 4 poeng.
Praksispoeng:	Det gis 1 praksispoeng per år med relevant praksis utover minstekravet for opptak, maksimalt 10 poeng.
Tilleggs-poeng:	Det kan gis inntil 6 tilleggs-poeng for annen kompetanse til enkelte utdanninger. Utfyllende bestemmelser gis i rundskrivet til denne forskrift.
Konkurrans-poeng:	Sum av karakterpoeng, utdanningspoeng, praksispoeng og eventuelle tilleggs-poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 11. Rangering av søkere ved opptak til masterstudier

1. Masterstudier uten krav om yrkespraksis for opptak

Karakterpoeng:	Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.
Utdanningspoeng:	Det gis 1 utdanningspoeng per 30 studiepoeng utover kvalifiserende utdanning, maksimalt 4 poeng.
Tilleggsopeng:	Det kan gis inntil 6 tilleggsopeng for annen kompetanse til enkelte utdanninger. Utfyllende bestemmelser gis i rundskrivet til denne forskrift.
Konkurranspoeng:	Sum av karakterpoeng, utdanningspoeng og eventuelle tilleggsopeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

2. Masterstudier med krav om yrkespraksis for opptak

Karakterpoeng:	Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.
Utdanningspoeng:	Det gis 1 utdanningspoeng per 30 studiepoeng utover kvalifiserende utdanning, maksimalt 4 poeng.
Praksisopeng:	Det gis 1 praksisopeng per år med relevant praksis utover minstekravet for opptak, maksimalt 10 poeng.
Tilleggsopeng:	Det kan gis inntil 6 tilleggsopeng for annen kompetanse til enkelte utdanninger. Utfyllende bestemmelser gis i rundskrivet til denne forskrift.
Konkurranspoeng:	Sum av karakterpoeng, utdanningspoeng, praksisopeng og eventuelle tilleggsopeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 12. Rangering av søkere ved opptak til praktisk-pedagogisk utdanning

1. Ved opptak til praktisk-pedagogisk utdanning rangeres søkere etter utdanningspoeng.
2. For praktisk-pedagogisk utdanning (allmenne fag) gis det utdanningspoeng som følger:
 - a) Søkere med lavere grads utdanning gis 10 utdanningspoeng pr. beståtte studieår (60 studiepoeng) og 5 utdanningspoeng for beståtte halvårsenheter (30 studiepoeng). Maksimalt antall utdanningspoeng for utdanninger innenfor lavere grad, er 45.
 - b) Søkere med høyere grads utdanning (hovedfag, mastergrad eller tilsvarende) gis 50 utdanningspoeng.
3. For praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8–13 gis det utdanningspoeng som følger:
 - a) Søkere med bestått integrert 3-årig yrkesrettet bachelor-/profesjonsutdanning på lavere grads nivå, gis 30 utdanningspoeng for denne utdanningen. Det kan utover dette gis inntil 15 poeng for utdanning som er tatt i tillegg til profesjonsutdanningen. 10 utdanningspoeng pr. beståtte studieår (60 studiepoeng) og 5 utdanningspoeng for beståtte halvårsenheter (30 studiepoeng). Maksimalt antall utdanningspoeng for profesjonsutdanning med eventuell tilleggsutdanning, er 45 poeng.
 - b) Søkere med bestått fag-/svennebrev eller yrkesutdanning fra videregående skole og yrkesteoretisk utdanning, gis 50 utdanningspoeng for den utdanningen som samlet kvalifiserer for opptak etter § 3.
 - c) Søkere med bestått høyere grads profesjonsutdanning (hovedfag, mastergrad eller tilsvarende) gis 50 utdanningspoeng.
4. Ved fortsatt poenglikhet, rangeres søkere med midlertidig ansettelse i undervisningsstillinger først. Øvrige søkere rangeres etter alder med eldste søker foran yngre søker.
5. Dersom høgskolen ut i fra faglige og/eller økonomiske ressurser ikke kan gi tilbud om relevant fag- eller yrkesdidaktikk til søkeren, utelukkes kvalifisert søker etter § 3 fra opptak til praktisk-pedagogisk utdanning. Vedtak om avslag på søknad om opptak på grunnlag av manglende tilbud om fag- eller yrkesdidaktikk i utdanningen, kan ikke påklages etter § 22. Høgskolen har anledning til å sette en øvre grense på antall tilbud til hver fag- og yrkesdidaktikk. Nærmere bestemmelser om portefølje av fag- og yrkesdidaktikk kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

§ 13. Rangering av søkere med godkjent realkompetanse

Rangering på grunnlag av realkompetanse foretas på bakgrunn av all relevant kompetanse som søker dokumenterer.

1. Til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, § 7–12 om rangering av søkere som ikke kan poengberegnes. Søkere rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en individuell og skjønnsmessig vurdering, ut ifra omfanget av relevant praksis utover minimumskravet.
2. Til masterstudium, videreutdanning eller praktisk-pedagogisk utdanning, rangeres søkere som er kvalifisert etter § 5 i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en individuell og skjønnsmessig vurdering, der omfanget av relevant yrkespraksis tillegges størst vekt. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

§ 14. Opptak utenom rangeringsreglene og kvoter for opptak

1. Til grunnutdanninger er det gitt bestemmelser om opptak utenom rangeringsreglene i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning § 7–12 og § 7–13.

2. Til videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning, kan inntil 20 % av søkerne tildeles opptak utenom rangeringsreglene i § 9 til § 13 etter individuell vurdering. Dette kan gjelde for søkere med minst ett av følgende grunnlag:

- a) Søkere med utenlandsk utdanning, eller annen utdanning hvor det ikke foreligger omregningstabeller.
- b) Der søker dokumenterer at sykdom, funksjonshemming eller andre spesielle forhold gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens reelle kvalifikasjoner.

Ved vurdering av opptak utenom rangeringsreglene, foretas en helhetlig vurdering om søker har likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter ordinær rangering.

3. Det kan vedtas kvoter for opptak. Inntil 50 % av plassene per studium kan forbeholdes kvoter. Utfyllende bestemmelser om kvoter for opptak av søkere med en nærmere definert bakgrunn gis i rundskrivet til denne forskrift.

4. Sum av opptak til alle studier foretatt utenom rangeringsreglene og gjennom kvoter, skal ikke overstige 50 % av de utlyste studieplassene til hvert enkelt studium.

Kapittel 3. Fellesbestemmelser om administrative forhold i opptaket

§ 15. Søknadsfrister

1. Til grunnutdanninger utlyst gjennom Samordna opptak vedtas søknadsfristene av Kunnskapsdepartementet.

2. Til studier utlyst gjennom lokalt opptak, vedtas søknadsfrister av høgskoledirektøren gjennom rundskrivet til denne forskrift.

3. Normalt deltar kun kvalifiserte søkere som har overholdt utlyst søknadsfrist for opptak, jf. § 16 nr. 1, i hovedopptak og supplerings-/etterfyllingsopptak. Søkere som på grunn av tungtveiende årsaker ikke har kunnet overholde søknadsfristen kan allikevel vurderes tatt med.

§ 16. Søknad og dokumentasjon av kompetanse

1. Opptak søkes normalt gjennom elektronisk søknad, eventuelt på fastsatt søknadsskjema. Alle opplysninger som er nødvendige og relevante for behandling av søknaden, skal dokumenteres senest innen angitte frister. Søker er selv ansvarlig for å sende inn all nødvendig dokumentasjon som skal ligge til grunn for søknaden. Nærmere retningslinjer for dokumentasjon fremgår av informasjon tilgjengelig på høgskolens nettsider.

2. På forespørsel er søker pliktig til å vise originaldokumenter til oppgitt tid og sted. Unnlattelse kan medføre vedtak om opphør av studieplass etter nærmere bestemmelser i forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold § 3 nr. 7.

§ 17. Politiattest

Det kreves politiattest i forbindelse med opptak til bestemte utdanninger, spesifisert i rundskrivet til denne forskrift. Nærmere bestemmelser er gitt i nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 6.

§ 18. Gjennomføring av opptak

1. Opptaket gjennomføres normalt i form av et hovedopptak og eventuelle påfølgende supplerings-/etterfyllingsopptak til de studier som har ledige studieplasser etter hovedopptaket.

2. Der hovedopptak gjennomføres før 1. juli eller 1. januar, kan tilbud om opptak til søkere som er i ferd med å fullføre kvalifiserende utdanning samme semester bli gitt som et midlertidig tilbud. Tilbudet forutsetter ettersending av gyldig dokumentasjon på fullført og bestått utdanning. Unnlater søker å sende inn nødvendig ettersending innen angitte frister, vil midlertidig tilbud om studieplass trekkes, jf. § 16.

3. Ledige studieplasser ved studier uten ventelister etter hovedopptaket, utlyses via høgskolens nettsider, jf. § 7 nr. 3.

§ 19. Reservasjon av studieplass til neste opptak

1. En studieplass kan søkes reservert til neste ordinære opptak til studiet. Søkere som er gitt betinget opptak etter § 6 kan ikke søke om reservasjon av studieplass til neste opptak. Frist for å søke reservasjon er tre uker etter at tilbud om studieplass er gitt. Det kan gjøres unntak for forhold som har oppstått etter fristen.

2. Reservasjon av studieplass kan innvilges dersom det etter søknadsfristen oppstår tungtveiende forhold utenfor søkers kontroll som gjør at søkeren ikke kan benytte studieplassen. Godkjente grunner kan være sykdom, graviditet med termin etter hovedopptaket, uforutsett omsorgsansvar, innkalling til førstegangstjeneste, eller lignende.

3. Innvilget reservasjon av studieplass medfører at søker får reservert plass på samme studium til neste ordinære opptak. For å beholde studieplassen, må det søkes opptak innen søknadsfrist ved neste ordinære opptak.

§ 20. Opptak til enkeltemner

1. Opptak til enkeltemner foretas kun til emner med ledig plass etter hovedopptaket.

2. For å kvalifisere til opptak må søkeren fylle opptakskravet til studiet emnet er en del av, jf. § 2 og § 3. Til emner som er del av studier med konkurranse om plassene, kreves normalt en konkurransepoengsum som er minimum lik poenggrensen for opptak til studiet ved forrige opptak.

3. Det er normalt ikke mulig å ta eksamen i mer enn 50 % av et ordinært studium, målt i antall studiepoeng, som enkeltemnestudent. Ønsker en søker å ta emner som omfatter mer enn halvparten av et studium, må han/hun søke om opptak til hele studieprogrammet gjennom ordinært opptak. Nærmere bestemmelser kan gis i rundskrivet til denne forskrift.

4. Søknadstidspunkt for opptak til enkeltemner kunngjøres på høgskolens nettsider, og det gjennomføres løpende opptak av kvalifiserte søkere.

5. Dekan kan fatte vedtak om at søkere som har tapt sin studierett på en grunnutdanning, jf. forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold § 3 nr. 3 til nr. 6, kan bli utestengt fra å få opptak til enkeltemner på denne grunnutdanningen.

§ 21. Overflytting til Høgskolen i Østfold, fra og med 2. studieår i grunnutdanninger

1. Det kan søkes om overflytting fra et studium ved annet lærested til et tilsvarende studium ved Høgskolen i Østfold utenom det samordna opptaket.

2. Det kan søkes om overflytting fra og med 2. studieår i utdanningen.

3. Søker må være registrert som aktiv student eller ha gyldig permisjon ved annet lærested på søknadstidspunktet.

4. Søker må dokumentere tilfredsstillende faglig studieprogresjon og nødvendige faglige forutsetninger for å begynne på det årstrinnet det søkes om overflytting til.

5. Det må være tilstrekkelig faglig samsvar i studiemodellene ved lærerstedet det søkes overflytting fra og det studiet ved Høgskolen i Østfold som det søkes overflytting til.

6. Det må være ledig plass på det studiet og årstrinnet det søkes overflytting til.

7. Det kreves normalt en konkurransepoengsum som er minimum lik med poenggrensen for opptak til studiet ved forrige opptak. Dekan kan fatte vedtak om å fravike dette kravet hvis søker har oppnådd gode resultater, normalt minimum gjennomsnittskarakteren C, hittil i studiet det søkes overflytting fra. Dekan kan også fatte vedtak om å fravike kravet hvis det foreligger særlig tungtveiende og dokumenterte grunner for søknad om overflytting.

8. Søkere som har fått opptak på grunnlag av realkompetanse må søke ordinært opptak til hele studiet gjennom Samordna opptak, og så søke innpassing av fullførte emner etter et eventuelt tilbud om opptak.

9. Overflytting internt ved Høgskolen i Østfold mellom studier med samme opptakskrav og tilstrekkelig faglig samsvar i studiemodellene kan foretas av lokal studieadministrasjon hvis det er ledig plass ved studiet det ønskes overflytting til.

§ 22. Klage og begrunnelse

1. Klagefrist på vedtak om opptak er 3 uker fra søker har mottatt svar, jf. forvaltningslovens § 29. Klage på vedtak skal fremmes skriftlig, og stiles til klagenemnda. Klage på opptak behandles av en klagenemnd, jf. nasjonal forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 8. Søker kan be om en utfyllende begrunnelse av vedtak før klage fremmes, jf. forvaltningsloven § 24.

2. Det kan kun påklages formelle feil ved gjennomføringen av opptaksprøver til scenekunstutdanninger. Opptaksjuryens faglige vurdering kan ikke overprøves.

§ 23. Ikrafttredelse for forskriften

Denne forskrift trer i kraft fra og med 17. desember 2015. Tidligere gjeldende forskrift 11. desember 2014 nr. 1929 og rundskriv for opptak ved Høgskolen i Østfold oppheves fra samme dato.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2015-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2011	8	1201	Forskrift nr. 849	5
2012	12	1996	Forskrift nr. 988	16
2011	14	1923	Forskrift nr. 1356	5
2013	3	406	Forskrift nr. 139	5
2013	11	1821	Forskrift nr. 844	1
2014	1	30	Forskrift nr. 1739	2
2014	6	840	Forskrift nr. 591	13
2014	7	1081	Forskrift nr. 724	10
2014	9	1304	Forskrift nr. 850	13
2014	17	2854	Forskrift nr. 1787	2
2014	17	2917	Forskrift nr. 1803	10
2014	18	3031	Forskrift nr. 1846	5
2015	2	260	Forskrift nr. 184	3
2015	2	291	Forskrift nr. 291	5
2015	4	535	Forskrift nr. 389	12
2015	5	813	Forskrift nr. 588	10
2015	5	814	Forskrift nr. 588	9
2015	6	964	Forskrift nr. 645	10
2015	7	1197	Forskrift nr. 752	8
2015	8	1351 og 1352	Forskrift nr. 805	10
2015	8	1381	Forskrift nr. 821	9
2015	9	1504	Forskrift nr. 879	12
2015	12	2022	Forskrift nr. 1283	16

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata via nettsiden www.lovdata.no/lovtidend/kunngjoring.

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Europa	Verden
Abonnement for 2015 koster	Avd. I	kr 1622	kr 2423	kr 3350
	Avd. I og II	kr 2020	kr 3500	kr 4952

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no – også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig. På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Faks 23 11 83 01
E-post: ltavd1@lovdata.no